

Kuusikko-
työryhmä

Kuuden suurimman kaupungin kehitysvammahuollon palvelujen ja kustannus- ten vertailu

vuonna 2014

Esipuhe

Kuutoskaupungit, kuutoset tai Kuusikko muodostuu Suomen kuudesta väkiluvultaan suurimmasta kaupungista. Väestömäärän mukaisessa järjestyksessä kuutoskaupunkeihin kuuluvat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu ja Turku. Kuutostyöryhmissä vertaillaan kaupunkien sosiaali- ja terveyspalveluja sekä päivähoidon palveluja. Kaupunkien edustajista koostuvat eri palvelukokonaisuuksien asiantuntijaryhmät tuottavat vuosittain tilastollisia raportteja edeltävän vuoden asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista. Tärkeimmät tiedot esitetään raporteissa usean vuoden aikasarjoina.

Kuutostyön historia ulottuu vuoteen 1994, jolloin Helsingin, Espoon ja Vantaan sosiaali- ja terveystoimen johtajat päättivät alkaa toteuttaa vertailuja keskeisimmistä sosiaali- ja terveystoimen palveluista sekä niiden kustannuksista. Ensimmäiseksi tarkasteltiin lasten päivähoitoa, toimeentulotukea sekä vanhusten palveluja. Turku ja Tampere tulivat mukaan kaikkiin vertailuihin vuonna 1996, minkä jälkeen ryhmä nimettiin Viisikoksi. Vertailuraportteja alettiin julkaista omassa julkaisusarjassaan vuodesta 1999 eteenpäin. Kuutosyhteistyö alkoi vuonna 2002, kun Oulu liittyi kuudenneksi jäseneksi ryhmään. Ajan myötä kuutosvertailuihin on tullut mukaan uusia palvelukokonaisuuksia. Lisäksi raporttien laajuus on kasvanut vertailtavaksi otettujen asioiden lisääntyessä.

Kuutosraporttien tiedot asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista on pääasiassa koottu kuntien omista tietojärjestelmistä ja tilinpäätöksistä. Raportteihin sisältyy tilastotietojen lisäksi erillisiä selvityksiä esimerkiksi eri palvelujen organisoinnista tai kuntien suunnitelmista tietyn palvelurakenteen muutoksen toteuttamiseksi. Kaupunkien asiantuntijat sopivat tiedonkeruulle mahdollisimman yhdenmukaiset määritelmät, toteuttavat tiedonkeruun käytännössä ja analysoivat tuloksia. Kuutostyöryhmien sihteeri koostavat tiedot yhteen ja kirjoittavat ryhmäkohtaiset raportit.

Kuutosyhteistyön lisäksi tilastotietoja kuntien sosiaali- ja terveyspalveluista tuotetaan monilla tahoilla, kuten Tilastokeskuksessa, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksessa sekä Suomen Kuntaliitossa. Kuutostiedonkeruun ja raportoinnin erityispiirteet liittyvät yhdessä sovittuihin määritelmiin ja sopimukseen tietosisällöstä, suorite- ja taloustietojen yhdistämiseen yhteen raporttiin, palvelua koskevien tietojen kattavuuteen ja pyrkimykseen tietojen vertailukelpoisuuden yksityiskohtaiseen arviointiin. Lisäksi edellisen vuoden tietoja käsittelevät raportit ilmestyvät yleensä nopeammalla aikataululla kuin valtakunnalliset yhteenvedot. Työryhmien tiedonkeruuprosessia ja raportoinnin sisältöä voidaan myös muokata verrattain joustavasti suhteessa valtakunnallisen tason tiedonkeruuseen ja julkaisuun.

Vuonna 2015 toimii seitsemän kuutostyöryhmää, jotka ovat lasten päivähoidon, lastensuojelun, aikuissosiaalityön, päihdehuollon, kehitysvammahuollon, vammaispalvelujen sekä vanhustalujen ryhmät. Aikuissosiaalityön työryhmä tuottaa vuoden aikana sekä toimeentulotuen että aikuissosiaalityön raportit. Muut työryhmät tuottavat vuoden aikana kukin yhden raportin.

Kuuden suurimman kaupungin
kehitysvammahuollon
palvelujen ja kustannus-
ten vertailu
vuonna 2014

Kuusikko-työryhmä
Kehitysvammahuolto
Anssi Vartiainen
28.5.2015

Kuusikko-työryhmän julkaisusarja
Teksti: Anssi Vartiainen

ISSN 1457-5078

Edita Prima Oy 2015, Helsinki

Tekijä(t)		
Kuusikko-työryhmän kehitysvammahuollon asiantuntijaryhmä, kirjoittanut Anssi Vartiainen		
Nimike		
Kuuden suurimman kaupungin kehitysvammahuollon palvelujen ja kustannusten vertailu vuonna 2014		
Julkaisija (virasto tai laitos)	Julkaisuaika	Sivumäärä, liitteet
Helsingin sosiaalivirasto, Espoon sosiaali- ja terveystoimi, Vantaan sosiaali- ja terveystoimi, Turun sosiaali- ja terveystoimi, Tampereen hyvinvointipalvelut sekä Oulun hyvinvointipalvelut.	5/2015	23 s. + 28 s. liitteitä
Sarjanimike	Osanumero	
Kuusikko-työryhmän julkaisusarja	2/2015	
ISSN-numero	Kieli	
1457-5078	Suomi	
Tiivistelmä		
<p>Kuusikko-työryhmän kehitysvammahuollon raportissa kuvataan pääasiassa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) mukaisia palveluja. Tarkasteltavat palvelut ovat kehitysvammaisten henkilöiden laitoshoidon, asumispalvelut eli autettu, ohjattu ja tuettu asuminen, perhehoito sekä työ- ja päivätoiminta. Muita, asiakasmääriltään ja kustannuksiltaan pienempiä palveluja kuvataan pääosin yhtenä kokonaisuutena. Laajimmin tarkastellaan laitoshoidon ja asumispalvelujen. Vuoden 2014 tietojen lisäksi esitetään aikasarjoja vuosilta 2010–2014. Kustannustietojen vertailukelpoisuutta parannetaan deflatoimalla eli korottamalla aiempien vuosien kustannukset vuoden 2014 arvoon. Erillisinä liitteitä raportissa esitetään tiedonkeruutaulukot sekä kehitysvammahuollon piirissä vuonna 2014 valmistuneet asiakaskyselyt.</p> <p>Vuonna 2014 kehitysvammahuollon palveluja käytti 6 357 asiakasta, mikä on 34 asiakasta vähemmän kuin edellisvuonna. Deflatoidut nettokustannukset kasvoivat edellisvuodesta 5,2 prosenttia ollen yhteensä noin 226,2 miljoonaa euroa. Laitoshoidon deflatoidut kustannukset pienentyivät edellisvuodesta 9,1 prosenttia. Laitoshoidon purkamisen näkyi asumispalvelujen deflatoiduissa kustannuksissa, jotka kasvoivat 11,9 prosenttia edellisvuodesta. Työ- ja päivätoiminnan deflatoidut kustannukset kasvoivat 5,5 prosenttia edellisvuodesta.</p> <p>Kehitysvammahuollon palveluja käyttäneiden asiakkaiden määrä on kasvanut 505 henkilöllä vuosien 2010–2014 välillä, mikä tarkoittaa 8,6 prosentin kasvua. Deflatoidut kokonaiskustannukset ovat nousseet vastaavalla aikavälillä 17,4 prosenttia eli noin 33,6 miljoonaa euroa. Merkittävin kasvu on kohdistunut asumispalveluihin, joiden asiakasmäärä on kasvanut viidessä vuodessa 28,8 prosenttia ja deflatoidut kustannukset ovat nousseet 51,3 prosenttia. Työ- ja päivätoiminnan asiakaskäyttöön kuuluu tänä päivänä puolestaan enemmän kuin neljä viidesosaa kaikista työikäisistä ja -kykyisistä kehitysvammahuollon asiakkaista ja kasvua työ- ja päivätoiminnan kustannuksiin on tullut vuodesta 2010 lähtien 23,6 prosenttia. Laitoshoidon asiakasmäärä on pienentynyt 39,8 prosenttia ja kustannukset 21,0 prosenttia vuosien 2010–2014 välillä. Perhehoidon asiakasmäärä on pienentynyt noin 19,7 prosenttia ja kustannukset 8,3 prosenttia vuosien 2010–2014 välillä.</p>		
Asiasanat		
Kuutoskaupungit, Kuusikko, kustannukset, kuntavertailu, kehitysvammahuolto, kehitysvammaiset		
Tiedustelut	Jakelu	
Työryhmän jäsenet, liite 5	www.kuusikkokunnat.fi	

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	1
2. KEHITYSVAMMAHUOLLON ASIAKKAAT SUORITTEET JA KUSTANNUKSET.....	2
2.1 Kehitysvammaisten henkilöiden määrä ja asumismuoto	2
2.2 Kehitysvammahuollon asiakkaat ja suoritteet 2010–2014.....	3
2.3 Kehitysvammahuollon kustannukset 2010–2014	5
3. LAITOSHOITO.....	9
3.1 Laitoshoidon asiakkaat, käyttöpäivät ja kustannukset.....	9
3.2 Laitoshoidon asiakkaiden hoitoluokkatiedot	10
3.3 Siirtymät laitoshoitoon ja pois laitoshoidosta	12
4. ASUMISPALVELUT.....	14
4.1 Autettu asuminen.....	15
4.2 Ohjattu asuminen.....	17
4.3 Tuettu asuminen	18
5. TYÖ- JA PÄIVÄTOIMINTA	19
5.1 Työ- ja päivätoiminnan asiakkaat, suoritteet ja kustannukset	19
6. YHTEENVETO	22
7. LÄHTEET.....	23
LIITTEET	24
Liite 1: Kehitysvammahuollon tiedonkeruun määritelmät vuodelle 2015.....	24
Liite 2: Kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot vuodelta 2014	31
Liite 3: Kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustietojen aikasarjat 2010–2014.....	42
Liite 4: Kehitysvammahuollon deflatoidut kustannustietojen aikasarjat vuosilta 2010–2014.....	48
Liite 5: Kehitysvammahuollon Kuusikko-työryhmän jäsenten yhteystiedot	50

TEKSTIN TAULUKOT

Taulukko 1. Kehitysvammahuollon asiakkaat vuosina 2010, 2013 ja 2014 sekä asiakasmäärien muutos kuutoskaupungeissa	3
Taulukko 2. Kehitysvammahuollon eri palvelumuotojen käyttöpäivät vuosina 2010, 2013 ja 2014 sekä käyttöpäivien muutos kuutoskaupungeissa	4
Taulukko 3. Kehitysvammahuollon käyttöpäivien jakautuminen kunnallisesti tuotettuihin ja ostettuihin palveluihin kuutoskaupungeissa vuonna 2014.....	4
Taulukko 4. Kehitysvammahuollon nettokustannukset (Milj. €) vuosina 2010, 2013 ja 2014 sekä deflatoitujen kustannusten muutos kuutoskaupungeissa	6
Taulukko 5. Kehitysvammahuollon nettokustannukset vuonna 2014, niiden muutos vuodesta 2013 (DEFL.) sekä kunnan tuottamien palvelujen ja ostopalvelujen kustannusten osuus kokonaiskustannuksista	6
Taulukko 6. Yhteenveto kehitysvammahuollon palvelujen käyttöpäiväkohtaisista nettokustannuksista vuonna 2014 kuutoskaupungeissa	8
Taulukko 7. Laitoshoidon asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013 ..	9
Taulukko 8. Laitoshoidon kustannukset vuonna 2014 sekä niiden muutos vuodesta 2013 (DEFL.)	10
Taulukko 9. Pitkäaikaisten laitoshoidon asiakkaiden määrä ja prosenttiosuus ikäryhmän ja hoitoisuuden mukaan kuutoskaupungeissa 31.12.2014.....	11
Taulukko 10. Laitoshoidon asiakkaiden kuntakohtainen prosentuaalinen jakautuminen hoitoisuusluokkiin 31.12.2014.....	11
Taulukko 11. Siirtymät pitkäaikaiseen laitoshoidon ja pois laitoshoidosta asumismuodon mukaan vuonna 2014 kuutoskaupungeissa	12
Taulukko 12. Asumispalvelujen kaikki asiakkaat, käyttöpäivät ja kokonaisnettokustannukset vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013 (DEFL.)	14
Taulukko 13. Autetun asumisen asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013	15
Taulukko 14. Autetun asumisen kustannukset vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013 (DEFL.) sekä kallein ja halvin käyttöpäivähinta	16
Taulukko 15. Ohjatun asumisen asiakkaat ja käyttöpäivät 2014 sekä muutos vuodesta 2013 ..	17
Taulukko 16. Ohjatun asumisen kustannukset 2014 sekä muutos vuodesta 2013 (DEFL.)	17
Taulukko 17. Tuetun asumisen asiakkaat, käyttöpäivät ja nettokustannukset vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013 (DEFL.).....	18
Taulukko 18. Työ- ja päivätoiminnan asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013	19
Taulukko 19. Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset vuonna 2014 sekä kustannusten muutos vuodesta 2013 (DEFL.).....	19
Taulukko 20. Avohuollon piiriin kuuluvien 18–65-vuotiaiden työ- ja päivätoiminnan käyttö vuonna 2014.....	20
Taulukko 21. Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset vuonna 2014 sekä kunnallisen tuotannon kustannukset ja kunnallisen tuotannon %-osuus nettokustannuksista	20
Taulukko 22. Kunnallisen tuotannon kuljetuspalvelujen kustannukset ja %-osuus työ- ja päivätoimintaan liittyvistä kunnallisista nettokustannuksista vuonna 2014	21
Taulukko 23. Tilastokeskuksen (SVT 2015a) julkisten menojen hintaindeksi sosiaalitoimelle, kuntatalous.....	26

TEKSTIN KUVIOT

Kuvio 1. Kehitysvammaisten henkilöiden määrä asumismuodon mukaan 31.12.2010 ja 31.12.2014 kuutoskaupungeissa	2
Kuvio 2. Kehitysvammaisten henkilöiden asumismuoto kuutoskaupungeissa, %-osuus eri asumismuodoissa ikäryhmittäin, 31.12.2014	3
Kuvio 3. Laitoshoidon, asumispalvelujen, perhehoidon sekä työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden prosenttiosuus kehitysvammahuollon kokonaisasiakasmäärästä kuutoskaupungeissa vuonna 2014.	5
Kuvio 4. Kehitysvammahuollon eri palvelujen kustannusten %-osuus kehitysvammaisten palvelujen kokonaisnettokustannuksista kunnittain vuonna 2014	7
Kuvio 5. Kehitysvammahuollon asiakaskohtaisten kustannusten kehitys vuosina 2010–2014 kuutoskaupungeissa (DEFL.)	7
Kuvio 6. Asumispalvelujen eri asumismuotojen käyttöpäivien %-osuudet kaikista asumisen käyttöpäivistä kuutoskaupungeissa 2014	15

1. JOHDANTO

Tässä raportissa tarkastellaan kehitysvammaisille henkilöille suunnattuja palveluja. Ensimmäinen kehitysvammahuollon työryhmän kokoama raportti ilmestyi vuonna 2001 eli varhaisimmat vertailutiedot ovat peräisin vuodelta 2000. Tuolloin mukana olivat Viisikon muodostavat kaupungit Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku ja Tampere. Kuusikon tiedot ovat saatavilla vuodesta 2005 eteenpäin, kun Oulu tuli mukaan kehitysvammahuollon vertailutyöhön. Oulun lukuihin vaikuttaa merkittävästi vuoden 2013 alussa tehdyt kuntaliitokset, joiden seurauksena uuden Oulun väkiluku kasvoi lähes 50 000 asukkaalla. Muutos on nostanut merkittävästi Oulun kehitysvammahuollon asiakasmääriä, suoritteita ja kustannuksia.

Kehitysvammahuollon raportissa tarkastellaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) eli jäljempänä kehitysvammalain (KvL:n) mukaisia palveluja. Turussa osa näistä palveluista toteutetaan sosiaalihuoltolain (710/1982) perusteella, minkä vuoksi Turun tiedoissa on mukana sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja. Lisäksi omaishoidon tuen vapaapäiviin liittyvä lyhytaikaishoito on mukana Helsingin, Espoon ja Turun tiedoissa, sillä sen kustannukset sisältyvät kehitysvammahuollon kuluihin (ks. laki omaishoidon tuesta 937/2005). Raportissa tarkasteltavat keskeiset palvelukokonaisuudet ovat laitoshoido, perhehoito, asumispalvelut sekä työ- ja päivätoiminta. Raportissa kootaan tiedot palvelujen asiakasmääristä, suoritteista ja kustannuksista. Lisäksi tiedoista esitetään aikasarjoja. Pääasiallisesti tarkastellaan kehitystä vuosina 2010–2014. Kustannustietojen ajallista vertailukelpoisuutta on parannettu esittämällä kustannusaikasarjoissa sekä alku- peräiset luvut että vuoden 2014 rahan arvoon korotetut eli deflatoidut kustannukset.

Kehitysvammahuollon palvelujen järjestämiseen ja käyttöön vaikuttavat useat ajankohtaiset hankkeet ja tavoiteohjelmat. Kunta- ja palvelurakennemuutokset eli Paras-hankkeen myötä kuntien vastuu erityishuollon järjestämisestä on kasvanut. Valtioneuvosto teki 21.1.2010 periaatepäätöksen ohjelmasta kehitysvammaisten asumisen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämiseksi ja linjasi vuonna 2012, että kehitysvammahuollon laitospalvelut käytännössä lakkautetaan vuoteen 2020 mennessä (STM 2012). Lisäksi 1.9.2009 voimaan tulleet muutokset vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annettuun lakiin (380/1987) asettivat vammaispalvelulain ensisijaiseksi kehitysvammalakiin nähden. Lainmuutos tarkoittaa käytännössä sitä, että asiakkaan oikeus asumis- ja päivätoimintapalveluihin sekä henkilökohtaiseen apuun on entisestään vahvistunut (subjektiivinen oikeus). Muutos lisää erityisesti kehitysvammaisille suunnatun henkilökohtaisen avun määrää (raportointi vammaispalvelulain mukaisten palveluiden ja taloudelliset tukitoimien Kuusikko-seurannassa). Tehdyt muutokset nostavat kehitysvammahuollon kustannuksia tulevaisuudessa.

Kehitysvammahuollon raportissa on jatkettu vuonna 2010 aloitettua erityisseurantaa laitoshoidossa olevista asiakkaista ja siirtymistä laitoshoidon ja avopalvelujen välillä. Tiedot esitetään laitoshoidoa käsittelevässä luvussa 3. Asumispalveluihin liittyviä lukuja käydään läpi luvussa 4 ja työ- ja päivätoiminnan asiakasmääriä ja kustannuksia sekä henkilökohtaista apua tarkastellaan luvussa 5. Liitteestä 2 löytyy ensimmäistä kertaa myös korkein ja matalin neliövuokra, jonka kaupunki maksaa tiloista. Lisäksi on kerätty kaupungin kehitysvammahuollon henkilöstön palkkatietoja asumispalveluista ja työ- ja päivätoiminnasta.

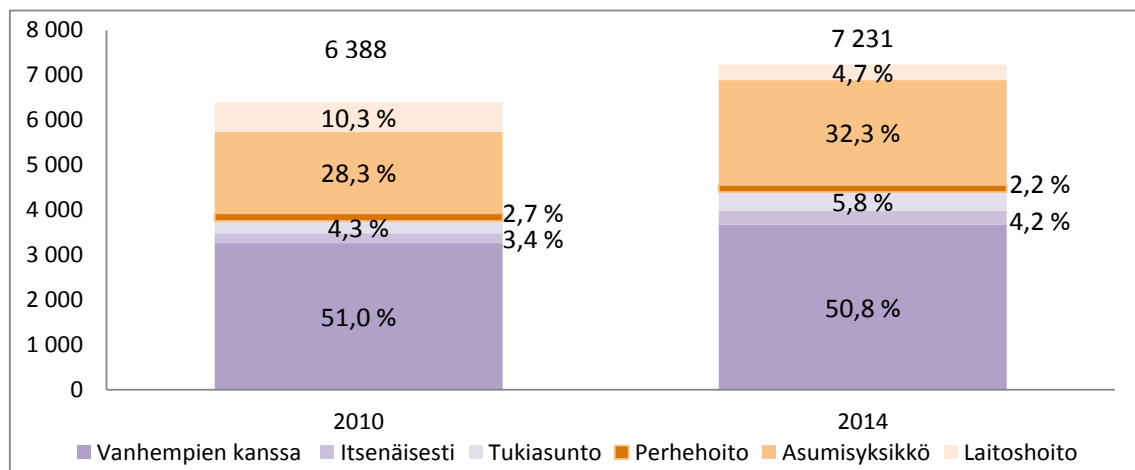
2. KEHITYSVAMMAHUOLLON ASIAKKAAT SUORITTEET JA KUSTANNUKSET

Kuutoskaupungeissa kehitysvammahuollon asiakkuuden määrittely perustuu ensisijaisesti kehitysvammalakiin. Kehitysvammahuollon asiakkuuden perusteella lasketaan myös kunnissa asuvien kehitysvammaisten henkilöiden määrä. Kehitysvammahuollon palveluja voidaan kuitenkin järjestää myös muille erityisryhmille, esimerkiksi henkilöille, joilla on autismin kirjon oireyhtymä. Toisaalta joitakin palveluja tuotetaan kehitysvammaisille henkilöille muiden ensisijaisten lakien perusteella. Vammaispalvelulain lisäksi esimerkiksi sosiaalihuoltolaki on kehitysvammalakiin nähden ensisijainen laki. Kehitysvammaisten henkilöiden käyttämät ensisijaisten lakien mukaan järjestetyt palvelut eivät kuitenkaan pääsääntöisesti ole mukana raportissa, koska tietoja on vaikeaa erotella palvelujen käyttöä koskevista kokonaistiedoista. Poikkeukset yleisperiaatteesta on esitetty edellä olevassa johdantoluvussa.

2.1 Kehitysvammaisten henkilöiden määrä ja asumismuoto

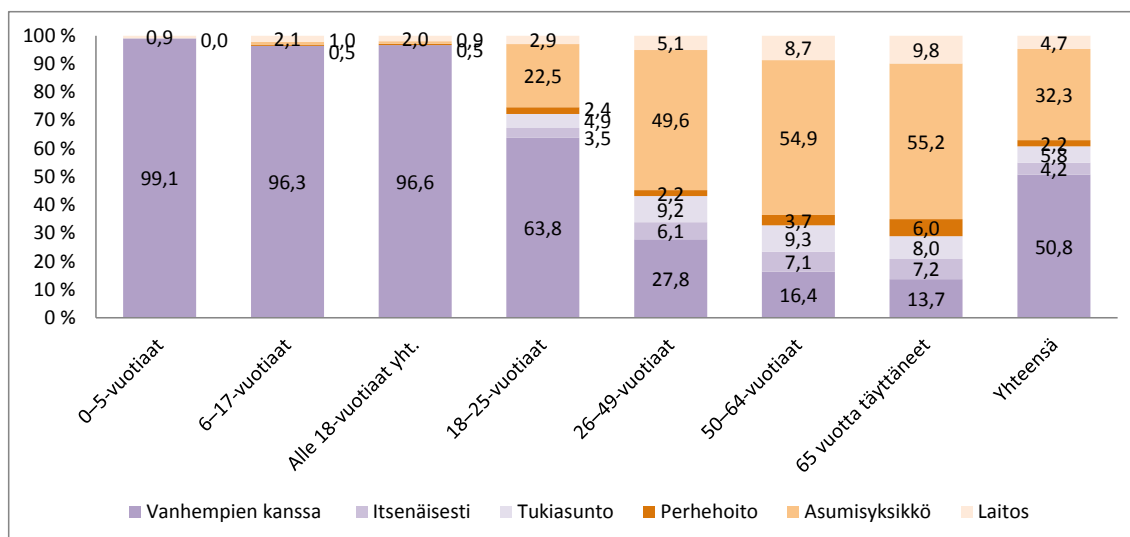
Kehitysvammaisten henkilöiden määrä on kasvanut kuutoskaupungeissa viime vuosien aikana niin väestöön suhteutettuna kuin myös absoluuttisesti. Vuonna 2014 kuntien tiedossa olevia kehitysvammaisia henkilöitä oli yhteensä 7 433, mikä on 13,9 prosenttia enemmän kuin vuonna 2010. Kehitysvammaisten henkilöiden määrä kokonaisväestömäärästä oli kuutoskaupungeissa 0,38 prosenttia vuonna 2005 ja 0,44 prosenttia vuonna 2014. Kehitysvammaisten osuus väestöstä vaihteli merkittävästi kuntien välillä. Suhteellisesti eniten kehitysvammaisia oli Oulussa 0,66 prosenttia väestöstä ja vähiten Espoossa 0,33 prosenttia väestöstä. Viimeisen viiden vuoden aikana ikäluokista eniten on kasvanut 65 vuotta täyttäneiden kehitysvammaisten määrä, joita oli kuutoskaupungeissa noin 60 prosenttia enemmän vuonna 2014 kuin vuonna 2010.

Kuviossa 1 on esitetty kuutoskaupunkien kehitysvammaiset henkilöt asumismuodon mukaan. Kehitysvammaisten henkilöiden määrä 7 231 perustuu 31.12. kerättyyn poikkileikkaustietoon kehitysvammaisten henkilöiden asumismuodoista. Kehitysvammaisista noin puolet asuu edelleen vanhempiansa kanssa. Asumispalveluja käyttävien määrä on noussut ja laitoshoidon määrä on supistunut vuosien 2010–2014 välillä.

Kuvio 1. Kehitysvammaisten henkilöiden määrä asumismuodon mukaan 31.12.2010 ja 31.12.2014 kuutoskaupungeissa

Kuviossa 2 on tarkasteltu kehitysvammaisten henkilöiden asumismuotoa ikäryhmittäin. Alle 18-vuotiaista kehitysvammaisista vanhempiensa kanssa asuu 96,6 prosenttia ja laitoshoidossa on ikäryhmästä 2,0 prosenttia. Mitä vanhemmista ikäryhmistä on kysymys, sitä todennäköisemmin asumismuotona on ryhmämuotoinen asumispalvelu. Laitospurun eteneminen vaikuttaa siihen, että kotoa siirrytään yhä useammin muualle kuin laitokseen. Kuutoskaupunkien tiedonkeruumenetelmät eivät mahdollista itsenäisesti asuvien ja perheenjäsenen tai perheenjäsenten kanssa asuvien kehitysvammaisten tarkkaa erottelua. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Kehitysvammaisten henkilöiden asumismuoto kuutoskaupungeissa, %-osuus eri asumismuodoissa ikäryhmittäin, 31.12.2014

Huom! Helsingin osalta vanhempien kanssa asuvat -luku sisältää myös itsenäisesti asuvat.

2.2 Kehitysvammahuollon asiakkaat ja suoritteet 2010–2014

Kehitysvammahuollon palveluja käytti kuutoskaupungeissa 6 357 henkilöä vuonna 2014 (Taulukko 1). Kokonaisasiakasmäärä on supistunut edellisvuodesta 0,5 prosenttia, mutta kasvanut vuosien 2010–2014 välillä 8,6 prosenttia. Lyhytaikainen laitoshoido väheni Oulussa vuoden 2014 aikana tehostetun palvelutarpeenarvioinnin ja palvelurakenteen keventämisen myötä. Lyhytaikaisen laitoshoidon sijaan asiakkaita ohjattiin avopalveluihin. Muutos vaikuttaa merkittävästi myös kuutoskaupunkien tasolla.

Taulukko 1. Kehitysvammahuollon asiakkaat vuosina 2010, 2013 ja 2014 sekä asiakasmäärin muutos kuutoskaupungeissa

	2010	2013	2014	Muutos %	
				2010–14	2013–14
Kokonaisasiakasmäärä	5 852	6 391	6 357	8,6	-0,5
Laitoshoido yhteensä	1 266	1 044	762	-39,8	-27,0
Josta pitkäaikaista	721	575	440	-39,0	-23,5
Josta lyhytaikaista	550	475	329	-40,2	-30,7
Asumispalvelut	2 776	3 441	3 575	28,8	3,9
Josta pitkäaikaista	2 048	2 711	2 781	35,8	2,6
Joista lyhytaikaista	728	759	831	14,1	9,5
Perhehoito	402	354	323	-19,7	-8,8
Työ- ja päivätoiminta	2 968	3 419	3 624	22,1	6,0

Huom! Asiakkaat sisältyvät kokonaisasiakasmäärään kertaalleen, mutta sama asiakas on voinut saada useita eri palveluja.

Käyttöpäivissä tapahtuneet muutokset mukailevat asiakkuuksissa tapahtuneita muutoksia (Taulukko 2). Laitoshoidon ja perhehoidon käyttöpäivät ovat laskeneet, kun taas asumispalvelujen käyttöpäivät ovat lisääntyneet.

Taulukko 2. Kehitysvammahuollon eri palvelumuotojen käyttöpäivät vuosina 2010, 2013 ja 2014 sekä käyttöpäivien muutos kuutoskaupungeissa

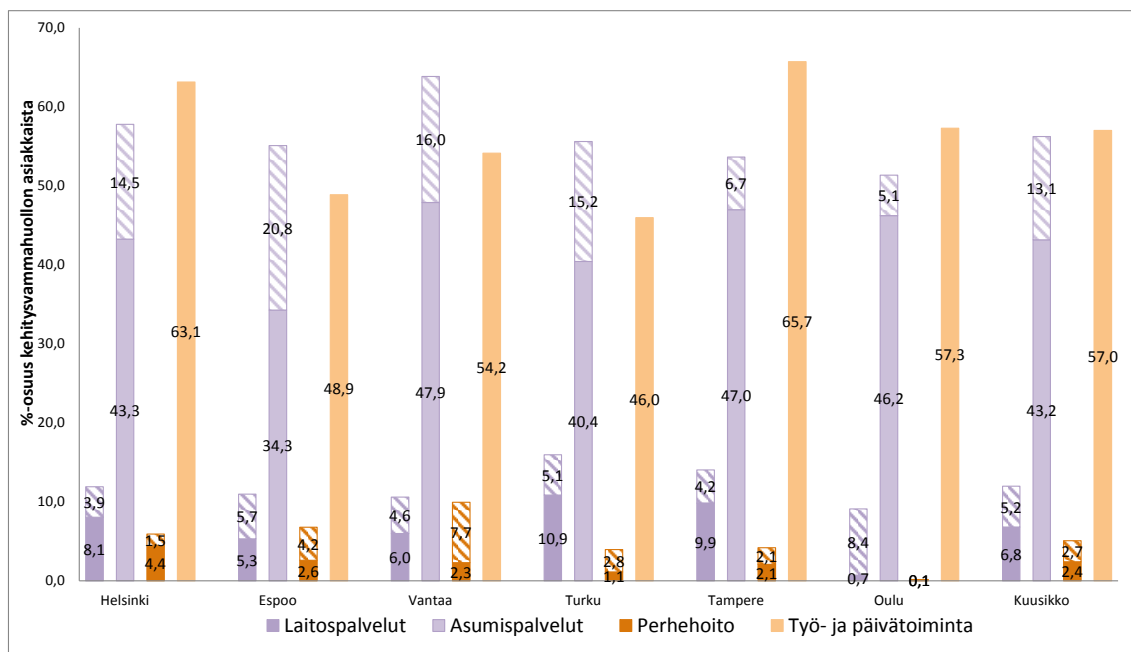
	2010	2013	2014	Muutos %	
				2010–14	2013–14
Laitohoito yhteensä	260 288	194 878	159 847	-38,6	-18,0
Josta pitkäaikaista	240 633	177 425	143 797	-40,2	-19,0
Josta lyhytaikaista	19 655	17 453	16 050	-18,3	-8,0
Asumispalvelut	739 457	928 625	971 886	31,4	4,7
Josta pitkäaikaista	715 476	905 002	943 048	31,8	4,2
Joista lyhytaikaista	23 981	23 623	28 838	20,3	22,1
Perhehoito	64 067	59 736	58 831	-8,2	-1,5
Työ- ja päivätoiminta	490 328	560 556	577 541	17,8	3,0

Taulukossa 3 on kuvattu suoritteiden jakautumista sen mukaan, ovatko palvelut kunnallisesti tuotettuja vai ostopalveluja. Mukana olevat palvelut ovat laitushoito, perhehoito, asumispalvelut sekä työ- ja päivätoiminta. Taulukossa tarkastellaan suoritteiden eli käyttöpäivien jakautumista kunnallisesti tuotettuihin ja ostettuihin palveluihin. Ostopalveluna tuotettujen käyttöpäivien osuus on suurin Tampereella (73,4 %) ja pienin Oulussa (39,3 %). Näin oli myös vuosina 2010–2013.

Taulukko 3. Kehitysvammahuollon käyttöpäivien jakautuminen kunnallisesti tuotettuihin ja ostettuihin palveluihin kuutoskaupungeissa vuonna 2014

Palvelut, (%)	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Kunnan tuott.	52,2	28,7	37,4	30,1	26,6	60,7	42,6
Ostopalvelut	47,8	71,3	62,6	69,9	73,4	39,3	57,4
Suoritteet, (N)	573 329	219 029	208 294	228 699	244 429	294 325	1 768 105

Kuviossa 3 on esitetty kaupungeittain eri palveluja käyttäneiden asiakkaiden osuudet kehitysvammahuollon palveluja käyttäneiden asiakkaiden kokonaisasiakasmäärästä vuonna 2014. Laitoshoidon pitkäaikaisten asiakkaiden määrä vaihtelee Oulun 0,7 prosentin ja Turun 10,9 prosentin välillä. Kuutoskaupunkien tasolla pitkäaikaisen laitoshoidon käyttäjiä oli 6,8 prosenttia kaikista asiakkaista, mikä on 5,4 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2010. Asumispalveluissa pitkäaikaisasiakkaita on eniten Vantaalla noin 47,9 prosenttia kaikista asiakkaista ja vähiten Espoossa 34,3 prosenttia kaikista asiakkaista. Pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmäärät vaihtelevat 0,1–4,4 prosentin välillä kaikista asiakkaista kunnasta riippuen. Työ- ja päivätoiminnan palveluja käytti enemmän kuin joka toinen kehitysvammahuollon asiakas ja neljä viidestä työikäisestä asiakkaasta.

Kuvio 3. Laitoshoidon, asumispalvelujen, perhehoidon sekä työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden prosenttiosuus kehitysvammahuollon kokonaisasiaksmäärästä kuutoskaupungeissa vuonna 2014.

Huom! Lyhytaikaisen palvelun asiakkaiden osuus on erotettu viivakuviolla. Lisäksi on huomioitava, että sama asiakas on voinut käyttää vuoden aikana useampaa palvelua, joten prosenttiosuudet kuvaavat kulloistakin palvelua käyttäneiden määrää kaikista palvelujen käyttäjistä ja kokonaisprosentti menee yli sadan.

Helsingissä, Tampereella ja Oulussa oli eniten työ- ja päivätoimintaa käyttäneitä asiakkaita, Espoossa ja Turussa vähiten. Kaikissa kunnissa on ikääntyneitä kehitysvammaisia, jotka eivät enää osallistu työ- ja päivätoimintaan, vaan heille järjestetään toimintaa asumisyksiköissä tai kerhoissa. Oulun osalta laitoshoidon lyhytaikaisten asiakkuuksien suurta määrää suhteessa muihin kuutoskaupunkeihin selittävät kehitysvammaisille asiakkaille tehtävien kuntoutustutkimuksien sisältyminen lukuihin, mikä lisää asiakasmäärää kotihoitoa tukevan laitoshoidon rinnalla.

Omaishoidon tuen lakisääteisiin vapaisiin liittyvä lyhytaikaishoito järjestetään kuutoskaupungeissa eri tavalla. Omaishoidon tuen vapaat eivät ole mukana lyhytaikaishoidon tiedoissa Oulussa, Vantaalla ja Tampereella. Espoolla omaishoidon tuen vapaat ovat mukana kaikissa oman toiminnan lyhytaikaisjaksojen tiedoissa ja ostopalvelun osalta laitoshoidon lyhytaikaisjaksoissa. Helsingissä ja Turussa omaishoidon tuen vapaat ovat mukana tiedoissa, koska kustannukset kuuluvat kehitysvammahuollon kuluihin. Erilaiset käytännöt ja niiden muutokset vaikeuttavat lyhytaikaishoidon vertailua kuutoskaupunkien tasolla.

2.3 Kehitysvammahuollon kustannukset 2010–2014

Kehitysvammaisten henkilöiden palveluihin ja tukitoimiin käytettiin kuutoskaupungeissa 226,2 miljoonaa euroa vuonna 2014 (Taulukko 4). Deflatoidut nettokustannukset eli vuoden 2014 arvoon korotetut nettokustannukset ovat nousseet 17,4 prosenttia vuodesta 2010 ja 5,2 prosenttia vuodesta 2013. Kustannusten nousu suuntautuu vahvasti kasvaviin palvelumuotoihin, kuten asumispalveluihin ja työ- ja päivätoimintaan, mikä osaltaan ku- vastaa laitoshoidon purun vaikutuksia.

Taulukko 4. Kehitysvammahuollon nettokustannukset (Milj. €) vuosina 2010, 2013 ja 2014 sekä deflatoitujen kustannusten muutos kuutoskaupungeissa

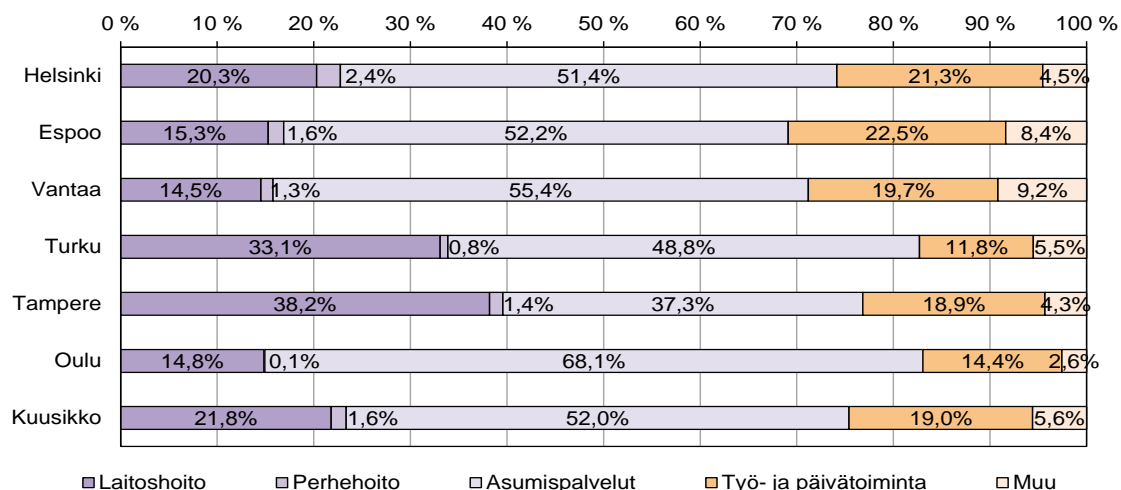
	2010	2013	2014	Muutos %	
				2010–14	2013–14
Kokonaiskustannukset	192,6	215,0	226,2	17,4	5,2
Laitoshoito	62,4	54,3	49,3	-21,0	-9,1
Asumispalvelut	77,8	105,2	117,7	51,3	11,9
Perhehoito	3,9	3,6	3,5	-8,3	-1,2
Työ- ja päivätoiminta	34,8	40,7	43,0	23,6	5,5
Muut palvelut	13,8	11,1	12,7	-7,9	13,7

Kuntakohtaiset nettokustannukset kasvoivat edellisvuodesta kaikissa muissa kuutoskaupungeissa paitsi Tampereella (Taulukko 5). Kustannukset ovat nousseet eniten Helsingissä (8,9 %). Helsingissä suurin osa palvelukustannuksista syntyy oman toiminnan kautta. Muissa kuutoskaupungeissa ostopalvelut muodostavat 63,8–86,7 prosenttia kehitysvammahuollon nettokustannuksista. Tampereen kustannusten laskun käänttöpuolelta löytyvät kasvaneet jonot palveluihin.

Taulukko 5. Kehitysvammahuollon nettokustannukset vuonna 2014, niiden muutos vuodesta 2013 (DEFL.) sekä kunnan tuottamien palvelujen ja ostopalvelujen kustannusten osuus kokonaiskustannuksista

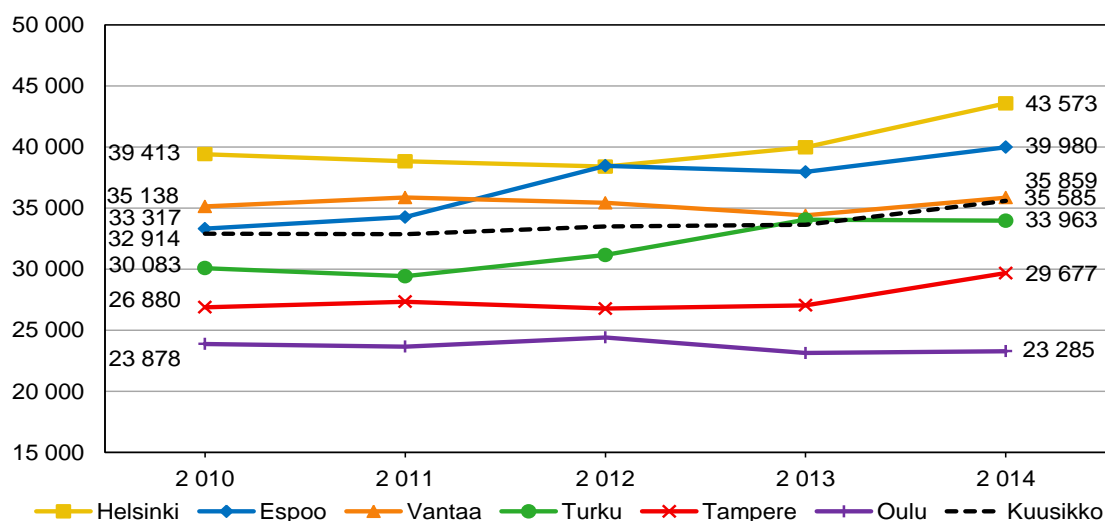
	Nettokustannukset, €	Muutos 2013–14,	Kunnan tuottamat palvelut, %	Ostopalvelut, %
Helsinki	83 704 522	8,9	51,7	48,3
Espoo	35 342 317	6,5	25,0	75,1
Vantaa	28 077 404	1,9	23,2	76,8
Turku	29 989 372	4,0	19,2	81,0
Tampere	24 068 317	-0,1	13,3	86,7
Oulu	25 031 619	2,5	39,3	63,8
Kuusikko	226 213 551	5,2	34,2	66,1

Kustannukset painottuvat kunnissa asumispalveluihin ja laitoshoitoon, joiden yhteenlasketut kustannukset muodostavat 67,5–83,0 prosenttia kokonaiskustannuksista kunnasta riippuen (Kuvio 4). Työ- ja päivätoiminnan kustannukset muodostavat seuraavaksi suurimman kustannuserän kuutoskaupunkien tasolla. Työ- ja päivätoiminnan kustannukset vaihtelevat Turun 11,8 prosentin ja Espoon 22,5 prosentin välillä kokonaiskustannuksista. Perhehoito muodostaa pienimmän yksittäisen kustannusryhmän, mutta palvelua ollaan lisäämässä useissa kunnissa. Muun muassa Tampereella käynnistyi Pirkanmaan maakunnallisen kehitysvammaisten perhehoidon yksikön toiminta. Kehitysvammaisten perhehoito on järjestetty kuntien yhteistoimintana vuoden 2014 alusta lukien. Vantaalla on meneillään 2-vuotinen perhehoidon projekti jatkuen marraskuuhun 2015. Hankkeen tavoitteena on kehittää perhehoitoa ensisijaisesti lyhytaikaisessa hoidossa. Tilapäistä perhehoitoa on mahdollisuus toteuttaa lakisääteisesti perhehoitajan kotona tai hoidettavan kotona, mutta myös kunnan omilla tiloilla.

Kuvio 4. Kehitysvammahuollon eri palvelujen kustannusten %-osuus kehitysvammaisten palvelujen kokonaisnettokustannuksista kunnittain vuonna 2014

Asiakasta kohden jyvitettyt kustannukset olivat matalimmat Oulussa 23 285 euroa asiakasta kohden ja korkeimmat Helsingissä 43 573 euroa asiakasta kohden (Kuvio 5). Helsingin viimeaikainen kustannusnousu selittyy laitosasumisen purulla ja siitä aiheutuvilla muutovaiheen päällekkäisillä kustannuksilla (erityisesti tilavuokrat). Espoossa viimeisen vuoden kustannusten nousua selittää asumispalvelujen kustannusten kasvu. Lisäksi viiden vuoden seurantajakson aikana on siirtynyt kehitysvammahuollon piiristä muihin palveluihin asiakkaita, jotka käyttivät vain vähän kehitysvammahuollon palveluja. Tämä näkyy asiakaskohtaisen hinnan kohoamisena. Turussa vuosien 2013 ja 2014 kasvu selittyy pääasiassa panostuksesta autettuun ja vahvasti autettuun asumispalveluun sekä laitoshoidon asiakaskunnan palvelutarpeiden kasvulla. Tampereen asiakaskohtaiset kustannukset ovat vuodesta toiseen pysyneet samalla tasolla. Tämä johtuu siitä, että palvelut eivät ole tarkasteluajana oleellisesti lisääntyneet. Laitoshoidtoa on purettu ja asiakkaita on muuttanut avohuoltoon. Päivätoiminta ei ole kuitenkaan merkittävästi lisääntynyt. Oulun aikasarjassa erottuva, asiakaskohtaisten kustannusten lasku selittyy laitoshoidon purun aiheuttamalla kustannus säästöllä sekä uusien entistä keveämpien toimintamallien käytöllä.

Kuvio 5. Kehitysvammahuollon asiakaskohtaisten kustannusten kehitys vuosina 2010–2014 kuutoskaupungeissa (DEFL.)

Korkeimmat käyttöpäiväkustannukset löytyvät laitoshoidosta, jonka keskimääräinen päiväkustannus vaihteli Turun 271 euron ja Oulun 393 euron välillä (Taulukko 6). Vastaavasti autetun asumisen päiväkohtaiset kustannukset vaihtelivat Tampereen 105 euron ja Espoon 184 euron välillä. Pääkaupunkiseudun päiväkohtaiset kustannukset nousevat työ- ja päivätoiminnassa selvästi muita kaupunkeja korkeammiksi. Oulussa työ- ja päivätoiminnan kustannukset ovat poikkeuksellisen matalat suhteessa muihin kuutoskaupunkeihin. Oulun päiväpalveluiden alhainen kustannus (30 €) aiheutuu monista eri tekijöistä. Palveluun on laskettu mukaan avotyötoiminta, joka on kaupungissa laajamittaista ja erittäin edullista. Päiväpalveluissa, etenkin työtoiminnassa on suuret asiakasryhmät ja henkilöstöresurssit sekä toimitilat ja niiden käyttö on tarkkaan mitoitettu.

Taulukko 6. Yhteenveto kehitysvammahuollon palvelujen käyttöpäiväkohtaisista nettokustannuksista vuonna 2014 kuutoskaupungeissa

	Laitohoito, Perhehoito, Autettu asuminen, Ohjattu asuminen, Tuettu asuminen, Työ- ja päivätoim.,					
	€/ päivä	€/ päivä	€/ päivä	€/ päivä	€/ päivä	€/ päivä
Helsinki	324	65	179	88	41	98
Espoo	295	63	184	76	18	107
Vantaa	300	47	164	67	25	91
Turku	271	56	148	58	12	60
Tampere	313	55	105	46	21	56
Oulu	393	50	125	44	23	30
Kuusikko	308	60	156	67	28	74

3. LAITOSHOITO

Valtioneuvosto teki vuonna 2010 periaatepäätöksen ohjelmaksi kehitysvammaisten asuminen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämiseksi vuosina 2010–2015. Ohjelman tavoitteena on muun muassa ”vähentää laitospaikkoja nopeasti, suunnitelmallisesti ja hallitusti sekä mahdollistaa muuttaminen lapsuudenkodeista tuottamalla kehitysvammaisten henkilöiden tarpeita ja toiveita vastaavia asumisratkaisuja ja tarjoamalla yksilöllisiä palveluja ja tukea” (Valtioneuvosto 2010). Kuutoskaupunkien laitospurun etenemisen seuraamista varten on kerätty poikkileikkaustiedot vuoden 2014 lopusta.

Laitoshoidon rakennemuutos on jatkunut kuutoskaupungeissa. Laitoshoidon käyttöä supistetaan ja asumispalvelujen paikkoja lisätään. Muutosten seurauksena laitoshoidon asiakkaiden määrä ja kustannukset ovat laskeneet. Kuutoskaupungeissa on selvitetty laitoshoidossa olevien asiakkaiden tilannetta ja laadittu suunnitelmia uusista asumisratkaisuisista. Tavoitteena on vähentää laitoshoidossa olevien asiakkaiden määrää muodostamalla uusia asumisratkaisuja paljon hoitoa ja huolenpitoa tarvitseville asiakkaille. Tavoitteena on myös, ettei laitoshoido ole asumisen ratkaisu kehitysvammaiselle henkilölle. Lyhytaikaisen laitoshoidon sijaan asiakkaille pyritään tarjoamaan muita lyhytaikaishoidon paikkoja.

3.1 Laitoshoidon asiakkaat, käyttöpäivät ja kustannukset

Laitoshoidon palveluja käytti kuutoskaupungeissa vuoden 2014 aikana 803 asiakasta ja asiakasta kohden laitosvuorokausia oli keskimäärin 199 (Taulukko 7). Pitkäaikaisasiakkaiden määrä supistui edellisvuodesta 23,5 prosenttia ja käyttöpäivien määrä 18,0 prosenttia kuutoskaupunkien tasolla. Lyhytaikaisen laitoshoidon asiakkaita kaikista asiakkaista oli eniten Oulussa 91,8 prosenttia asiakkaista ja vähiten Tampereella 29,8 prosenttia kaikista asiakkaista.

Taulukko 7. Laitoshoidon asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013

	Asiakkaita yhteensä	Pitkäaik. asiakk.	Pitkäaik. asiakk. muutos 2013–14, %	Lyhytaik. asiakk.	Lyhytaik. asiakk. %-osuus kaikista	Käyttöpäivät yhteensä	Käyttöpäivien muutos 2013–14, %	Lyhytaik. päivien %-osuus
Helsinki	229	156	-29,4	74	32,3	52 443	-25,4	6,9
Espoo	97	49	-3,9	50	51,5	18 342	-5,8	15,8
Vantaa	83	47	6,8	36	43,4	13 597	-15,9	12,4
Turku	141	100	-9,9	45	31,9	36 605	-1,2	5,5
Tampere	114	80	-14,9	34	29,8	29 398	-7,8	9,2
Oulu	98	8	-85,2	90	91,8	9 462	-52,8	33,2
Kuusikko	762	440	-23,5	329	43,2	159 847	-18,0	10,0

Laitoshoidon nettokustannukset olivat kuutoskaupungeissa yhteensä noin 49,3 miljoonaa euroa (Taulukko 8). Deflatoidut kustannukset laskivat edellisvuodesta eniten Oulussa 45,1 prosenttia ja nousivat eniten Turussa 7,4 prosenttia. Laskennallinen vuosikustannus laitosasiakasta kohden vaihteli Turun 98 899 euron ja Oulun 143 389 euron välillä. Todellisuudessa laitoshoidon päivähinta vaihtelee huomattavasti asiakkaan hoidontarpeesta riippuen, mikä ei tule esille keskimääräistä käyttöpäivähintaa tarkasteltaessa. Sisällöltään samantasoinen laitoshoidon kustannusten vertailu on vaikeaa.

Taulukko 8. Laitoshoidon kustannukset vuonna 2014 sekä niiden muutos vuodesta 2013 (DEFL.)

	Nettokustannukset	Muutos 2013–14,	€/ käyttöpäivä	€/ 365 käyttöpäivää	Halvin laitosvrk, €	Kallein laitosvrk, €
Helsinki	16 992 703	-12,6	324	118 268	133	1 135
Espoo	5 403 121	0,6	295	107 520	182	1 135
Vantaa	4 077 022	4,5	300	109 444	182	1 015
Turku	9 918 396	7,4	271	98 899	178	770
Tampere	9 191 902	-3,6	313	114 125	163	960
Oulu	3 717 120	-45,1	393	143 389	190	680
Kuusikko	49 300 264	-9,1	308	112 574	133	1 135

Huom. Kustannukset / 365 käyttöpäivää viittaavat laskennallisiin asiakaskohtaisiin vuosikustannuksiin, jotka muodostuvat, kun käyttöpäivän pyöristämätön hinta kerrotaan 365:lla.

3.2 Laitoshoidon asiakkaiden hoitoluokkatiedot

Asiakkaiden toimintakyvyn ja hoitoisuuden määrittelyyn on olemassa monia eri mittareita, muttei yhtä yhteismitallista mittaria. Tästä syystä kunnat ovat kuvanneet, miten hoitoluokkatiedot on kerätty kunnan sisällä. Tiedot eroavat hieman perustiedonkeruun vastavista laitostiedoista.

Helsingissä asiakkaiden hoitoluokkatiedot on saatu oman laitoksen sosiaalityöstä, hoitoisuusarvion tekee osastojen henkilökunta. Rinnekodin asiakkaiden hoitoisuustiedot on saatu Rinnekodista henkilöstön arvioimina yhteistyössä Helsingin kaupungin sosiaaliohjaajan kanssa.

Espoo ostaa laitoshoidon Rinnekoti-säätiöltä ja Kårkulla samkommunilta. Laitoshoidossa olevien asiakkaiden tämänhetkiset hoitoluokkatiedot on saatu palveluntuottajilta.

Vantaalla asiakkaiden hoitoluokkatiedot on saatu palveluntuottajilta. Vuoden 2014 aikana laitoshoidosta asumispalveluihin siirtyi 27 asiakasta. Asiakkaiden laitosasumisen purun suunnittelu oli aloitettu vuonna 2011 ja kaikkien asiakkaiden palvelusuunnitelmat oli tehty kevääseen 2014 mennessä. Uusien asumispaikkojen toimintaa ja asiakkaiden terveydenhoitoon liittyviä asioita suunniteltiin yhdessä sekä uuden palveluntuottajan että kunnan terveystieteiden kanssa. Vuoden 2014 loppuun mennessä Vantaalla oli 12 pitkäaikaisista laitosasiakasta, joiden osalta suunnitelmat siirtymisestä asumispalveluihin tehdään vuoden 2015 aikana.

Tampereella laitosasiakkaiden hoitoluokkatiedot on saatu laitoksen sosiaalityöntekijältä. Hoitoluokkien muutoksesta neuvotellaan kaupungin tilaajaryhmän hallintoylilääkärin ja Ylisen hoiva- ja kuntoutuspalveluiden lääkärin kanssa. Laitoshoidosta avohuollon asumispalveluihin muuttaneiden kehitysvammaisten toimintakykyä on arvioitu Asta- ja Ketomittareilla.

Turun osalta Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin sosiaalityöntekijä on tehnyt arvion laitosasiakkaiden hoitoisuudesta sekä antanut tiedon vuoden aikana pitkäaikaiseen laitoshoidon ja laitoshoidosta pois muuttaneista asiakkaista. Muiden palveluntuottajien laitosasiakkaiden osalta Turun vammaispalvelujen sosiaalityöntekijät ovat tehneet arvion yhteistyössä palveluntuottajan kanssa.

Oulussa hoitoluokkien arviointi on tehty yhdessä sosiaalityön ja laitospalveluiden henkilökunnan kanssa. Erityistä hoitoisuutta tai toimintakykyä mittaavaa arviointimittaria ei ole ollut käytössä, arvioinnissa on pyritty jatkuvuuteen samalla linjalla kuin aikaisempina vuosina.

Taulukossa 9 on kuvattu kuutoskaupunkien laitosisiakkaat kolmeen eri hoitoluokkaan kuuluvina. Käyttäytymisongelmiin painottuvan laitoshoidon asiakkaat muodostavat ensimmäistä kertaa suurimman laitoshoidon ryhmän. Perustason laitoshoidoa saa kuitenkin enemmän kuin joka kolmas asiakas. Monivammaisten asiakkaiden määrä on noussut noin neljäsosaan kaikista laitosisiakkaista. Perustason laitoshoidon asiakasmäärä ja osuus asiakkaista on pienentynyt edellisvuodesta.

Taulukko 9. Pitkäaikaisten laitoshoidoasiakkaiden määrä ja prosenttiosuus ikäryhmän ja hoitoisuuden mukaan kuutoskaupungeissa 31.12.2014

Ikäryhmä	Monivammaisten		Käyttäytymisongelmiin		Perustason		Yhteensä asiakasta N
	laitushoito		painottuva laitushoito		laitushoito		
	N	%	N	%	N	%	
Alle 18-vuotiaat	16	47,1	18	52,9	2	5,9	34
18–25-vuotiaat	10	18,2	38	69,1	7	12,7	55
26–49-vuotiaat	34	28,8	52	44,1	32	27,1	118
50–64-vuotiaat	17	21,8	14	17,9	47	60,3	78
65 vuotta täyttäneet	4	11,8	3	8,8	27	79,4	34
Yhteensä	81	25,2	125	38,9	115	35,8	321

Tilanne vaihtelee merkittävästi kuntien välillä (Taulukko 10). Perustason laitoshoidon asiakkaiden määrä on pienin Oulussa 12,5 prosenttia asiakkaista ja suurin Turussa 43,8 prosenttia asiakkaista. Käyttäytymisongelmaksi luokiteltuja asiakkaita on suhteessa vähiten Helsingissä 29,1 prosenttia asiakkaista ja eniten Vantaalla 78,6 prosenttia laitosisiakkaista. Monivammaiseksi luokiteltuja kehitysvammaisia ei ole Vantaalla lainkaan ja eniten Oulussa 50,0 prosenttia eli neljä asiakasta kahdeksasta asiakkaasta.

Taulukko 10. Laitoshoidon asiakkaiden kuntakohtainen prosentuaalinen jakautuminen hoitoisuusluokkiin 31.12.2014

	Monivammaisten	Käyttäytymisongelmiin	Perustason	Yhteensä,	Yhteensä,
	laitushoito	painottuva laitushoito	laitushoito	(%)	(N)
Helsinki	35,9	29,1	35,0	100,0	103
Espoo	26,3	36,8	36,8	100,0	38
Vantaa	0,0	78,6	21,4	100,0	14
Turku	15,6	40,6	43,8	100,0	96
Tampere	24,2	45,2	30,6	100,0	62
Oulu	50,0	37,5	12,5	100,0	8
Kuusikko	25,2	38,9	35,8	100,0	321

3.3 Siirtymät laitoshoitoon ja pois laitoshoidosta

Kuutoskaupungeissa on kerätty lisäksi omana kohtanaan laitoksiin siirtyneet ja laitoksista pois muuttaneet asumismuodon mukaan (Taulukko 11). Seuranta osoittaa, että laitosisiakkaiden määrä väheni 117 asiakkaalla edellisvuodesta kuutoskaupunkien tasolla. Laitosisiakkaiden määrä on vähentynyt vastaavassa seurannassa 97 asiakkaalla vuonna 2013, 36 asiakkaalla vuonna 2012, 54 asiakkaalla vuonna 2011 ja 37 asiakkaalla vuonna 2010 kuutoskaupunkien tasolla.

Taulukko 11. Siirtymät pitkäaikaiseen laitoshoitoon ja pois laitoshoidosta asumismuodon mukaan vuonna 2014 kuutoskaupungeissa

Laitokseen siirtyneet edeltävän asumismuodon mukaan			Laitoksesta siirtyneet kohteen tai syyn mukaan		
	(N)	(%)		(N)	(%)
Vanhempien luota	9	31,0	Asumisyksikköön	121	82,9
Asumisyksiköstä	8	27,6	Muualle	5	3,4
Muualta	12	41,4	Kuolleet	20	13,7
Yhteensä	28	100,0	Yhteensä	146	100,0

Kuusikon laitosisiakkaiden määrä väheni 117 asiakkaalla vuonna 2014

Helsingissä valmistui Aurinkolahden ja Mörssärin aukion ryhmäkodit, jonne muutti 19 pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasta. Rinnekodista siirtyi lisäksi omaan laitoshoitoon yhteensä 7 henkilöä. Pitkäaikaisesta laitoshoidosta poistuneiden määrä oli yhteensä 24 henkilöä, joista 3 henkilöä kuoli kuluneena vuonna. Laskettaessa kaikki paikat (omat, ostot ja lyhytaikaishoito) paikkaluku väheni 27 paikkaa. Samoin kokonaisasiakasmäärä laski laitoshoidossa 59 henkilöä.

Espoossa käytiin vuonna 2014 läpi kaikki Rinnekodissa asuvat espoolaiset asukkaat. Tavoitteena oli tehdä arvio heidän tarvitsemansa asumispalvelun laadusta. Parhaillaan on käynnissä hanke, jonka tavoitteena on tarjota asunto 14 laitoshoidon asiakkaalle. Ruotsinkielinen kuntayhtymä, Kärkulla samkommun, on tehnyt arvion espoolaisista laitoshoidossa olevista asiakkaista. Neljä asiakasta siirtyi asumaan autettuun asumiseen.

Vantaalla vuoden 2014 aikana laitoshoidosta asumispalveluihin siirtyi 27 asiakasta. Asiakkaiden laitosasumisen purun suunnittelu oli aloitettu vuonna 2011 ja kaikkien asiakkaiden palvelusuunnitelmat oli tehty kevääseen 2014 mennessä. Uusien asumispaikkojen toimintaa ja asiakkaiden terveydenhoitoon liittyviä asioita suunniteltiin yhdessä sekä uuden palveluntuottajan että kunnan terveystalouden kanssa. Vuoden 2014 loppuun mennessä Vantaalla oli 12 pitkäaikaista laitosisiakasta, joiden osalta suunnitelmat siirtymisestä asumispalveluihin tehdään vuoden 2015 aikana.

Turussa ei tapahtunut kahden edellisen vuoden kaltaista siirtymistä laitoshoidosta asumispalveluihin vuonna 2014, vain muutama henkilö muutti laitoshoidosta asumispalveluihin. Laitoshoidossa asuvien asiakaskohtainen hoidon tarpeen kartoitus jatkui edelleen. Syksyllä 2014 järjestetyn kilpailutuksen myötä asumispalveluihin tulee uusia vaihtoehtoja, jotka mahdollistavat kymmenien asiakkaiden muuton laitoshoidosta asumispalveluihin tämän vuoden aikana. Suunnitelmien mukaan pitkäaikaisen laitoshoidon purku tapahtuu suurimmilta osin vuoteen 2017 mennessä.

Tampereella on arvioitu laitoshoidossa olevien asiakkaiden toimintakykyä yhteistyössä laitoksen henkilökunnan kanssa. Laitoshoitoa on vähennetty suunnitelmallisesti ja asukkaita on siirtynyt ostopalveluyhteisöjen yksiköihin sekä osa ikäihmisten palveluihin kaupungin omassa tuotannossa. Laitoksesta muutti pois 16 asiakasta ja laitokseen siirtyi neljä asiakasta. Lisäksi Tampereella on käynnissä hanke, jonka tavoitteena on 10–12 laitoksessa asuvan kehitysvammaisten siirtyminen kaupungin omana toimintana tuotettuun asumispalveluun.

Oulussa on arvioitu yhdessä Tahkokankaan palvelukeskuksen henkilökunnan kanssa vuoden 2013–2014 aikana laitoshoidosta palveluasumiseen siirtyvät asiakkaat. Vuoden 2014 aikana laitoshoidosta siirtyi autettuun asumiseen yhteensä 40 asiakasta, joista 11 siirtyi Oulun kaupungin Honkalan kotiin ja 29 asiakasta yksityisiin asumispalveluyksiköihin. Honkalan kodin henkilökunta siirtyi Tahkokankaan palvelukeskuksesta liikkeenluovutuksella Oulun kaupungin työntekijöiksi. Asiakkaille tuttujen hoitajien siirtyminen asiakkaiden kanssa yhdessä uuteen asuinympäristöön helpotti asiakkaiden sopeutumista uuteen asumisyksikköön.

4. ASUMISPALVELUT

Asumispalvelujen asiakasmäärät, käyttöpäivät ja kustannukset ovat jatkaneet kasvuaan kuutoskaupungeissa. Asumispalvelujen asiakkaana oli yhteensä 3 575 kehitysvammaista henkilöä vuoden 2014 aikana kuutoskaupungeissa (Taulukko 12). Asiakasmäärä on noussut edellisvuodesta eniten Vantaalla (15,5 %). Vantaan asiakasmäärän kokonaiskasvuun on vaikuttanut erityisesti tukiasukkaiden määrän ripeä kasvu, jonka on mahdollistanut uusien asuntojen saaminen asukkaiden käyttöön. Merkittävin kustannusten nousu on tapahtunut kuitenkin Helsingissä ja Oulussa. Helsingissä 6,0 prosentin kasvu asiakasmäärässä oli osaltaan nostamassa kokonaisnettokustannuksia 20,3 prosenttia. Oulussa kehitysvammaisten asumisen kustannukset ovat nousseet 22,0 prosenttia, mikä on asiakasmäärän ja käyttöpäivien nousua suurempi muutos. Oulun kustannusnousua selittää se, että laitoshoidosta on siirtynyt useita raskaasti hoidettavia asiakkaita asumispalveluihin, jolloin raskaamman henkilöstömitoituksen vaatimus näkyy myös kustannuksissa.

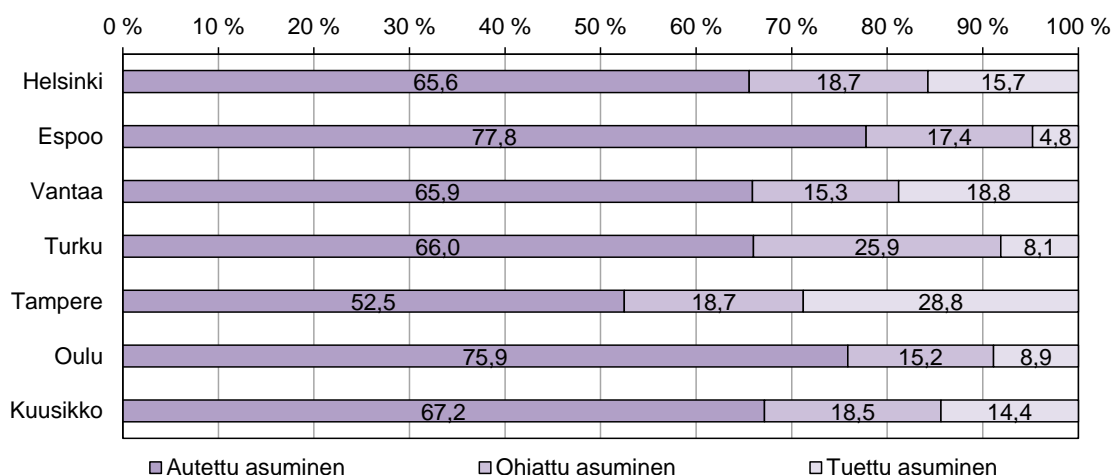
Taulukko 12. Asumispalvelujen kaikki asiakkaat, käyttöpäivät ja kokonaisnettokustannukset vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013 (DEFL.)

	Asiakkaat yhteensä	Muutos 2013–14, %	Käyttöpäivät yhteensä	Muutos 2013–14,	Kustannukset yhteensä	Muutos 2013–14, %
Helsinki	1 110	6,0	306 572	8,3	43 032 805	20,3
Espoo	487	2,5	117 546	3,5	18 461 499	10,0
Vantaa	500	15,5	126 417	9,0	15 555 760	0,0
Turku	491	-1,8	128 803	-0,6	14 642 772	2,7
Tampere	435	-2,5	128 504	-4,1	8 970 121	0,9
Oulu	552	2,2	164 044	7,7	17 054 674	22,0
Kuusikko	3 575	3,9	971 886	4,7	117 717 631	11,9

Espoossa vammaispalvelujen kustannuspaikkarakenne muuttui vuonna 2014 siten, että kaikilla oman toiminnan asumisyksiköillä on oma kustannuspaikkansa. Mikäli asumisyksikössä on ollut useampaa asumismuotoa, on kustannukset jaettu laskennallisesti eri palvelumuodoille. Muutos saattaa selittää jonkin verran oman toiminnan sisäistä kustannusvaihtelua.

Kehitysvammaisten henkilöiden tarvitsemat erityispalvelut järjestetään ensisijaisesti vammaispalvelulain nojalla silloin kun ne ovat riittäviä ja sopivia sekä kehitysvammaisen henkilön edun mukaisia. Tämän seurauksena kunnissa myönnetään kehitysvammaisille asiakkaille asumispalveluja myös vammaispalvelulain puitteissa. Edellisessä taulukossa ei ole otettu mukaan näitä asiakkaita. Helsingissä oli kyseisiä asiakkaita 74 vuonna 2014. Espoossa ja Vantaalla ei ole kehitysvammaisia asiakkaita vammaispalvelulain mukaisen palveluasumisen päätöksellä. Turussa asiakkaita oli kahdeksan ja Tampereella viisi. Oulussa on kehitysvammaisia asiakkaita seitsemän, joilla on palveluasumispäätös vammaispalvelulain mukaan ostopalveluna sekä seitsemän asiakasta, joille on myönnetty vammaispalvelulain mukaan palveluasuminen omaan kotiin.

Kuviossa 6 on tarkasteltu eri asumismuotojen käyttöpäivien suhteellisia osuuksia kuutoskaupungeissa. Kokonaiskustannuksiltaan selvästi muita kuutoskaupunkeja edullisemmin asumispalvelut tuottava Tampere käyttää muita kuntia enemmän tuettua asumista, jota käyttää 28,8 prosenttia kaikista asumispalvelujen asiakkaista.

Kuvio 6. Asumispalvelujen eri asumismuotojen käyttöpäivien %-osuudet kaikista asumisen käyttöpäivistä kuutoskaupungeissa 2014

Tampereella on kuutoskaupunkien korkein tuetun asumisen osuus asumispalveluista. Tampereella on panostettu tuetun asumisen palveluun, jota on hankittu pääosin ostopalveluna. Myös kaupungin omana toimintana järjestetään tuettua asumista. Asunnot sijaitsevat niin, että asiakas voi käyttää jonkun ympärivuorokautista palvelua tarjoavan asumisyksikön palveluja tukipalveluina. Asiakas saa sieltä ohjausta ja voi käydä esimerkiksi syömässä ja pesemässä pyykkiä.

4.1 Autettu asuminen

Niin pitkä- kuin lyhytaikaisetkin autetun asumisen asiakasmäärät ovat kasvaneet kuutoskaupunkien tasolla vuodesta 2011 alkaen. Pitkäaikaisen autetun asumisen asiakkaita on reilut kaksi kolmasosaa kaikista autetun asumisen asiakkaista. Käyttöpäivien kokonaismäärä on kasvanut edellisvuodesta 5,4 prosenttia kuutoskaupungeissa. (Taulukko 13.)

Taulukko 13. Autetun asumisen asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013

	Asiakkaita yhteensä	Pitkäaik. asiakk.	Pitkäaik. asi-ak. muutos 2013–14, %	Käyttö- päivät yhteensä	Käyttöpäivi- en muutos 2013–14, %	Lyhytaik. asi-ak. %-osuus kaikista	Lyhytaik. päivien %-osuus
Helsinki	819	566	9,5	201 009	11,4	32,7	5,1
Espoo	411	243	7,0	91 446	9,6	40,9	7,4
Vantaa	380	255	20,3	83 292	5,4	32,9	4,6
Turku	366	237	2,2	85 001	2,4	36,6	4,6
Tampere	251	197	2,6	67 452	-9,2	21,5	2,7
Oulu	381	326	-8,9	124 473	13,6	14,4	0,9
Kuusikko	2 608	1 824	4,9	652 673	5,4	30,8	4,2

Autetun asumisen deflatoidut nettokustannukset olivat kuutoskaupungeissa noin 101,8 miljoonaa euroa vuonna 2014, mikä on 12,1 prosenttia enemmän kuin vuonna 2013 (Taulukko 14). Autetun asumisen keskimääräiset kuntakohtaiset kustannukset käyttöpäivää kohden vaihtelivat Tampereen 105 euron ja Espoon 184 euron välillä.

Taulukko 14. Autetun asumisen kustannukset vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013 (DEFL.) sekä kallein ja halvin käyttöpäivähinta

	Nettokustannukset	Muutos 2013–14, %	€/käyttöpäivä	Kallein käyttöpäivä / €	Halvin käyttöpäivä / €
Helsinki	36 036 767	22,6	179	1 039	69
Espoo	16 811 237	11,2	184	628	74
Vantaa	13 663 435	-1,1	164	649	93
Turku	12 570 358	3,7	148	334	88
Tampere	7 103 066	-4,1	105	367	102
Oulu	15 618 130	20,1	125	430	95
Kuusikko	101 802 993	12,1	156	1 039	69

Helsingissä autetun asumisen asukasmäärä nousi laitoksia korvaavien ryhmäkotien valmistuessa. Kustannusten nousu oli korkeampaa kuin asiakasmäärän nousu, mikä selittyi laitoksesta muuttaneiden asukkaiden palveluntarpeella.

Helsingin, Espoon, Vantaan ja Tampereen autetun asumisen palveluksi katsotaan Eteva kuntayhtymän tukikeskuksissa kehitysvammaisille asiakkaille järjestämät usein pitkäaikaisetkin kuntoutusjaksot, jotka osaltaan nostavat kyseisten kuntien autetun asumisen keskihintaa.

Espoossa Soukankaaren ohjattu asumisyksikkö on muutettu elokuussa 2013 autetun asumisen yksiköksi. Sen myötä autetun asumisen asiakkaiden määrä lisääntyi yhdeksällä henkilöllä, ja oman ohjatun asumisen asiakasmäärä väheni vastaavasti. Vuonna 2014 tämä muutos näkyy kokovuotisesti kustannuksissa ja suoritteissa. Oman toiminnan yksiköistä Haukilahdenrannan viidestä lyhytaikaisen hoidon paikasta kaksi oli suljettuina 9 kuukautta, ja loput kolme paikkaa 6 kuukauden ajan. Korvaavat paikat hankittiin ostopalveluna. Espoossa asiakkaita on siirtynyt kevyemmästä raskaampaan palveluun. Ostopalveluna järjestettävän autetun asumisen asiakasmäärä on kasvanut vuoden aikana.

Vantaalla autetun asumisen asiakasmäärän kasvu selittyy laitosasumisesta asumispalveluun siirtyneillä asiakkailla.

Turussa autetun asumisen kustannusten kasvu on huomattavasti pienempi vuonna 2014 verrattuna kahteen edelliseen vuoteen, jolloin Turkuun tuli monta uutta asumisyksikköä. Uusista autetun asumisen asiakkaista suurin osa on muuttanut kotoa tai muilta paikkakunnilta.

Tampereelle on vuoden 2014 aikana tulleet uusia autetun ja tuetun asumisen paikkoja yhteensä 23. Lisäksi kaupunki on hankkinut neljä paikkaa Autismisäätiön uudesta asumisyksiköstä ja päivätoimintayksiköstä. Asiakkaat muuttivat laitoshoidosta. Lisäksi laitoshoidosta on muuttanut 8 asiakasta yksittäisiin asumispalveluyksiköihin ja yksi asiakas perhehoitoon.

Oulussa palvelurakennetta kevennettiin lopettamalla raskasta asumispalvelua ja laajentamalla kevyttä ohjatun asumisen palvelua sekä ohjaajapalveluita. Laitoshoidon purkua jatkettiin asiakassijoituksin kaupungin perustamaan Honkalankotiin (20.1→) sekä yksityisiin asumispalveluihin. Kaupungin palveluissa lopetettiin syyskaudella kaksi autetun asumisen yksikköä, Heinäpuiston asuntola ja Lintulammen palvelukoti, yhteensä 23 paikkaa. Vuoden lopulla perustettiin uudentyyppinen ohjatun asumisen yksikkö Maikkulan asu-

mispalvelut, aluksi 15 paikkaa, mutta tavoitteena laajentaa ja kehittää toimintaa pian seuraavan vuoden alusta.

4.2 Ohjattu asuminen

Ohjatun asumisen asiakasmäärä on kasvanut 8,9 prosenttia edellisvuodesta. Käyttöpäivien määrä kuitenkin kasvoi ainoastaan 0,1 prosenttia samalla aikavälillä. Ohjatun asumisen pitkäaikaisasiakkaat muodostavat 94,0 prosenttia koko ohjatun asumisen asukaskunnasta kuutoskaupunkien tasolla (Taulukko 15). Oulussa autetun asumisen palvelua muutettiin kesken vuoden, pääasiassa loppuvuodesta ohjatun asumisen palveluksi. Tästä syystä asiakasmäärät lähes kaksinkertaistuivat, vaikka käyttöpäivien määrä hieman väheni.

Taulukko 15. Ohjatun asumisen asiakkaat ja käyttöpäivät 2014 sekä muutos vuodesta 2013

	Asiakkaat yhteensä	Pitkäaik. asiakk.	Pitkäaik. asiakk. muutos 2013–14, %	Käyttöpäivät yhteensä	Käyttöpäivien muutos 2013–14, %	Lyhytaik. asiakk. %-osuus kaikista	Lyhytaik. päivien %-osuus
Helsinki	179	160	-1,8	57 357	1,3	10,6	1,0
Espoo	79	67	-1,5	20 475	-10,1	24,1	2,5
Vantaa	60	60	0,0	19 375	7,9	0,0	0,0
Turku	104	102	4,1	33 365	5,3	0,0	0,0
Tampere	77	77	8,5	24 069	-2,2	0,0	0,0
Oulu	133	133	47,8	25 006	-3,2	0,0	0,0
Kuusikko	632	599	8,9	179 647	0,1	6,0	0,6

Ohjatun asumisen nettokustannukset olivat kuutoskaupunkien tasolla noin 12,0 miljoonaa euroa vuonna 2014, mikä on noin 7,7 prosenttia enemmän kuin deflatoidut nettokustannukset vuonna 2013 kuutoskaupunkien tasolla (Taulukko 16). Ohjatun asumisen kunta-kohtaiset käyttöpäiväkustannukset vaihtelivat Tampereen 44 euron ja Helsingin 88 euron välillä käyttöpäivää kohden. Espoossa ohjatun asumisen kustannukset kasvoivat 8,7 prosenttia, vaikka sekä pitkäaikaisten asiakkaiden määrä että käyttöpäivät vähenivät. Kustannusten nousua selittää se, että osalla oman toiminnan asiakkaista avun tarve kasvoi merkittävästi, mikä johti ohjausresurssin ja ohjauksen määrän kasvuun. Lisäksi yöaikainen apu otettiin käyttöön kokovuotisesti (tarvittaessa paikalle kutsuttava).

Taulukko 16. Ohjatun asumisen kustannukset 2014 sekä muutos vuodesta 2013 (DEFL.)

	Nettokustannukset	Muutos 2013–14, %	€/käyttöpäivä
Helsinki	5 025 142	-1,7	88
Espoo	1 546 510	8,7	76
Vantaa	1 302 082	5,4	67
Turku	1 943 752	6,6	58
Tampere	1 099 584	26,5	46
Oulu	1 102 855	57,6	44
Kuusikko	12 019 926	7,7	67

4.3 Tuettu asuminen

Tuetun asumisen asiakasmäärät ovat kunnittain erittäin pieniä. Kuutoskaupunkien tasolla tuetun asumisen käyttöpäivissä on tapahtunut pientä kasvua, mikä on osaltaan nostanut myös tuetun asumisen kustannuksia. (Taulukko 17.)

Taulukko 17. Tuetun asumisen asiakkaat, käyttöpäivät ja nettokustannukset vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013 (DEFL.)

	Asiakkaat yhteensä	Muutos 2013–14, %	Käyttöpäivät yhteensä	Muutos 2013–14, %	Nettokustan- nukset	Muutos 2013–14, %	€/ käyttöpäivä
Helsinki	133	0,8	48 206	4,4	1 970 896	53,7	41
Espoo	22	4,8	5 625	-23,0	103 752	-56,8	18
Vantaa	80	27,0	23 750	24,9	590 243	16,4	25
Turku	31	-24,4	10 437	-30,1	128 662	-59,1	12
Tampere	107	-4,5	36 983	5,2	767 470	25,1	21
Oulu	38	-33,3	14 565	-13,6	333 689	19,9	23
Kuusikko	411	-3,5	139 566	0,1	3 894 712	20,3	28

Helsingissä oli tavoitteena lisätä tuetun asumisen määrää. Osa asukkaista saa tukensa sosiaaliohjauksesta ja osa lähistön ryhmäkodeista.

Espoossa tuetun asumisen asiakkaat saavat asumiseen tarvitsemansa tuen alueensa asumisyksiköistä. Omassa toiminnassa kustannuksiin sisältyy tukea antaneiden ohjaajien ja hoitajien palkkamenot.

Vantaalla tuetun asumisen asiakasmäärä on lisääntynyt edellisestä vuodesta uuden 20-paikkaisen asumisyksikön käynnistymisen myötä. Kustannusten muutos selittyy kahden uuden asumisohjaajan palkkaamisella syksyn 2014 aikana.

Turun osalta tuetun asumisen lukujen voimakas lasku johtuu tilastoinnin muutoksesta, koska tuetuksi asumiseksi aikaisemmin luokiteltu palvelu on arvioitu uudestaan ohjatuksi asumiseksi. Oman tuetun asumisen kustannuksena on huomioitu ohjaajien palkkakustannukset sivukuluineen. Ostopalvelujen osuuden vähenemisen myötä oman toiminnan osuus korostuu, mikä heijastuu käyttöpäivän hintaan.

Tampereella tuettua asumista hankitaan pääosin ostopalveluna, mutta myös kaupungin omaa tuotantoa on voitu lisätä yksittäisille asiakkaille. Tampereella tuetun asumisen laskutus perustuu vuorokausiin, joiden aikana asiakas on palvelun piirissä.

Oulussa on lisätty omaan tuotantoon ohjaajapalvelua ja tavoitteena on edelleen lisätä tuetun asumisen osuutta asumispalveluissa. Ohjaajapalveluiden tueksi hyödynnetään mm. erilaisia teknisiä apuvälineitä sekä eri vaihtoehtoja yöajan turvaamiseksi, esimerkkinä kaupungin kotihoidon yöpartiot tai vartiointiliikkeit.

5. TYÖ- JA PÄIVÄTOIMINTA

5.1 Työ- ja päivätoiminnan asiakkaat, suoritteet ja kustannukset

Työ- ja päivätoimintaan sisältyvät päivä- ja työtoimintakeskusten toiminta, tuettu työtoiminta (avotyötoiminta) sekä tuettu työllistyminen (tuettu työ). Työ- ja päivätoiminnan käyttö ja kustannukset sekä niissä tapahtuneet muutokset on tiivistetty taulukkoon 18. Työ- ja päivätoimintaan osallistui vuoden 2014 aikana yhteensä 3 624 asiakasta kuutoskaupungeissa. Asiakasmäärä on kasvanut kuutoskaupungeissa edellisvuodesta 6,0 prosenttia.

Taulukko 18. Työ- ja päivätoiminnan asiakkaat ja käyttöpäivät vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013

	Asiakkaat yhteensä	Muutos 2013–14, %	Käyttöpäivät yhteensä	Muutos 2013–14, %
Helsinki	1 213	11,6	182 711	5,2
Espoo	432	-2,0	74 182	1,9
Vantaa	424	-3,2	60 740	0,6
Turku	406	5,5	58 954	-1,3
Tampere	533	-0,4	80 540	1,8
Oulu	616	15,6	120 414	4,8
Kuusikko	3 624	6,0	577 541	3,0

Työ- ja päivätoiminnan deflatoidut nettokustannukset ovat nousseet 5,5 prosenttia kuutoskaupungeissa edellisvuodesta (Taulukko 19). Kuutoskaupunkien sisäinen vaihteluväli käyttöpäivien hinnoissa on merkittävä ja siihen vaikuttaa muun muassa henkilöstömäärä ja tilakustannukset. Käyttöpäivän kustannukset ovat pienimmät Oulussa (30 € / käyttöpäivä) ja suurimmat Espoossa (107 € / käyttöpäivä).

Taulukko 19. Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset vuonna 2014 sekä kustannusten muutos vuodesta 2013 (DEFL.)

	Nettokustannukset	Muutos 2013–14, %	€/ käyttöpäivä	Muutos 2013–14, %
Helsinki	17 838 153	10,7	98	5,2
Espoo	7 959 225	-1,0	107	-2,9
Vantaa	5 518 698	4,0	91	3,4
Turku	3 529 460	6,4	60	7,8
Tampere	4 538 366	1,6	56	-0,2
Oulu	3 600 677	3,3	30	-1,4
Kuusikko	42 984 579	5,5	74	2,4

Noin neljä viidestä 18–65-vuotiaasta kehitysvammaisten avohuollon piiriin kuuluvasta osallistui työ- ja päivätoimintaan kuutoskaupungeissa vuonna 2014. Osallistumisaste vaihteli 75–89 prosentin välillä kaupungista riippuen (Taulukko 20.)

Taulukko 20. Avohuollon piiriin kuuluvien 18–65-vuotiaiden työ- ja päivätoiminnan käyttö vuonna 2014

	Asiakkaiden %-osuus avohuollon piiriin kuuluvista	Käyttöpäiviä asiakasta kohti
Helsinki	88,9	151
Espoo	84,2	172
Vantaa	80,0	143
Turku	75,3	145
Tampere	81,6	151
Oulu	80,2	195
Kuusikko	83,0	159

Huom! Käyttäjäosuus on laskennallinen. Jaettavana on ollut työ- ja päivätoiminnan asiakasmäärä. Jakajana on ollut kunnan tiedossa olevien 18–64-vuotiaiden kehitysvammaisten määrä, josta on vähennetty pitkäaikaisessa laitoshoidossa 31.12. olevien 18–64-vuotiaiden henkilöiden määrä.

Työ- ja päivätoiminnan kunnallisen tuotannon kustannukset olivat noin 22,0 miljoonaa euroa vuonna 2014 kuutoskaupungeissa, mikä on hieman yli puolet työ- ja päivätoiminnan kokonaisnettokustannuksista. (Taulukko 21.) Oulussa työ- ja päivätoiminnan kustannuksista 81,3 prosenttia on kunnallisen palvelun kustannusta, mikä poikkeaa oleellisesti kuutoskaupunkien keskiarvosta 51,2 prosenttia.

Taulukko 21. Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset vuonna 2014 sekä kunnallisen tuotannon kustannukset ja kunnallisen tuotannon %-osuus nettokustannuksista

	Nettokustannukset	Kunnallisen tuotannon kust.	Kunnallisen tuotannon kust., %
Helsinki	17 838 153	8 899 684	49,9
Espoo	7 959 225	3 560 962	44,7
Vantaa	5 518 698	2 764 875	50,1
Turku	3 529 460	2 074 713	58,8
Tampere	4 538 366	1 796 531	39,6
Oulu	3 600 677	2 928 057	81,3
Kuusikko	42 984 579	22 024 822	51,2

Merkittävä osuus työ- ja päivätoiminnan kustannuksista muodostuu erityishuoltona järjestettävistä asiakaskuljetuksista. Kuljetuskustannuksia suhteessa kunnallisesti tuotetun työ- ja päivätoiminnan kustannuksiin on selvitetty taulukossa 22. Tarkastelu on rajattu kunnan tuottamiin palveluihin siksi, ettei ostopalvelujen kohdalla kuljetuskustannusten erottelu palvelun hinnasta aina onnistu. Espoossa asiakkaiden ryhmäkuljetusten hallinnointi siirrettiin alkuvuodesta Espoo Logistiikalle. Syksyllä kuljetuksista vastasi uusi, kilpailutettu palveluntuottaja. Kuljetusten uuden hallinnoinnin myötä kuljetuskustannusten jakautuminen eri palveluille ei ole vielä täysin luotettavaa. Tämä on otettava huomioon työ- ja päivätoiminnan kuljetuskustannuksia tarkasteltaessa.

Taulukko 22. Kunnallisen tuotannon kuljetuspalvelujen kustannukset ja %-osuus työ- ja päivätoimintaan liittyvistä kunnallisista nettokustannuksista vuonna 2014

	Kunnalliset kuljetuskust.	Kunnalliset kuljetuskust., %
Helsinki	1 249 932	14,0
Espoo	479 823	13,5
Vantaa	382 199	13,8
Turku	286 696	13,8
Tampere	360 000	20,0
Oulu	736 523	25,2
Kuusikko	3 495 173	15,9

Helsingissä työ- ja päivätoiminnan käyttöpäivissä on huomattava kasvu, mikä selittyy uusien paikkojen kohdentamiselle laitoshoidosta muuttaneille asiakkaille. Tämän myötä kasvu näkyi myös kuljetuskustannuksissa.

Espoossa päivä- ja työtoiminnan asiakkaista osa on käyttänyt vuoden aikana säännöllisesti tai tilapäisesti useampaa eri palvelua (esim. työtoiminta tai tuettu työtoiminta). Oman toiminnan asiakkaissa on ollut runsaasti vaihtuvuutta, vaikka asiakkaiden ja käyttöpäivien kokonaismäärä onkin jäänyt edellisvuotta pienemmäksi. Espoossa järjestetään opiskelijoiden loma-ajan päivätoimintaa, mikä kasvattaa asiakasmäärää lisäämättä kuitenkaan merkittävästi käyttöpäivien määrää. Ostopalvelujen käyttö päivä- ja työtoiminnassa kasvoi. Espoossa asiakkaiden ryhmäkuljetusten hallinnointi siirrettiin alkuvuodesta Espoo Logistiikalle. Syksyllä kuljetuksista vastasi uusi, kilpailutettu palveluntuottaja. Työ- ja päivätoimintaan liittyviä nettokuljetuskustannuksia ei ole saatu luotettavasti eriteltyä.

Vantaalla työ- ja päivätoiminnan kokonaisasiakasmäärään vaikutti tilapäisasiakkaiden vähäisyys aiempiin vuosiin verrattuna. Omassa toiminnassa asiakasmäärä on hieman kasvanut, ostopalveluissa taas pienentynyt. Silti ostopalvelujen kustannukset ovat nousseet edellisvuodesta, kuten myös kuljetuskustannukset.

Turussa päivä- ja työtoiminnan tarve on kasvanut, mikä näkyy erityisesti kaupungin omien toimintakeskusten asiakasmäärän nousussa. Toimintapäivien tarve on kartoitettu asiakaskohtaisesti, joten vastaavaa kasvua ei näy käyttöpäivien määrässä. Kustannusten kasvu selittyy ostopalvelujen hinnankorotuksella sekä vahvasti tuetun päivätoiminnan ostopalvelukustannuksilla.

Tampereella keskitettiin sekä oman tuotannon että ostopalveluna hankittavien työ- ja päivätoimintakeskusten kuljetukset Tampereen Logistiikka Liikelaitokselle. Kuljetuskustannuksista vastaa tilaaja.

Oulussa työ- ja päivätoiminta laajeni; käyttöpäivät lisääntyivät 15,6 prosenttia ja kustannukset lisääntyivät 1,6 prosenttia. Käyttöpäivähinta oli Kuutoskaupunkien alhaisin (30 €). Palvelua järjestettiin muita kaupunkeja runsaammin yhtä asiakasta kohden. Kuljetuskustannusten osuus kokonaisnettokustannuksista on noussut vuoden aikana 17,7 prosentista 25,2 prosenttiin. Nousu kohdistuu suureksi osaksi sivistys- ja kulttuuripalveluiden järjestämään kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetuksiin.

6. YHTEENVETO

Kuutoskaupungeissa oli kehitysvammahuollon palveluja käyttäneitä asiakkaita 6 357 vuonna 2014. Asiakasmäärä on vähentynyt edellisvuodesta 34 henkilöllä (-0,5 %) ja 505 henkilöllä (8,6 %) vuodesta 2010. Nettokustannuksia kertyi 226,2 miljoonaa euroa vuonna 2014. Deflatoidut kustannukset, eli vuoden 2014 rahan arvoon korotetut kustannukset, kasvoivat edellisvuodesta 11,3 miljoonaa euroa (5,2 %) ja 33,6 miljoonaa euroa (17,4 %) vuodesta 2010.

Helsingissä oli kehitysvammaisten palveluja käyttäneitä asiakkaita 1 921 vuonna 2014. Asiakasmäärä on pysynyt lähes ennallaan edellisvuoteen nähden ja se on kasvanut 43 henkilöllä (2,3 %) vuodesta 2010. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 8,9 prosenttia 83,7 miljoonaan euroon. Deflatoidut kustannukset ovat nousseet 13,1 prosenttia vuodesta 2010.

Espoossa oli kehitysvammaisten palveluja käyttäneitä asiakkaita 884 vuonna 2014. Asiakasmäärä kasvoi edellisvuodesta 10 henkilöllä (1,1 %) ja 12 henkilöllä (1,4 %) vuodesta 2010. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 35,3 miljoonaan euroon (6,5 %). Deflatoidut kustannukset ovat nousseet vuosien 2010–2014 välillä Espoossa 21,7 prosenttia. Viiden vuoden kustannusnousua selittää erityisesti autetun asumisen huomattava lisääminen.

Vantaalla oli kehitysvammaisten palveluja käyttäneitä asiakkaita 783 vuonna 2014. Asiakasmäärä supistui edellisvuodesta 18 henkilöllä (-2,2 %), mutta on kasvanut 61 henkilöllä (8,4 %) vuodesta 2010. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 1,9 prosenttia 28,1 miljoonaan euroon. Deflatoidut kustannukset ovat nousseet 10,7 prosenttia vuodesta 2010.

Turussa oli kehitysvammaisten palveluja käyttäneitä asiakkaita 883 vuonna 2014. Asiakasmäärä kasvoi edellisvuodesta 36 henkilöllä (4,3 %) ja 97 henkilöllä (12,3 %) vuodesta 2010. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 4,0 prosenttia 30,0 miljoonaan euroon. Deflatoidut kustannukset ovat nousseet 26,8 prosenttia vuodesta 2010.

Tampereella oli kehitysvammaisten palveluja käyttäneitä asiakkaita 811 vuonna 2014. Asiakasmäärä väheni edellisvuodesta 80 henkilöllä (-9,0 %) ja 11 henkilöllä (1,3 %) vuodesta 2010. Deflatoidut nettokustannukset laskivat edellisvuodesta 0,1 prosenttia 24,1 miljoonaan euroon. Deflatoidut kustannukset ovat nousseet 8,9 prosenttia vuodesta 2010, mikä on vähiten kuutoskaupungeista.

Oulussa oli kehitysvammaisten palveluja käyttäneitä asiakkaita 1 075 vuonna 2014. Kasvu edellisvuodesta oli 20 henkilöä (1,9 %). Kasvu aikavälillä 2010–2014 on ollut 303 asiakasta eli 39,2 prosenttia. Pidemmän aikavälin kasvu on suureksi osaksi aiheutunut kuntaliitosten aiheuttamasta asiakaslisäyksestä. Oulussa on kuutoskaupungeista suhteellisesti eniten kehitysvammaisia (0,66 % väestöstä), mikä nostaa kehitysvammaisten suhteellista asiakasmäärää ja kokonaiskustannuksia muihin kuutoskaupunkeihin nähden. Deflatoidut nettokustannukset nousivat edellisvuodesta 2,5 prosenttia ja vuodesta 2010 alkaen 35,8 prosenttia, mikä nousu selittyy pitkälti vuoden 2013 kuntaliitoksilla. Oulun asiakaskohtaiset kustannukset ovat edelleen kuutoskaupunkien alhaisimmat.

7. LÄHTEET

STM (2012) Valtioneuvoston periaatepäätös kehitysvammaisten henkilöiden yksilöllisen asumisen ja palvelujen turvaamisesta. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2012:15.

Suomen asetuskokoelma 1973, No 36. Laki lasten päivähoitosta.

Suomen asetuskokoelma 1977, No. 519. Laki kehitysvammaisten erityishuollosta.

Suomen asetuskokoelma 1982, No. 710. Sosiaalihuoltolaki.

Suomen asetuskokoelma 1987, No. 380. Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista.

Suomen asetuskokoelma 1992, No. 312. Perhehoitajalaki.

Suomen asetuskokoelma 1992, No. 917. Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista.

Suomen asetuskokoelma 2001, No 1457. Laki arvonlisäveron muuttamisesta.

Suomen asetuskokoelma 2005, No. 937. Laki omaishoidon tuesta.

Sähköiset lähteet

Suomen virallinen tilasto (SVT 2015a) Julkisten menojen hintaindeksi [verkkójulkaisu]. ISSN = 1798-4505. Helsinki: Tilastokeskus. Saantitapa: <http://tilastokeskus.fi/til/jmhi/index.html> [Viitattu 21.3.2015]

Suomen virallinen tilasto (SVT 2015b) Väestörakenne [verkkójulkaisu]. ISSN = 1797-5379. Helsinki: Tilastokeskus. Saantitapa: <http://www.tilastokeskus.fi/til/vaerak/index.html>. [Viitattu: 20.4.2015]

Valtioneuvosto (2010) Valtioneuvoston periaatepäätös ohjelmasta kehitysvammaisten asumisen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämiseksi. Saantitapa: http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=39502&name=DLFE-10827.pdf [Viitattu 10.6.2012]

LIITTEET

Liite 1: Kehitysvammahuollon tiedonkeruun määritelmät vuodelle 2015

Tiedonkeruun yleiset periaatteet ja määritelmät

Raportissa kuvataan kuntien kehitysvammahuollon toiminnan kokonaisuutta. Espoossa, Turussa ja Oulussa kehitysvammaisille tarkoitettun toiminnan kokonaisuuteen viitataan käsitteellä kehitysvammapalvelut. Kuusikko-raportissa käytetään yhtenäisyyden vuoksi käsitettä kehitysvammahuolto.

Kehitysvammahuollon raportin tarkastelut rajautuvat pääasiallisesti kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) eli kehitysvammalain mukaisiin palveluihin ja niiden kustannuksiin. Kehitysvammalaissa säädetään erityishuollon antamisesta henkilöille, joiden kehitys tai henkinen toiminta on estynyt tai häiriintynyt synnynnäisen tai kehitysiässä saadun sairauden, vian tai vamman vuoksi ja jotka eivät muun lain nojalla voi saada tarvitsemiaan palveluja. Kehitysvammaiset henkilöt voivat saada ensisijaisia palveluja esimerkiksi sosiaalihuoltolain (710/1982), vammaisuuden perusteella järjestettäviä palveluja ja tukitoimia koskevan lain (380/1987), lasten päivähoitolain (36/1973) ja terveydenhuoltolain (1326/2010) perusteella.

Turussa osa kehitysvammaisten palveluista järjestetään sosiaalihuoltolain mukaan, minkä vuoksi Turun tiedoissa on mukana myös sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja. Lisäksi omaishoidon tuen vapaapäiviin liittyvä kehitysvammaisten henkilöiden lyhytaikaishoito on kokonaisuudessaan mukana Helsingin, Espoon ja Turun tiedoissa, sillä sen kustannukset sisältyvät kehitysvammahuollon kuluihin (ks. laki omaishoidon tuesta 937/2005). Tampereen tietoihin on sisällytetty omaishoidon tuen vapaapäiviin liittyvä lyhytaikaishoito laitoksessa, sillä sen kustannukset sisältyvät kehitysvammahuollon kuluihin.

Kunnat järjestävät kehitysvammaisten erityishuollon palvelut itse tai ostavat niitä kuntayhtymiltä, toisilta kunnilta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Kuutoskaupunkien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustietoja kerätessä huomioidaan vain ne asiakkaat, jotka ovat kunkin kunnan asukkaita ja joiden palvelujen järjestäminen on kyseisen kunnan vastuulla. Kotikuntalain (201/1994) ja sosiaalihuoltolain 1.1.2011 voimaan astuneiden muutosten nojalla vuoden aikana kuntaan tai kunnasta pois muuttaneiden määrä ei ole ollut merkittävää.

Raportissa esitetyissä tarkasteluissa ei ole ottaa huomioon eri palvelujen käyttäjinä olleiden asiakkaiden avun tarvetta ja hoidettavuutta sekä tästä aiheutuvaa vaihtelua, laitoshoidon hoitoisuusluokkia lukuun ottamatta. Hoidettavuus ja avun tarve määrittävät palvelujen tason ja määrän.

1 Kehitysvammaisten henkilöiden määrä

Kunnan kehitysvammaisten henkilöiden määrään sisältyvät sellaiset kehitysvammaiset henkilöt, joilla on ollut vuoden aikana voimassa oleva erityishuolto-ohjelma (eho) tai jotka ovat muuten käyttäneet vuoden aikana kehitysvammahuollon palveluja. Kehitysvammaisten henkilöiden määrä kootaan seuraavissa ikäryhmissä: 0–5-vuotiaat, 6–17-vuotiaat (ikäryhmä pidennetyssä oppivelvollisuudessa), 18–25-vuotiaat, 26–49-vuotiaat, 50–64-

vuotiaat sekä 65 vuotta täyttäneet. Kunnan kehitysvammaisten henkilöiden määrää käytetään kuutosvertailuissa ryhmiteltäessä henkilöitä iän mukaan ja suhteutettaessa kehitysvammaisten henkilöiden määrää kuntien väestöön. Väestötiedot saadaan Tilastokeskuksesta (SVT 2015b). Seurantavuoden aikana erityishuolto-ohjelman omaavien kehitysvammaisten henkilöiden määrä ilmoitetaan erikseen ilman ikäryhmittelyä ja väestösuhteutuksia.

2 Kehitysvammahuollon palveluja käyttäneet asiakkaat

Kuutosvertailuissa käytetään kehitysvammahuollon asiakasmääränä kehitysvammalain mukaisia palveluja vuoden 2014 aikana käyttäneiden asiakkaiden määrää. Kunnan tuottamia ja ostopalveluja saaneet asiakkaat ovat mukana kaikissa saamiensa palvelujen asiakaslukumäärissä, mutta eri palveluja saaneet asiakkaat ovat kokonaisasiakasmäärässä mukana vain kertaalleen. Vuoden 2010 tiedoista alkaen myös palvelujen pitkäaikaisista asiakkaiden määrä on koottu tietojärjestelmästä henkilötunnus kertaalleen. Ennen tätä lukumäärä muodostettiin erottamalla kokonaisasiakasmäärästä lyhytaikaisten asiakkaiden määrä.

Turussa on erityishuollon palvelujen lisäksi otettu huomioon sellaiset sosiaalihuollon palvelut kuin neuvolatoiminta, asumispalvelut sekä työ- ja päivätoiminta, jotka järjestetään kehitysvammaisille aikuisille ja jotka muissa kuutoskaupungeissa toteutetaan kehitysvammalain mukaisina palveluina.

3 Kehitysvammahuollon palvelujen kustannukset

Kehitysvammahuollon kokonaiskustannuksiin lasketaan pääsääntöisesti kehitysvammalain mukaisten palvelujen kustannukset. Mukaan otetaan kaikki pelkästään kehitysvammaisille tuotettavien palvelujen ja toimintojen kustannukset. Kustannukset sisältävät aina henkilöstön, tilojen, tarvikkeiden ja välineiden kustannukset sekä mahdolliset kuljetuskustannukset, jotka liittyvät kuhunkin toimintoon.

Kustannuksiin ei oteta mukaan kehitysvammaisten käyttämien tavanomaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannuksia eli esimerkiksi vastaanotto toiminnan, perheneuvolan tai sosiaalityön kustannuksia. Mukaan ei myöskään oteta ylemmän hallinnon vyörytyskustannuksia. Vammaispalvelujen hallinto on kehitysvammahuollon kokonaiskustannuksissa mukana, mutta sosiaali- ja terveydenhuollon vyörytyksiä yleisemmällä tasolla ei tehdä.

Kustannustiedot kerätään ja esitetään kustakin tarkasteltavasta toiminnosta kolmessa osassa: bruttokustannukset, asiakasmaksutulot sekä näiden erotuksena muodostuvat nettokustannukset. Toimintojen bruttokustannukset sisältävät välittömät palvelujen tuottamisesta koituneet kustannukset, mutta ne eivät sisällä jaksotettujen irtaimen omaisuuden kustannuserien osalta tehtyjä vuosittaisia poistoja ja korkoja.

Ostopalveluina kuntayhtymiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta hankittavista palveluista kootaan ensisijaisesti nettokustannukset. Yksityisten palveluntuottajien kustannukset kootaan siten, että niistä on poistettu viiden prosentin laskennallinen arvonnäisäveron palautus (ks. laki arvonnäisäveron muuttamisesta 1457/2001). Näistä palveluista ilmoitetaan myös bruttokustannukset ja palveluntuottajien asiakkailta perimät ylläpitomaksut, mikäli ne ovat helposti saatavissa. Ostopalveluissa palveluntuottajan hallinnon vyörytyskustannukset sisältyvät kustannuksiin.

Kalleimman ja halvimman käyttöpäivän hinta kerätään kaikista asiakkaista eli myös lyhytaikaiset asiakkaat ovat luvuissa mukana.

Kustannusten vertailut tehdään nettokustannuksista. Kun kustannuksia verrataan aikaisempiin vuosiin, käytetään vertailussa viimeisimmän vertailuvuoden arvoon korotettuja kustannuksia. Kustannusten muuntamisessa viimeisimmän vertailuvuoden arvoon käytetään Tilastokeskuksen (SVT 2015a) tuottamaa julkisten menojen hintaindeksiä sosiaalitoimelle, 2000=100. Deflatoinneissa käytetyt kertoimet löytyvät taulukosta 1. Raportin liitteessä 3 on esitetty aikaisempien vuosien kustannukset muunnettuna vuoden 2014 rahan arvoon.

Taulukko 23. Tilastokeskuksen (SVT 2015a) julkisten menojen hintaindeksi sosiaalitoimelle, kuntatalous

Julkisten menojen hintaindeksi sosiaalitoimelle, pisteluvut ja kertoimet															
Vuosi	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Pisteluku	100,0	103,3	105,6	109,0	112,9	116,9	120,4	124,3	130,4	133,6	137,4	141,9	146,2	148,8	150,0
Kerroin	1,5000	1,4521	1,4205	1,3761	1,3286	1,2831	1,2458	1,2068	1,1503	1,1228	1,0917	1,0571	1,0260	1,0081	1,0000

* = Ennakollinen tieto 10.3.2015

4 Kehitysvammaisten laitoshoido

Laitoshoido on kehitysvammalain tarkoittamaa ympärivuorokautista asumista, hoitoa ja huolenpitoa, johon sisältyvät kaikki asiakkaan tarvitsemat palvelut eli esimerkiksi lääkehoito, terapia ja päivätoiminta. Laitoshoido jakautuu lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen eli yli kolme kuukautta kestävään hoitoon. Lyhytaikainen laitoshoido voi olla sosiaalisista tai kuntoutuksellisista syistä johtuvaa. Toimintatietoihin kerätään laitoshoidon asiakkaat, joista erotellaan lyhyt- ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaat vuoden aikana. Lisäksi erotellaan kunnallisesti tuotetun ja ostopalveluna hankitun laitoshoidon asiakkaat. Vastaavalla luokitellulla kerätään laitoshoidon käyttöpäivät. Pitkäaikaisten hoitovuorokausien määrä muodostetaan laskennallisesti kaikkien hoitopäivien ja lyhytaikaisten hoitopäivien erotuksena.

Kustannustiedoissa jakoa pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen hoitoon ei tehdä. Mikäli kunta maksaa kuljetuskustannukset lyhytaikaiseen hoitoon, kustannukset näkyvät kyseisen palvelun kustannuksissa. Pitkäaikaisen laitoshoidon asikkailta peritään maksukyvyyn mukainen ylläpitomaksu, joka on korkeintaan 85 prosenttia tuloista. Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen (917/1992) mukainen maksu.

Kuntien laitoshoidosta kootaan lisäksi tieto halvimman ja kalleimman laitoshoidovuorokauden hinnasta vuoden aikana.

5 Kehitysvammaisten perhehoito

Sosiaalihuoltolain mukaan perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä hänen oman kotinsa ulkopuolella yksityiskodissa. Perhehoitajalaki (312/1992) tarkentaa perhehoidon järjestämistä. Perhehoito pohjautuu lain mukaiseen toimeksiantosopimukseen. Perhehoito voi olla vakinaisena asumisena annettavaa pitkäaikaista perhehoitoa tai kehitysvammaisen perhettä tukevaa lyhytaikaista perhehoitoa.

Pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalta peritään maksukyvyyn mukainen ylläpitomaksu, joka perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetukseen. Lyhytaikaisesta perhehoidosta peritään asiakasmaksuasetuksen mukainen vuorokausimaksu. Perhehoidon kustannuksista pääosan muodostavat perhehoitajille maksettavat palkkiot ja kulkokorvaukset. Perhehoidon toiminta- ja kustannustiedot kerätään vastaavalla tavalla kuin laitoshoidossa.

6 Kehitysvammaisten asumispalvelut

Kehitysvammaisten asumispalvelut ovat avohuoltona toteutettavia asumispalveluja. Asumispalveluja tarkastellaan sekä kokonaisuutena että yksittäisten palvelumuotojen tasolla. Eri asumispalvelumuodoista autettu asuminen ja ohjattu asuminen jakaantuvat pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen asumiseen. Tämän raportin tiedoissa asumisharjoittelu sisältyy lyhytaikaisen autetun ja ohjatun asumisen suoritteisiin. Pitkäaikaisissa asumispalveluissa lyhytaikaisia lomien tai sairausjaksojen kaltaisia poissaoloja ei oteta huomioon käyttöpäiviä laskettaessa. Tuetussa asumisessa ei ole olemassa lyhytaikaista asumismuotoa. Tuetussa asumisessa käyttöpäivinä ilmoitetaan kaikki päivät vuokrasuhteen päättymiseen asti.

Kehitysvammaisten asumispalvelujen toiminta- ja kustannustiedot kerätään samalla tavalla kuin laitos- ja perhehoidossa.

Kuutoskaupungeissa käytetään tilastoinnissa asumispäiviä, ei käyntikertoja. Ruotsinkielisiä palveluja tarjoavan Kårkulla samkommun -kuntayhtymän tilastojen käyntikertasuoritteet luokitellaan tämän vuoksi pääsääntöisesti uudelleen seuraavasti: *boende* 1 ja 2 = tuettu asuminen, *boende* 3 ja 4 = ohjattu asuminen, *boende* 5–8 = autettu asuminen.

Autettu asuminen

Autettu asuminen sisältää henkilökunnan tuen ja ohjauksen kaikkina vuorokauden aikoina. Asiakkaalta peritään vuokra tai vuokraa korvaava asumismaksu, ateriamaksu ja ylläpitomaksu. Asiakas maksaa itse terveydenhuoltokustannukset ja jokapäiväiseen elämään kuuluvat kustannukset.

Ohjattu asuminen

Ohjattu asuminen sisältää päivittäisen tuen, mutta ei yövalvontaa. Henkilökuntaa on asukkaiden apuna ja tukena yleensä aamulla, illalla ja viikonloppuisin. Asiakkaalta peritään vuokra tai vuokraa korvaava asumismaksu, ateriamaksu ja ylläpitomaksu. Asiakas maksaa itse terveydenhuoltokustannukset ja jokapäiväiseen elämään kuuluvat kustannukset.

Tuettu asuminen

Tuettuun asumiseen sisältyy yksilöllisen tarpeen mukainen tuki. Tuki voi olla jopa päivittäistä, mutta myös selvästi harvemmin eli esimerkiksi vain kerran viikossa annettavaa. Asumismuoto on tarkoitettu omatoimista suoriutumista tukevaksi. Palvelusta tehdään aina päätös.

Yleensä tuetun asumisen asiakkaan tarvitseman tuen tuottaa autetun tai ohjatun asumisen yksikön henkilökunta, ohjauspalvelut tai muu kehitysvammahuollon henkilökunta. Se voi-

daan myös hankkia ostopalveluna. Asumismuodot tuetussa asumisessa ovat yksin, kaksin tai pienessä ryhmäasunnossa asuminen.

Kotipalveluna tai muuna peruspalveluna toteutetun tuen kustannuksia ei eritellä kuutoskaupungeissa, minkä vuoksi ne eivät ole mukana tässä vertailussa.

Itsenäisesti asuvat

Itsenäisesti asuvat ovat henkilöitä, jotka asuvat omassa asunnossaan eikä heillä ole myön-teistä päätöstä asumisen tukipalveluista.

Korkein ja matalin neliövuokra

Neliövuokralla tarkoitetaan asumispalveluista kunnalle koituvia tilakustannuksia.

7 Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminta

Työ- ja päivätoiminnan kokonaisuuteen lasketaan työtoiminta, päivätoiminta, tuettu työ-toiminta (avotyötoiminta) ja tuettu työllistyminen (tuettu työ). Toiminnan toteutustavat vaihtelevat kunnittain. Asiakas osallistuu toimintaan kahdesta viiteen päivänä viikossa oman erityishuolto-ohjelmansa mukaisesti.

Työ- ja päivätoimintaa tarkastellaan sekä yhtenä kokonaisuutena että siihen lukeutuvien eri toimintojen tasolla. Päivä- ja työtoimintakeskusten toiminta sekä tuettu työtoiminta (avotyötoiminta) ja tuettu työllistyminen (tuettu työ) kootaan omiksi kokonaisuuksikseen. Tiedot kerätään suoritepäivistä ja asiakkaista vuoden aikana. Kunnallisesti tuotetut ja os-tetut palvelut erotellaan toisistaan. Kustannuksia ei eritellä kaikille palvelun muodoille, vaan ne ilmoitetaan ainoastaan kokonaisuudessaan sekä kunnallisten ja ostopalvelujen osalta. Kustannustiedot sisältävät henkilöstön, tilojen sekä kuljetusten kustannukset. Kul-jetuskustannukset eritellään omalle rivilleen.

Päivätoiminta

Päivätoiminta on asiakkaan toimintakyvyn mukaan suunniteltua kuntoutuksellista ja vi-rikkeellistä toimintaa kehitysvammahuollon yksiköissä. Joissakin kunnissa maksetaan päivätoiminnasta työosuusrahaa.

Työtoiminta

Työtoiminta on kehitysvammaisille tarkoitettua työn luonteista toimintaa kehitysvamma-huollon yksiköissä. Asiakkaille voidaan maksaa työtoiminnasta työosuusrahaa.

Tuettu työtoiminta (avotyötoiminta)

Tuettu työtoiminta (avotyötoiminta) on kehitysvammaisille henkilöille tavallisella työpai-kalla järjestettyä henkilökohtaisen tuen sisältävää huoltosuhteista työtoimintaa. Kehitys-vammaiselle työntekijälle voidaan maksaa tuetusta työtoiminnasta työosuusrahaa.

Tuettu työllistyminen (tuettu työ)

Tuettu työllistyminen (tuettu työ) on kehitysvammaisille henkilöille tavallisella työpaikal-la järjestettyä työsopimukseen perustuvaa palkkatyötä. Työhön perehdytyksen ja tuen

antaa kehitysvammahuollon työntekijä, joka tukee tarpeen mukaan myös työnantajaa. Työstä maksetaan työntekijän työpanokseen suhteutettua palkkaa. Pääasiallinen tulonlähde myös tuetussa työssä olevalla kehitysvammaisella työntekijällä on eläke.

Korkein ja matalin neliövuokra

Neliövuokralla tarkoitetaan kunnalle koituvia tilakustannuksia.

8 Kehitysvammahuollon muut palvelut

Muita kehitysvammaisten palveluja ovat muun muassa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, leirit, kerhot, kehitysvammaneuvo, varhaiskuntoutus, palveluohjaus, kotihoito-ohjaus ja kuntoutusohjaus. Muut palvelut sisältävät lisäksi kehitysvammahuollon asiakastyössä toimivan henkilöstön, joka ei kuulu yksittäisen palvelun henkilöstöön. Tällaiseen henkilöstöön kuuluu kunnasta riippuen työpanoksensa suhteessa muun muassa sosiaalityöntekijöitä, kehitysvammahuollon johtavia työntekijöitä, toimistohenkilöstöä, lääkäreitä sekä fysioterapeutteja. Kukin kunta ilmoittaa, mitä muihin palveluihin sisältyy. Kuvaukset kootaan ryhmiteltyinä luokkiin oma toiminta, yksittäisiin palveluihin sisällymätön oman toiminnan henkilöstö sekä ostopalvelut.

Muiden palvelujen kokonaisasiakasmäärää ei voida ilmoittaa vertailukelpoisesti. Muiden palvelujen toimintatiedoista eritellään ainoastaan koululaisten aamu- ja iltapäivähoidon asiakkaat sekä kehitysvammaisten koululaisten aamu- ja iltapäivähoidon suoritteet (käyttöpäivät). Jos sama henkilö osallistuu hoitoon sekä aamu- että iltapäivällä, muodostuu tästä vain yksi palvelun käyttöpäivä.

Muiden palvelujen kustannuksiin kootaan kohdassa 8.8 ilmoitettujen työntekijöiden ja palvelujen bruttokustannukset yhteensä sekä muista palveluista saadut asiakasmaksut. Nettokustannukset muodostuvat bruttokustannusten ja asiakasmaksujen erotuksena. Lisäksi ilmoitetaan erikseen kunnallisesti tuotettujen ja ostopalveluna hankittujen muiden palvelujen nettokustannukset.

Muiden palvelujen yhteydessä ilmoitettaviin kohdistumattomiin henkilöstökustannuksiin ei sisällytetä tilakustannuksia. Osassa kunnista kehitysvammahuollon johdon ja toimistohenkilöstön tehtäviin kuuluu myös muun kuin kehitysvammaisille asiakkaille suunnatun toiminnan johtaminen ja tukeminen. Tällöin muihin kustannuksiin kirjataan se osa henkilöstökustannuksista, joka kohdistuu tai jonka arvioidaan kohdistuvan kehitysvammahuollon tehtävien hoitoon. Kunnan yleishallintoa eli esimerkiksi palkanlaskentaa, taloushallintoa eli hallinnon vyörytyksinä toiminnon kustannuksiin lisättäviä eriä ei lasketa muiden palvelujen kustannuksiin mukaan.

Muiden palvelujen kustannuksista eritellään tiedonkeruussa koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan nettokustannukset. Kehitysvammahuollon kehitysvammaisille koululaisille järjestämä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sisältää kuljetuskustannukset. Toiminta voi olla omaa toimintaa ja/tai ostopalveluna hankittua.

9 Kehitysvammaisten henkilöiden asumismuoto

Tieto kehitysvammaisten henkilöiden asumismuodosta kootaan poikkileikkaustietona päivämäärältä 31.12. ikäryhmissä 0–5-vuotiaat, 6–17-vuotiaat, 18–25-vuotiaat, 26–49-vuotiaat, 50–64-vuotiaat sekä 65 vuotta täyttäneet. Tietoja kerätessä huomioidaan pitkä-

aikainen asumispaikka. Lyhyt- tai pitkäaikaisuus määritellään asiakkaan palvelupäätöksessä. Kehitysvammaiset henkilöt luokitellaan asumismuodon mukaan seuraavasti:

- 0–17-vuotiaista eritellään vanhempien kanssa, perhehoidossa, asumisyksikössä ja laitoksessa asuvat
- 18 vuotta täyttäneistä eritellään vanhempien kanssa, tiedossa olevat itsenäisesti, tuetusti, perhehoidossa, asumisyksikössä ja laitoksessa asuvat. Itsenäisesti asuvat eivät saa tukea kehitysvammahuollon asumista tukevista palveluista.

10 Kotikuntalain ja sosiaali- ja terveyslain muutosten nojalla muuttaneista kehitysvammahuollon asiakkaista koituneet tulot ja menot vuoden aikana

Kerätään tieto omaan kuntaan sijoitettujen ulkopaikkakuntalaisten kehitysvammaisten henkilöiden kustannuksista sekä muihin kuntiin sijoitetuista oman paikkakunnan kehitysvammaisista asiakkaista koituneista kustannuksista. On huomionarvoista, että kunnassa olevien ulkopaikkakuntalaisten toimintatiedot sisältyvät toimintatietoihin, mutta kustannukset on merkitty ainoastaan kohtaan 10.1. Vastaavasti kunnan ulkopaikkakunnalla hoidettavana olevan asiakkaan toimintatiedot sisältyvät ulkopaikkakunnan tilastoihin, mutta kustannukset on merkitty ainoastaan kohtaan 10.2.

11 Peruspalkka sosiaali- ja terveysalalla

- Peruspalkka sosiaali- ja terveysalan perustutkinnolla asumispalveluissa (lähihoitaja)
- Peruspalkka opisto/amk-tason (hoitaja/ohjaaja yms.) tutkinnolla asumispalveluissa
- Peruspalkka yksikön esimiestasolla asumispalveluissa

Yksikön esimiehellä tarkoitetaan yksikössä toimivaa vastaavaa työntekijää.

Liite 2: Kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot vuodelta 2014

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
Väestö 31.12.								
Väestö yhteensä	620 715	265 543	210 803	183 824	223 004	196 291	1 700 180	Otsikko
0-5-vuotiaat	38 615	21 921	16 008	10 363	13 827	16 128	116 862	Täytettävä ruutu
6-17-vuotiaat	63 028	39 075	29 252	18 002	22 498	28 655	200 510	Puuttuvan tiedon merkitseminen
18-25-vuotiaat	72 891	27 537	21 351	26 905	32 124	25 950	206 758	= kunnalla ei käytössä kyseistä palvelua
26-49-vuotiaat	232 090	94 145	73 841	59 394	75 183	64 178	598 831	.. = tietoa ei ole saatu tai sitä ei voi eritellä
50-64-vuotiaat	112 382	46 864	39 811	32 688	39 122	33 932	304 799	= muu syy puuttumiselle
65-vuotiaat ja vanhemmat	101 709	36 001	30 540	36 472	40 250	27 448	272 420	0 = ei asiakkaita / kustannuksia tai luvut pyöristyvät noltaan
1 Kunnan kehitysvammaiset henkilöt								
1.1 Kehitysvammaisia henkilöitä yhteensä	2 271	884	867	1 001	1 114	1 296	7 433	
1.1.1 0-5-vuotiaat	70	24	32	26	36	40	228	
1.1.2 6-17-vuotiaat	444	270	237	273	275	343	1 842	
1.1.3 18-25-vuotiaat	404	198	195	174	201	238	1 410	
1.1.4 26-49-vuotiaat	689	273	294	316	359	370	2 301	
1.1.5 50-64-vuotiaat	428	91	88	149	173	209	1 138	
1.1.6 65-vuotiaat ja vanhemmat	236	28	21	63	70	96	514	
Kehitysvammaisten henkilöiden osuus väestöstä, %								
0-5-vuotiaat	0,18	0,11	0,20	0,25	0,26	0,25	0,20	
6-17-vuotiaat	0,70	0,69	0,81	1,52	1,22	1,20	0,92	
18-25-vuotiaat	0,55	0,72	0,91	0,65	0,63	0,92	0,68	
26-49-vuotiaat	0,30	0,29	0,40	0,53	0,48	0,58	0,38	
50-64-vuotiaat	0,38	0,19	0,22	0,46	0,44	0,62	0,37	
65-vuotiaat ja vanhemmat	0,23	0,08	0,07	0,17	0,17	0,35	0,19	
Kehitysvammaisten henkilöiden jakautuminen ikäryhmiin, %								
0-5-vuotiaat	3,1	2,7	3,7	2,6	3,2	3,1	3,1	
6-17-vuotiaat	19,6	30,5	27,3	27,3	24,7	26,5	24,8	
18-25-vuotiaat	17,8	22,4	22,5	17,4	18,0	18,4	19,0	
26-49-vuotiaat	30,3	30,9	33,9	31,6	32,2	28,5	31,0	
50-64-vuotiaat	18,8	10,3	10,1	14,9	15,5	16,1	15,3	
65-vuotiaat ja vanhemmat	10,4	3,2	2,4	6,3	6,3	7,4	6,9	
1.2 Kvl:n mukaisen erityishuolto-ohjelman omaavia yhteensä	2 271	884	861	352	1 113	1 104	6 585	
2 Kehitysvammahuollon asiakkaat yhteensä								
2.1 Kvl:n mukaisia palveluja käyttäneet asiakkaat yhteensä	1 921	884	783	883	811	1 075	6 357	
Joista pitkäaikaisia asiakkaita	1 097	1 097	440	472	477	547	3 420	
Asiakkaiden osuus väestöstä, %	0,31	0,33	0,37	0,48	0,36	0,55	0,37	
Asiakkaiden osuus kehitysvammaisista henkilöistä, %	84,6	100,0	90,3	88,2	72,8	82,9	85,5	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
3 Kehitysvammahuollon kokonaiskustannukset								
3.1 Kehitysvammahuollon kokonaisbruttokustannukset, €	89 396 216	36 505 622	29 005 134	30 607 752	24 866 582	26 493 933	236 875 238	
3.2 Perityt asiakasmaksut yhteensä, €	5 691 694	1 163 305	927 730	618 380	798 265	1 462 314	10 661 687	
3.3 Kehitysvammahuollon kokonaisnettokustannukset, €	83 704 522	35 342 317	28 077 404	29 989 372	24 068 317	25 031 619	226 213 551	
Asiakasmaksujen osuus bruttokustannuksista, %	6,4	3,2	3,2	2,0	3,2	5,5	4,5	
Nettokustannukset väestöä kohti, €	135	133	133	163	108	128	133	
Nettokustannukset kehitysvammaista henkilöä kohti, €	36 858	39 980	32 385	29 959	21 605	19 315	30 434	
Nettokustannukset kehitysvammahuollon asiakasta kohti, €	43 573	39 980	35 859	33 963	29 677	23 285	35 585	
3.4 Oman toiminnan kokonaisnettokustannukset, €	43 273 386	8 830 157	6 508 389	5 745 448	3 212 236	9 845 087	77 414 703	
Oman toiminnan osuus nettokustannuksista, %	51,7	25,0	23,2	19,2	13,3	39,3	34,2	
3.5 Ostopalvelujen kokonaisnettokustannukset, €	40 431 136	26 533 680	21 569 015	24 285 720	20 856 081	15 961 441	149 637 073	
Ostopalvelujen osuus nettokustannuksista, %	48,3	75,1	76,8	81,0	86,7	63,8	66,1	
4 Kehitysvammaisten laitoshoido								
4.1 Laitoshoidon asiakkaita yhteensä	229	97	83	141	114	98	762	
4.1.1 Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaita	156	49	47	100	80	8	440	
4.1.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) laitoshoidon asiakkaita	74	50	36	45	34	90	329	
Laitoshoidon asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaita, %	11,9	11,0	10,6	16,0	14,1	9,1	12,0	
Laitoshoidon pitkäaikaisen asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaita, %	8,1	5,5	6,0	11,3	9,9	0,7	6,9	
Laitoshoidon pitkäaikaisen asiakkaiden osuus laitoshoidon asiakkaita, %	68,1	50,5	56,6	70,9	70,2	8,2	57,7	
4.2 Oman laitoshoidon asiakkaita yhteensä	155	-	-	-	-	-	155	
4.2.1 Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaita	94	-	-	-	-	-	94	
4.2.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) laitoshoidon asiakkaita	61	-	-	-	-	-	61	
4.3 Ostopalvelulaitoshoidon asiakkaita yhteensä	87	97	83	141	114	98	620	
4.3.1 Pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaita	71	49	47	100	80	8	355	
4.3.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) laitoshoidon asiakkaita	16	50	36	45	34	90	271	
4.4 Laitoshoidon käyttövuorokausia yhteensä	52 443	18 342	13 597	36 605	29 398	9 462	159 847	
4.4.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	3 610	2 905	1 684	2 011	2 701	3 139	16 050	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	229	189	164	260	258	97	210	
4.5 Oman laitoshoidon käyttövuorokausia yhteensä	29 553	-	-	-	-	0	29 553	
4.5.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	2 899	-	-	-	-	-	2 899	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	191	-	-	-	-	-	191	
4.6 Ostopalvelulaitoshoidon käyttövuorokausia	22 890	18 342	13 597	36 605	29 398	9 462	130 294	
4.6.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	711	2 905	1 684	2 011	2 701	3 139	13 151	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	263	189	164	260	258	97	210	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
4 Kehitysvammaisten laitostoito								
4.7 Laitoshoidon kokonaisbruttokustannukset, €	18 221 582	5 698 323	4 331 608	9 918 396	9 191 902	3 717 120	51 078 931	
4.8 Laitoshoidosta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	1 228 879	295 202	254 586	0	0	0	1 778 667	
4.9 Laitoshoidon kokonaisnettokustannukset, €	16 992 703	5 403 121	4 077 022	9 918 396	9 191 902	3 717 120	49 300 264	
Nettokustannusten osuus KvH:n kokonaisnettokustannuksista, %	20,3	15,3	14,5	33,1	38,2	14,8	21,8	
Nettokustannukset laitoshoidon asiakasta kohti, €	74 204	55 702	49 121	70 343	80 631	26 742	61 395	
Nettokustannukset laitoshoidon käyttövuorokautta kohti, €	324	295	300	271	313	393	308	
4.10 Oman laitoshoidon bruttokustannukset, €	10 507 568	-	-	-	-	-	10 507 568	
4.11 Omasta laitoshoidosta perityt asiakasmaksut, €	771 941	-	-	-	-	-	771 941	
4.12 Oman laitoshoidon nettokustannukset, €	9 735 627	-	-	-	-	-	9 735 627	
Nettokustannukset oman laitoshoidon asiakasta kohti, €	62 810	-	-	-	-	-	62 810	
Nettokustannukset oman laitoshoidon käyttövuorokautta kohti, €	329	-	-	-	-	-	329	
4.13 Ostopalvelulaitoshoidon kokonaisbruttokustannukset,€	7 714 014	5 698 323	4 331 608	9 918 396	9 191 902	3 717 120	40 571 363	
4.14 Ostopalvelulaitoshoidosta perityt asiakasmaksut, €	456 938	295 202	254 586	0	0	0	1 006 726	
4.15 Ostopalvelulaitoshoidon nettokustannukset, €	7 257 076	5 403 121	4 077 022	9 918 396	9 191 902	3 717 120	39 564 637	
Nettokustannukset ostetun laitoshoidon asiakasta kohti, €	83 415	55 702	49 121	70 343	80 631	0	75 794	
Nettokustannukset ostetun laitoshoidon käyttövuorokautta kohti, €	317	295	300	271	313	393	304	
4.16 Halvin maksettu laitoshoitovuorokausihinta (ostopalvelut)	133	182	182	178	163	190		
4.17 Kallein maksettu laitoshoitovuorokausihinta (ostopalvelut)	1 135	1 135	1 015	770	960	680		
5 Kehitysvammaisten perhehoito								
5.1 Perhehoidon asiakkaita yhteensä	114	60	78	35	34	2	323	
5.1.1 Pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaita	88	24	18	10	17	1	158	
5.1.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) perhehoidon asiakkaita	29	37	60	25	17	1	169	
Perhehoidon asiakkaiden osuus väestöstä yhteensä, %	0,02	0,02	0,04	0,02	0,02	0,00	0,02	
Perhehoidon asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaista, %	5,9	6,8	10,0	4,0	4,2	0,2	5,1	
Perhehoidon pitkäaikaisen asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaista, %	4,6	2,7	2,3	1,1	2,1	0,1	2,5	
Perhehoidon pitkäaikaisen asiakkaiden osuus perhehoidon asiakkaista, %	77,2	40,0	23,1	28,6	50,0	50,0	48,9	
5.2 Oman perhehoidon asiakkaita yhteensä	62	32	60	35	33	2	224	
5.2.1 Pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaita	36	0	7	10	16	1	70	
5.2.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) perhehoidon asiakkaita	28	32	56	25	17	1	159	
5.3 Ostopalveluperhehoidon asiakkaita yhteensä	57	28	15	0	1	0	101	
5.3.1 Pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaita	57	24	11	0	1	0	93	
5.3.2 Lyhytaikaisen (tilapäisen) perhehoidon asiakkaita	1	5	4	0	0	0	10	
5.4 Perhehoidon käyttövuorokausia yhteensä	31 603	8 959	7 540	4 337	5 987	405	58 831	
5.4.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	745	1 015	1 374	698	284	40	4 156	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	277	149	97	124	176	203	182	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
5 Kehitysvammaisten perhehoito								
5.5 Oman perhehoidon käyttövuorokausia yhteensä	13 629	819	3 856	4 337	5 622	405	28 668	
5.5.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	742	819	1 301	698	284	40	3 884	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	220	26	64	124	170	203	128	
5.6 Ostopalveluperhehoidon käyttövuorokausia yhteensä	17 974	8 140	3 684	0	365	0	30 163	
5.6.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	3	196	73	0	0	0	272	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	315	291	246	0	365	0	299	
5.7 Perhehoidon kokonaisbruttokustannukset, €	2 779 253	682 886	501 854	315 998	449 656	20 067	4 749 714	
5.8 Perhehoidosta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	738 663	119 959	149 202	73 025	119 417	0	1 200 266	
5.9 Perhehoidon kokonaisnettokustannukset, €	2 040 590	562 927	352 652	242 973	330 239	20 067	3 549 449	
Nettokustannusten osuus KvH:n kokonaisnettokustannuksista, %	2,4	1,6	1,3	0,8	1,4	0,1	1,6	
Nettokustannukset perhehoidon asiakasta kohti, €	17 900	9 382	4 521	6 942	9 713	10 034	10 989	
Nettokustannukset perhehoidon käyttövuorokautta kohti, €	64,6	62,8	46,8	56,0	55,2	49,5	60	
5.10 Oman perhehoidon bruttokustannukset, €	1 200 158	83 880	241 679	315 998	399 614	-	2 241 328	
5.11 Omasta perhehoidosta perityt asiakasmaksut, €	360 770	1 391	54 861	73 025	119 417	-	609 463	
5.12 Oman perhehoidon nettokustannukset, €	839 388	82 489	186 818	242 973	280 197	-	1 631 865	
Nettokustannukset oman perhehoidon asiakasta kohti, €	13 539	2 578	3 114	6 942	8 491	0	7 285	
Nettokustannukset oman perhehoidon käyttövuorokautta kohti, €	62	101	48	56	50	0	57	
5.13 Ostetun perhehoidon bruttokustannukset, €	1 579 095	599 007	260 175	0	50 042	20 067	2 508 386	
5.14 Ostetusta perhehoidosta perityt asiakasmaksut, €	377 893	118 568	94 341	0	0	0	590 802	
5.15 Ostetun perhehoidon nettokustannukset, €	1 201 202	480 438	165 834	0	50 042	20 067	1 917 584	
Nettokustannukset ostetun perhehoidon asiakasta kohti, €	21 074	17 159	11 056	0	50 042	0	18 986	
Nettokustannukset ostetun perhehoidon käyttövuorokautta kohti, €	67	59	45	0	137	0	64	
6 Kehitysvammaisten asumispalvelut								
6.1 Asumispalvelujen asiakkaita yhteensä (asiakas kertaalleen)	1 110	487	500	491	435	552	3 575	
6.1.1 Asumispalvelujen pitkäaikaisia asiakkaita	853	314	375	362	380	497	2 781	
6.1.2 Asumispalvelujen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	279	184	125	134	54	55	831	
Asumispalvelujen asiakkaiden osuus väestöstä yhteensä, %	0,18	0,18	0,24	0,27	0,20	0,28	0,21	
Asumispalvelujen asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaita, %	57,8	55,1	63,9	55,6	53,6	51,3	56,2	
Asumispalvelujen pitkäaikaisten asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaita, %	44,4	35,5	47,9	41,0	46,9	46,2	43,7	
Asumispalvelujen pitkäaikaisten asiakkaiden osuus asumispalvelujen asiakkaita, %	76,8	64,5	75,0	73,7	87,4	90,0	77,8	
6.2 Autetun asumisen asiakkaita yhteensä	819	411	380	366	251	381	2 608	
6.2.1 Autetun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	566	243	255	237	197	326	1 824	
6.2.2 Autetun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	268	168	125	134	54	55	804	
6.3 Oman autetun asumisen asiakkaita yhteensä	366	116	43	141	83	151	900	
6.3.1 Autetun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	266	29	23	31	50	123	522	
6.3.2 Autetun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	104	89	20	110	33	28	384	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
6 Kehitysvammaisten asumispalvelut								
6.4 Ostopalvelujen autetun asumisen asiakkaita yhteensä	468	306	337	231	168	261	1 771	
6.4.1 Autetun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	301	214	232	207	147	234	1 335	
6.4.2 Autetun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	172	94	105	28	21	27	447	
6.5 Ohjatun asumisen asiakkaita yhteensä	179	79	60	104	77	133	632	
6.5.1 Ohjatun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	160	67	60	102	77	133	599	
6.5.2 Ohjatun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	19	19	0	0	0	0	38	
6.6 Oman ohjatun asumisen asiakkaita yhteensä	91	49	26	25	11	133	335	
6.6.1 Ohjatun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	91	37	26	25	11	133	323	
6.6.2 Ohjatun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	0	19	0	0	0	0	19	
6.7 Ostopalvelujen ohjatun asumisen asiakkaita yhteensä	88	30	34	77	66	0	295	
6.7.1 Ohjatun asumisen pitkäaikaisia asiakkaita	69	30	34	77	66	0	276	
6.7.2 Ohjatun asumisen lyhytaikaisia (tilapäisiä) asiakkaita	19	0	0	0	0	0	19	
6.8 Tuetun asumisen asiakkaita yhteensä	133	22	80	31	107	38	411	
6.9 Oman tuetun asumisen asiakkaita yhteensä	103	8	72	17	8	35	243	
6.10 Ostopalvelujen tuetun asumisen asiakkaita yhteensä	31	14	8	14	99	3	169	
Autetun asumisen asiakkaiden osuus asumispalveluasiakkaista, %	73,8	84,4	76,0	74,5	57,7	69,0	73,0	
Ohjatun asumisen asiakkaiden osuus asumispalveluasiakkaista, %	16,1	16,2	12,0	21,2	17,7	24,1	17,7	
Tuetun asumisen asiakkaiden osuus asumispalveluasiakkaista, %	12,0	4,5	16,0	6,3	24,6	6,9	11,5	
6.11 Asumisen käyttövuorokausia yhteensä	306 572	117 546	126 417	128 803	128 504	164 044	971 886	
6.11.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	10 845	7 284	3 830	3 894	1 841	1 144	28 838	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	276	241	253	262	295	297	272	
6.12 Autetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	201 009	91 446	83 292	85 001	67 452	124 473	652 673	
6.12.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	10 243	6 781	3 830	3 894	1 841	1 144	27 733	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	245	222	219	232	269	327	250	
6.13 Oman autetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	90 588	12 699	7 724	12 652	17 766	37 936	179 365	
6.13.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	3 543	2 468	263	2 389	500	688	9 851	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	248	109	180	90	214	251	199	
6.14 Ostopalvelujen autetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	110 421	78 747	75 568	72 349	49 686	86 537	473 308	
6.14.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	6 700	4 313	3 567	1 505	1 341	456	17 882	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	236	257	224	313	296	332	267	
6.15 Ohjatun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	57 357	20 475	19 375	33 365	24 069	25 006	179 647	
6.15.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	602	503	0	0	0	0	1 105	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	320	259	323	321	313	188	284	
6.16 Oman ohjatun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	31 934	12 309	7 900	8 740	3 979	25 006	89 868	
6.16.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	0	503	0	0	0	0	503	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	351	251	304	350	362	188	268	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
6 Kehitysvammaisten asumispalvelut								
6.17 Ostopalvelujen ohjatun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	25 423	8 166	11 475	24 625	20 090	0	89 779	
6.17.1 Joista lyhytaikaisia (tilapäisiä) käyttövuorokausia	602	0	0	0	0	0	602	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	289	272	338	320	304	0	304	
6.18 Tuetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	48 206	5 625	23 750	10 437	36 983	14 565	139 566	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	362	256	297	337	346	383	340	
6.19 Oman tuetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	37 057	2 587	21 562	6 205	2 920	12 775	83 106	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	360	323	299	365	365	365	342	
6.20 Ostopalvelujen tuetun asumisen käyttövuorokausia yhteensä	11 149	3 038	2 188	4 232	34 063	1 790	56 460	
Käyttövuorokausia asiakasta kohti yhteensä	360	217	274	302	344	597	334	
Asumispalvelujen käyttövuorokausien jakautuminen								
asumismuotoihin, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Autettu asuminen	65,6	77,8	65,9	66,0	52,5	75,9	67,2	
Ohjattu asuminen	18,7	17,4	15,3	25,9	18,7	15,2	18,5	
Tuettu asuminen	15,7	4,8	18,8	8,1	28,8	8,9	14,4	
6.21 Asumispalvelujen kokonaisbruttokustannukset, €	46 372 599	19 015 870	15 927 796	14 995 720	9 393 155	18 422 873	124 128 012	
6.22 Asumispalveluista perityt asiakasmaksut yhteensä, €	3 339 794	554 371	372 036	352 948	423 034	1 368 199	6 410 382	
6.23 Asumispalvelujen kokonaisnettokustannukset, €	43 032 805	18 461 499	15 555 760	14 642 772	8 970 121	17 054 674	117 717 631	
Nettokustannusten osuus KvH:n kokonaisnettokustannuksista, %	51,4	52,2	55,4	48,8	37,3	68,1	52,0	
Nettokustannukset asumispalvelujen asiakasta kohti, €	38 768	37 909	31 112	29 822	20 621	30 896	32 928	
Nettokustannukset asumispalvelujen käyttövuorokautta kohti, €	140	157	123	114	70	104	121	
6.24 Autetun asumisen kokonaisbruttokustannukset, €	38 715 277	17 350 720	13 947 589	12 784 660	7 526 100	16 505 854	106 830 200	
6.25 Autetusta asumisesta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	2 678 510	539 483	284 154	214 302	423 034	887 724	5 027 207	
6.26 Autetun asumisen kokonaisnettokustannukset, €	36 036 767	16 811 237	13 663 435	12 570 358	7 103 066	15 618 130	101 802 993	
Nettokustannukset autetun asumisen asiakasta kohti, €	44 001	40 903	35 956	34 345	28 299	40 992	39 035	
Nettokustannukset autetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	179	184	164	148	105	125	156	
6.27 Oman autetun asumisen bruttokustannukset, €	17 501 637	2 513 149	1 078 730	1 831 197	1 047 133	5 326 492	29 298 338	Espoo: Asumisyksiköiden kustannukset kohdistettu pääasiassa työtuntiarvioon perustuen autettuun, ohjattuun ja tuettuun.
6.28 Omasta autetusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	1 359 876	133 838	158 483	214 302	407 292	761 387	3 035 178	
6.29 Oman autetun asumisen nettokustannukset, €	16 141 761	2 379 310	920 247	1 616 895	639 841	4 565 105	26 263 160	
Nettokustannukset oman autetun asumisen asiakasta kohti, €	44 103	20 511	21 401	11 467	7 709	30 232	29 181	
Nettokustannukset oman autetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	178	187	119	128	36	120	146	
6.30 Ostetun autetun asumisen bruttokustannukset, €	21 213 640	14 837 571	12 868 859	10 953 463	6 478 967	11 179 362	77 531 862	
6.31 Ostetusta autetusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	1 318 634	405 645	125 671	0	15 742	126 337	1 992 029	
6.32 Ostetun autetun asumisen nettokustannukset, €	19 895 006	14 431 926	12 743 188	10 953 463	6 463 225	11 053 025	75 539 833	
6.33 Halvin maksettu autetun asumisen hoitovuorokausihinta (ostopalvelut)	69	74	93	88	102	95	521	
6.34 Kallein maksettu autetun asumisen hoitovuorokausihinta (ostopalvelut)	1 039	628	649	334	367	430	3 447	Espoo: Kallein hinta kuntoutusjakso, joka asumisen kustannuksissa. Kallein perusmuotoinen autettu vakainainen 309 € ja lyhytaikainen 533 €.
Nettokustannukset ostetun autetun asumisen asiakasta kohti, €	42 511	47 163	37 814	47 418	38 472	42 349	42 654	
Nettokustannukset ostetun autetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	180	183	169	151	130	128	160	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
6 Kehitysvammaisten asumispalvelut								
6.35 Ohjatun asumisen kokonaisbruttokustannukset, €	5 520 485	1 560 779	1 389 195	2 082 398	1 099 584	1 583 330	13 235 771	
6.36 Ohjatusta asumisesta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	495 343	14 268	87 113	138 646	0	480 475	1 215 845	
6.37 Ohjatun asumisen kokonaisnettokustannukset, €	5 025 142	1 546 510	1 302 082	1 943 752	1 099 584	1 102 855	12 019 926	
Nettokustannukset ohjatun asumisen asiakasta kohti, €	28 073	19 576	21 701	18 690	14 280	8 292	19 019	
Nettokustannukset ohjatun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	88	76	67	58	46	44	67	
6.38 Oman ohjatun asumisen bruttokustannukset, €	3 402 364	623 435	350 746	425 757	269 000	1 583 330	6 654 632	Espoo: Asumisyksiköiden kustannukset kohdistettu pääasiassa
6.39 Omasta ohjatusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	396 890	8 030	69 786	138 646	0	480 475	1 093 827	työtuntiarvioon perustuen autettuun, ohjattuun ja tuettuun.
6.40 Oman ohjatun asumisen nettokustannukset, €	3 005 474	615 405	280 960	287 111	269 000	1 102 855	5 560 805	
Nettokustannukset oman ohjatun asumisen asiakasta kohti, €	33 027	12 559	10 806	11 484	24 455	8 292	16 599	
Nettokustannukset oman ohjatun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	94	50	36	33	68	44	62	
6.41 Ostetun ohjatun asumisen bruttokustannukset, €	2 118 121	937 344	1 038 449	1 656 641	830 584	0	6 581 139	
6.42 Ostetusta ohjatusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	98 453	6 238	17 327	0	0	0	122 018	
6.43 Ostetun ohjatun asumisen nettokustannukset, €	2 019 668	931 105	1 021 122	1 656 641	830 584	0	6 459 121	
Nettokustannukset ostetun ohjatun asumisen asiakasta kohti, €	22 951	31 037	30 033	21 515	12 585	0	21 895	
Nettokustannukset ostetun ohjatun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	79	114	89	67	41	0	72	
6.44 Tuetun asumisen kokonaisbruttokustannukset, €	2 136 837	104 371	591 012	128 662	767 470	333 689	4 062 041	
6.45 Tuetusta asumisesta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	165 941	619	769	0	0	0	167 329	
6.46 Tuetun asumisen kokonaisnettokustannukset, €	1 970 896	103 752	590 243	128 662	767 470	333 689	3 894 712	
Nettokustannukset tuetun asumisen asiakasta kohti, €	14 819	4 716	7 378	4 150	7 173	8 781	9 476	
Nettokustannukset tuetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	41	18	25	12	21	23	28	
6.47 Oman tuetun asumisen bruttokustannukset, €	1 252 508	39 692	394 622	75 630	226 667	202 179	2 191 298	Espoo: Asumisyksiköiden kustannukset kohdistettu pääasiassa
6.48 Omasta tuetusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	128 739	619	769	0	0	0	130 127	työtuntiarvioon perustuen autettuun, ohjattuun ja tuettuun.
6.49 Oman tuetun asumisen nettokustannukset, €	1 123 769	39 073	393 853	75 630	226 667	202 179	2 061 170	
Nettokustannukset oman tuetun asumisen asiakasta kohti, €	10 910	4 884	5 470	4 449	28 333	5 777	8 482	
Nettokustannukset oman tuetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	30	15	18	12	78	16	25	
6.50 Ostetun tuetun asumisen bruttokustannukset, €	884 329	64 679	196 390	53 032	540 803	131 510	1 870 743	
6.51 Ostetusta tuetusta asumisesta perityt asiakasmaksut, €	37 202	0	0	0	0	0	37 202	
6.52 Ostetun tuetun asumisen nettokustannukset, €	847 127	64 679	196 390	53 032	540 803	131 510	1 833 541	
Nettokustannukset ostetun tuetun asumisen asiakasta kohti, €	27 327	4 620	24 549	3 788	5 463	43 837	10 849	
Nettokustannukset ostetun tuetun asumisen käyttövuorokautta kohti, €	76	21	90	13	16	73	32	
Asumispalvelujen nettokustannusten jakautuminen								
asumismuotoihin, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Autettu asuminen	83,7	91,1	87,8	85,8	79,2	91,6	86,5	
Ohjattu asuminen	11,7	8,4	8,4	13,3	12,3	6,5	10,2	
Tuettu asuminen	4,6	0,6	3,8	0,9	8,6	2,0	3,3	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
6 Kehitysvammaisten asumispalvelut								
Omien asumispalvelujen korkein neliövuokra	34,7	20,1	22,0	18,0	18,0	15,2	34,7	
Omien asumispalvelujen matalin neliövuokra	5,7	11,0	12,5	14,0	18,0	9,4	5,7	
Peruspalkka sosiaali- ja terveysalan perustutkinnolla asumispalveluissa	2 113	2 083	2 082	2 037	2 047	2 109	12 470	
Peruspalkka opisto/amk-tason (hoitaja/ohjaaja yms.) tutkinnolla asumispalveluissa	2 208	2 253	2 332	-	2 053	2 318	11 164	
Peruspalkka yksikön esimiestasolla asumispalveluissa	2 870	2 479	2 913	2 631	2 630	2 434	15 957	
7 Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminta								
7.1 Työ- ja päivätoiminnan asiakkaita yhteensä	1 213	432	424	406	533	616	3 624	
Työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden osuus väestöstä yhteensä, %	0,20	0,16	0,20	0,22	0,24	0,31	0,21	
Työ- ja päivätoiminnan asiakkaiden osuus kehitysvammahuollon asiakkaista, %	63,1	48,9	54,2	46,0	65,7	57,3	57,0	
7.2 Päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaita yhteensä	1 099	411	353	344	442	497	3 146	
7.3 Omien päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaita yhteensä	594	181	209	224	208	449	1 865	
7.4 Ostopalvelujen päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaita yhteensä	551	233	151	123	234	49	1 341	
7.5 Tuetun työtoiminnan ja tuetun työllistymisen asiakkaita yhteensä	286	73	103	75	91	119	747	
7.6 Oman tuetun työtoiminnan asiakkaita yhteensä	179	50	68	71	0	119	487	
7.7 Ostopalvelujen tuetun työtoiminnan asiakkaita yhteensä	21	7	0	2	67	0	97	
7.8 Oman tuetun työllistymisen asiakkaita yhteensä	118	22	35	3	16	0	194	
7.9 Ostopalvelujen tuetun työllistymisen asiakkaita yhteensä	26	0	0	-	8	0	34	
Päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaiden osuus työ- ja päivätoiminnan asiakkaista yhteensä, %	90,6	95,1	83,3	84,7	82,9	80,7	86,8	
Tuetun työtoiminnan ja työllistymisen asiakkaiden osuus työ- ja päivätoiminnan asiakkaista yhteensä, %	23,6	16,9	24,3	18,5	17,1	19,3	20,6	
7.10 Työ- ja päivätoiminnan käyttöpäivät yhteensä	182 711	74 182	60 740	58 954	80 540	120 414	577 541	
7.10.1 Joista päivä- ja työtoiminnan käyttöpäiviä	159 968	64 372	47 464	48 878	66 945	94 610	482 237	
7.10.2 Joista tuetun työtoiminnan käyttöpäiviä	7 837	6 787	6 807	9 803	11 882	25 804	68 920	
7.10.3 Joista tuetun työllistymisen käyttöpäiviä	14 906	3 023	6 469	273	1 713	0	26 384	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	151	172	143	145	151	195	159	
7.11 Työ- ja päivätoiminnan omia käyttöpäiviä yhteensä	96 440	34 494	36 964	36 835	34 712	102 572	342 017	
7.12 Työ- ja päivätoiminnan ostettuja käyttöpäiviä yhteensä	86 271	39 688	23 776	22 119	45 828	17 842	235 524	
7.13 Päivä- ja työtoimintakeskusten käyttöpäiviä yhteensä	159 968	64 372	47 464	48 878	66 945	94 610	482 237	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	146	157	134	142	151	190	153	
7.14 Omien päivä- ja työtoimintakeskusten käyttöpäiviä yhteensä	76 643	25 447	23 688	26 949	34 246	76 768	263 741	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	129	141	113	120	165	171	141	
7.15 Ostopalvelujen päivä- ja työtoimintakeskusten käyttöpäiviä yhteensä	83 325	38 925	23 776	21 929	32 699	17 842	218 496	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	151	167	157	178	140	364	163	
7.16 Oman tuetun työtoiminnan käyttöpäiviä yhteensä	6 859	6 024	6 807	9 613	0	25 804	55 107	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	38	120	100	135	0	217	113	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
7 Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminta								
7.17 Ostopalvelujen tuetun työtoiminnan käyttöpäiviä yhteensä	978	763	0	190	11 882	0	13 813	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	47	109	0	95	177	0	142	
7.18 Oman tuetun työllistymisen käyttöpäiviä yhteensä	12 938	3 023	6 469	273	466	0	23 169	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	110	137	185	91	29	0	119	
7.19 Ostopalvelujen tuetun työllistymisen käyttöpäiviä yhteensä	1 968	0	0	-	1 247	0	3 215	
Käyttöpäiviä asiakasta kohti yhteensä	76	0	0	0	156	0	95	
7.20 Työ- ja päivätoiminnan kokonaisbruttokustannukset, €	18 222 511	8 142 239	5 670 604	3 680 071	4 791 718	3 694 792	44 201 934	
7.21 Työ- ja päivätoiminnasta perityt asiakasmaksut yhteensä, €	384 358	183 013	151 906	150 611	253 352	94 115	1 217 355	
7.22 Työ- ja päivätoiminnan kokonaisnettokustannukset, €	17 838 153	7 959 225	5 518 698	3 529 460	4 538 366	3 600 677	42 984 579	
7.23 Työ- ja päivätoimintaan liittyvät nettokuljetuskustannukset yhteensä, €	2 498 916	893 669	691 775	286 696	644 000	763 325	5 778 381	
Kuljetuskustannusten osuus nettokustannuksista, %	14,0	11,2	12,5	8,1	14,2	21,2	13,4	
Nettokustannukset työ- ja päivätoiminnan asiakasta kohti, €	14 706	18 424	13 016	8 693	8 515	5 845	11 861	
Nettokustannukset työ- ja päivätoiminnan käyttöpäivää kohti, €	98	107	91	60	56	30	74	
7.24 Oman työ- ja päivätoiminnan bruttokustannukset, €	9 101 453	3 662 068	2 871 499	2 225 324	2 049 883	3 022 172	22 932 399	
7.25 Omasta työ- ja päivätoiminnan perityt asiakasmaksut, €	201 769	101 106	106 624	150 611	253 352	94 115	907 577	
7.26 Oman työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset, €	8 899 684	3 560 962	2 764 875	2 074 713	1 796 531	2 928 057	22 024 822	
7.27 Omaan työ- ja päivätoimintaan liittyvät nettokuljetuskustannukset, €	1 249 932	479 823	382 199	286 696	360 000	736 523	3 495 173	Espoo: Kuljetusten hallinointi muuttunut, minkä myötä kuljetuskustannusten jakautuminen eri palveluille voi poiketa aiemmista vuosista.
Kuljetuskustannusten osuus nettokustannuksista, %	14,0	13,5	13,8	13,8	20,0	25,2	15,9	
Nettokustannukset oman työ- ja päivätoiminnan käyttöpäivää kohti, €	92	103	75	56	52	29	64	
7.28 Osetun työ- ja päivätoiminnan bruttokustannukset, €	9 121 058	4 480 171	2 799 105	1 454 747	2 741 835	672 620	21 269 535	
7.29 Osetusta työ- ja päivätoiminnan perityt asiakasmaksut, €	182 589	81 907	45 282	0	0	0	309 778	
7.30 Osetun työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset, €	8 938 469	4 398 264	2 753 823	1 454 747	2 741 835	672 620	20 959 757	
7.31 Osettuun työ- ja päivätoimintaan liittyvät nettokuljetuskustannukset, €	1 248 984	413 847	309 576	0	284 000	26 802	2 283 209	
Kuljetuskustannusten osuus nettokustannuksista, %	14,0	9,4	11,2	0,0	10,4	4,0	10,9	
7.32 Halvin maksettu työ- ja päivätoiminnan hoitovuorokausihinta (ostopalvelut)	21	35	31	40	26	25	21	
7.33 Kallein maksettu työ- ja päivätoiminnan hoitovuorokausihinta (ostopalvelut)	323	295	279	80	150	146	323	
Nettokustannukset ostettua työ- ja päivätoiminnan käyttöpäivää kohti, €	104	111	116	66	60	38	494	
Työ- ja päivätoiminnan korkein neliövuokra	22,4	21,9	22,0	7,6	19,0	13,0	22,4	
Työ- ja päivätoiminnan matalin neliövuokra	6,2	14,8	12,4	14,4	12,0	5,4	5,4	
Peruspalkka sosiaali- ja terveysalan perustutkinnolla työ- ja päivätoiminnassa	2 092	2 118	2 082	2 037	2 047	2 109	2 081	
Peruspalkka opisto/amk-tason (hoitaja/ohjaaja yms.) tutkinnolla työ- ja päivätoiminnassa	2 405	2 253	2 332	2 125	2 053	2 318	2 248	
Peruspalkka yksikön esimiestasolla työ- ja päivätoiminnassa	2 896	2 479	2 913	2 858	2 630	2 434	2 702	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
8 Kehitysvammahuollon muut palvelut								
8.1 Kehitysvammaisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakkaita yhteensä	-	179	148	152	-	276	755	
8.2 Kehitysvammaisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan suoritteita yhteensä	-	..	14 242	16 668	-	42 013	72 923	Espoo: Käyttöpäiviä ei ilmoiteta, koska niitä ei saatu kerättyä luotettavasti.
8.3 Kehitysvammaisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan nettokustannukset, €	-	1 493 699	1 312 239	1 043 192	-	1 494 464	5 343 594	
8.4 Muiden palvelujen kokonaisbruttokustannukset, €	3 800 271	2 966 304	2 573 272	1 697 567	1 040 151	639 081	12 716 646	
8.5 Muista palveluista perityt asiakasmaksut yhteensä, €	0	10 760	0	41 796	2 462	0	55 018	
8.6 Muiden palvelujen kokonaisnettokustannukset, €	3 800 271	2 955 544	2 573 272	1 655 771	1 037 689	639 081	12 661 628	
Nettokustannusten osuus KvH:n kokonaisnettokustannuksista, %	4,5	8,4	9,2	5,5	4,3	2,6	9 516 249,8	
Nettokustannukset kehitysvammahuollon asiakasta kohti, €	1 978	3 343	3 286	1 875	1 280	594	148 048	
8.7 Muiden omien palvelujen kokonaisnettokustannukset, €	3 527 683	2 152 919	1 961 636	1 448 126	-	1 046 891	10 137 255	
8.8 Muiden ostopalvelujen kokonaisnettokustannukset, €	272 588	824 146	611 636	249 441	1 037 689	367 099	3 362 599	
8.9 Muut palvelut -luokkaan sisältyvien palvelujen kuvaus								
8.9.1 Helsinki	Oma toiminta: Kehitysvammapoliklinikka (ent. vammaisneuvola), palkat sivukuluneen: sosiaalityöntekijät, muut asiakastyö, sosiaaliohjaus, toimistotyö, muu sosiaalipalvelu, tukihenkilötoiminta Ostopalvelut: Leiritointi, kehitysvammapoliklinikan kustannukset							
8.9.2 Espoo	Oma toiminta: koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, koululaisten lomatoiminta, palveluihin kuulumattoman vammaispalvelujen henkilöstön palkkameno (mm. hallinto, toimistotyöntekijät, sosiaalityöntekijät, palveluohjaajat) asiakkaiden suhteessa (19 %). Ostopalvelut: koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, koululaisten lomatoiminta, kotiin vietävä lasten tunti-perusteinen hoitopalvelu.							
8.9.3 Vantaa	Sivistystoimelle maksettavat iltapäivähoidon kustannukset. Kehitysvammahuollon hallintokulut. Palveluihin sisällytettömät henkilöstö: osa päälliköiden (3), johtavan sosiaalityöntekijän palkkakustannuksista. Osa työvalmentajien (5) palkkakustannuksista ja lääkärin palkkakustannukset, perhehoidon projektityöntekijän palkkakustannukset.. Ostopalvelut: Avohuollon menoihin sisältyvä Ostopalvelut: Avohuollon menoihin sisältyvä poliklinikka- ja kotona hoidettavien kustannukset.Koululaisten ostettu iltapäivähoito.							
8.9.4 Turku	Oma toiminta: tutkimus- ja palveluohjausasiakkaat, tukihenkilötoiminta, koululaisten iltapäivätoiminta, koululaisten kesäkerhot, toimistotyö sekä muut yksilölliset erityispalvelut. Ostopalvelut: tutkimus- ja ohjausasiakkaat, erityisperhetyö ja jatko-opetus.							
8.9.5 Tampere	Oma toiminta: Ostopalvelut: kehitysvammaneuvolan pkl- ja avokäynnit sekä puhelinkonsultaatio; leirit, kerhot ja vanhempainohjaus; kehitysvammahuollon palkkakustannukset							
8.9.6 Oulu	Oma toiminta: Toimistotyö, esimiestyö, ohjaajat, sosiaalityöntekijät, PSHP:n neuvola, AP/IP+kuljetus Ostopalvelut:							
9 Kehitysvammaisten henkilöiden asumismuoto 31.12.								
9.1 Vanhemman tai vanhempien kanssa asuvat	1 221	505	435	430	522	561	3 674	
9.1.1 0–5-vuotiaat	68	22	32	25	27	40	214	
9.1.2 6–17-vuotiaat	419	259	229	228	240	338	1 713	
9.1.3 18–25-vuotiaat	291	133	112	77	124	129	866	
9.1.4 26–49-vuotiaat	271	74	49	84	106	46	630	
9.1.5 50–64-vuotiaat	117	13	11	13	22	7	183	
9.1.6 65-vuotiaat ja vanhemmat	55	4	2	3	3	1	68	
9.2 Itsenäisesti asuvat	0	0	19	47	49	186	301	
9.2.1 18–25-vuotiaat	..	0	2	13	4	29	48	
9.2.2 26–49-vuotiaat	..	0	7	26	19	86	138	
9.2.3 50–64-vuotiaat	..	0	8	6	15	50	79	
9.2.4 65-vuotiaat ja vanhemmat	..	0	2	2	11	21	36	

Kuusikon kuntien kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustiedot	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Kommentit
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	
9 Kehitysvammaisten henkilöiden asumismuoto 31.12.								
9.3 Tuetusti asuvat	131	17	77	30	100	64	419	
9.3.1 18–25-vuotiaat	15	2	29	5	10	6	67	
9.3.2 26–49-vuotiaat	60	7	39	13	60	29	208	
9.3.3 50–64-vuotiaat	44	5	7	11	20	17	104	
9.3.4 65-vuotiaat ja vanhemmat	12	3	2	1	10	12	40	
9.4 Perhehoidossa olevat	85	23	18	10	20	5	161	
9.4.1 0–5-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	
9.4.2 6–17-vuotiaat	4	2	0	0	1	2	9	
9.4.3 18–25-vuotiaat	15	5	3	2	4	3	32	
9.4.4 26–49-vuotiaat	26	5	7	3	8	0	49	
9.4.5 50–64-vuotiaat	18	8	6	3	6	0	41	
9.4.6 65-vuotiaat ja vanhemmat	22	3	2	2	1	0	30	
9.5 Asumisyksikössä asuvat	689	285	291	322	275	472	2 334	
9.5.1 0–5-vuotiaat	0	0	0	0	0	0	0	
9.5.2 6–17-vuotiaat	6	0	3	2	2	5	18	
9.5.3 18–25-vuotiaat	75	48	42	50	28	62	305	
9.5.4 26–49-vuotiaat	289	168	182	149	128	207	1 123	
9.5.5 50–64-vuotiaat	201	56	53	85	79	139	613	
9.5.6 65-vuotiaat ja vanhemmat	118	13	11	36	38	59	275	
9.6 Laitoshoidossa olevat	122	38	15	96	63	8	342	
9.6.1 0–5-vuotiaat	1	1	0	0	0	0	2	
9.6.2 6–17-vuotiaat	13	4	1	8	8	4	38	
9.6.3 18–25-vuotiaat	5	6	5	15	7	2	40	
9.6.4 26–49-vuotiaat	42	13	7	27	26	1	116	
9.6.5 50–64-vuotiaat	39	9	2	28	18	1	97	
9.6.6 65-vuotiaat ja vanhemmat	22	5	0	18	4	0	49	
Eri asumismuodoissa olevat yhteensä	2 248	868	855	935	1 029	1 296	7 231	
Vanhemman tai vanhempien kanssa asuvat	1 221	505	435	430	522	561	3 674	
Itsenäisesti asuvat	0	0	19	47	49	186	301	
Tuetusti asuvat	131	17	77	30	100	64	419	
Perhehoidossa olevat	85	23	18	10	20	5	161	
Asumisyksikössä asuvat	689	285	291	322	275	472	2 334	
Laitoshoidossa olevat	122	38	15	96	63	8	342	
Eri asumismuodoissa olevien jakautumien asumismuotoihin, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Vanhemman tai vanhempien kanssa asuvat	54,3	58,2	50,9	46,0	50,7	43,3	50,8	
Itsenäisesti asuvat	0,0	0,0	2,2	5,0	4,8	14,4	4,2	
Tuetusti asuvat	5,8	2,0	9,0	3,2	9,7	4,9	5,8	
Perhehoidossa olevat	3,8	2,6	2,1	1,1	1,9	0,4	2,2	
Asumisyksikössä asuvat	30,6	32,8	34,0	34,4	26,7	36,4	32,3	
Laitoshoidossa olevat	5,4	4,4	1,8	10,3	6,1	0,6	4,7	
10 Kotikuntalainen ja sosiaalihuoltolain muutosten (1.1.2011) nojalla vuoden aikana muuttaneet kehitysvammahuollon asiakkaat								
10.1 Kotikuntalainen ja ShL:n muutoksiin perustuvat tulot kehitysvammahuollon asiakkaista	245 348	34 967	0	87 863	55 693	242 164	666 035	
10.2 Kotikuntalainen ja ShL:n muutoksiin perustuvat menot kehitysvammahuollon asiakkaista	194 319	0	63 589	51 355	56 072	476 683	842 018	
Erutus, tulot – menot	51 029	34 967	-63 589	36 508	-379	-234 519	-175 982	

Liite 3: Kehitysvammahuollon toiminta- ja kustannustietojen aikasarjat 2010–2014

	Vuosi	HELSINKI Muutos, %	ESPOO Muutos, %	VANTAA Muutos, %	TURKU Muutos, %	TAMPERE Muutos, %	OULU Muutos, %	KUUSIKKO Muutos, %
Koko väestö 31.12.	2010	588 549	247 970	200 055	177 326	213 217	141 671	1 568 788
	2011	595 384	252 439	203 001	178 630	215 168	143 909	1 588 531
	2012	603 968	256 824	205 312	180 225	217 421	146 473	1 610 223
	2013	612 664	260 753	208 098	182 072	220 446	193 798	1 677 831
	2014	620 715	265 543	210 803	183 824	223 004	196 291	1 700 180
Kehitysvammahuollon asiakkaat								
Kunnan kehitysvammaiset henkilöt	2010	2 064	872	763	938	1 001	889	6 527
	2011	2 108	904	780	945	1 016	931	6 684
	2012	2 182	855	811	975	1 058	949	6 830
	2013	2 209	874	850	981	1 082	1 251	7 247
	2014	2 271	884	867	1 001	1 114	1 296	7 433
Muutos 2010–2014, %		10,0	1,4	13,6	6,7	11,3	45,8	13,9
KvLn mukaisia palveluja käyttäneet asiakkaat	2010	1 878	872	722	786	822	772	5 852
	2011	1 890	904	720	829	816	795	5 954
	2012	1 923	855	754	847	897	789	6 065
	2013	1 923	874	801	847	891	1 055	6 391
	2014	1 921	884	783	883	811	1 075	6 357
Muutos 2010–2014, %		2,3	1,4	8,4	12,3	-1,3	39,2	8,6
Kunnan kehitysvammaisten osuus väestöstä	2010	0,35	0,35	0,38	0,53	0,47	0,63	0,42
	2011	0,35	0,36	0,38	0,53	0,47	0,65	0,42
	2012	0,36	0,33	0,40	0,54	0,49	0,65	0,42
	2013	0,36	0,34	0,41	0,54	0,49	0,65	0,43
	2014	0,37	0,33	0,41	0,54	0,50	0,66	0,44
KvLn mukaisia palveluja käytäneitä asiakkaiden %-osuus kunnan kehitysvammaisista	2010	91,0	100,0	94,6	83,8	82,1	86,8	89,7
	2011	89,7	100,0	92,3	87,7	80,3	85,4	89,1
	2012	88,1	100,0	93,0	86,9	84,8	83,1	88,8
	2013	87,1	100,0	94,2	86,3	82,3	84,3	88,2
	2014	84,6	100,0	90,3	88,2	72,8	82,9	85,5
Kehitysvammahuollon kokonaiskustannukset								
Kokonaiskustannukset (brutto)	2010	74 621 960	27 643 899	24 476 049	22 317 265	20 936 058	18 557 116	188 552 346
	2011	76 553 460	30 476 194	25 585 933	23 640 029	21 630 486	19 466 306	197 352 408
	2012	79 065 654	33 190 805	27 200 876	26 204 092	24 178 003	20 487 426	210 326 856
	2013	82 023 876	34 086 586	28 281 999	29 164 611	24 752 912	25 712 178	224 022 161
	2014	89 396 216	36 505 622	29 005 134	30 607 752	24 866 582	26 493 933	236 875 238
Muutos 2010–2014, %		19,8	32,1	18,5	37,1	18,8	42,8	25,6
Myönnetystä palveluista perityt asiakasmaksut	2010	6 822 310	1 032 056	1 237 254	658 211	696 843	1 672 018	12 118 692
	2011	7 129 486	1 173 771	1 155 212	561 599	527 922	1 670 239	12 218 229
	2012	7 109 321	1 135 577	1 164 512	476 736	765 586	1 711 482	12 363 213
	2013	5 765 668	1 179 643	942 886	549 090	853 100	1 494 123	10 784 510
	2014	5 691 694	1 163 305	927 730	618 380	798 265	1 462 314	10 661 687
Asiakasmaksujen %-osuus bruttokustannuksista	2010	9,1	3,7	5,1	2,9	3,3	9,0	6,4
	2011	9,3	3,9	4,5	2,4	2,4	8,6	6,2
	2012	9,0	3,4	4,3	1,8	3,2	8,4	5,9
	2013	7,0	3,5	3,3	1,9	3,4	5,8	4,8
	2014	6,4	3,2	3,2	2,0	3,2	5,5	4,5
Kehitysvammahuollon nettokustannukset	2010	67 799 650	26 611 843	23 238 795	21 659 054	20 239 215	16 885 098	176 433 654
	2011	69 423 974	29 302 423	24 430 721	23 078 430	21 102 564	17 796 067	185 134 179
	2012	71 956 333	32 055 227	26 036 364	25 727 357	23 412 418	18 775 944	197 963 642
	2013	76 258 208	32 906 942	27 339 113	28 615 521	23 899 812	24 218 055	213 237 651
	2014	83 704 522	35 342 317	28 077 404	29 989 372	24 068 317	25 031 619	226 213 551
Muutos 2010–2014, %		23,5	32,8	20,8	38,5	18,9	48,2	28,2
Kehitysvammahuollon nettokustannukset kunnan asukasta kohti	2010	115	107	116	122	119	119	112
	2011	117	116	120	129	98	124	117
	2012	119	125	127	143	108	128	123
	2013	124	126	131	157	108	125	127
	2014	135	133	133	163	108	128	133
Kehitysvammahuollon nettokustannukset asiakasta kohti	2010	36 102	30 518	32 187	27 556	24 622	21 872	30 149
	2011	36 732	32 414	33 932	27 839	25 861	22 385	31 094
	2012	37 419	37 491	34 531	30 375	26 101	23 797	32 640
	2013	39 656	37 651	34 131	33 785	26 824	22 956	33 365
	2014	43 573	39 980	35 859	33 963	29 677	23 285	35 585
Kehitysvammaisten laitoshoido								
Laitoshoidon asiakkaat	2010	372	146	81	176	182	309	1 266
	2011	347	111	72	171	162	313	1 176
	2012	319	99	69	164	152	290	1 033
	2013	288	106	78	145	135	232	1 044
	2014	229	97	83	141	114	98	762
Muutos 2010–2014, %		-38,4	-33,6	2,5	-19,9	-37,4	-68,3	-39,8
Laitoshoidon asiakkaiden %-osuus kaikista kehitysvammahuollon asiakkaista	2010	19,8	16,7	11,2	22,4	22,1	40,0	21,6
	2011	18,4	12,3	10,0	20,6	19,9	39,4	19,8
	2012	16,6	11,6	9,2	19,4	16,9	29,2	17,0
	2013	15,0	12,1	9,7	17,1	15,2	27,7	16,3
	2014	11,9	11,0	10,6	16,0	14,1	9,1	12,0
Joista lyhytaikaisen laitoshoidon asiakkaat	2010	90	86	28	40	60	246	550
	2011	75	65	23	49	42	261	515
	2012	70	48	21	35	41	184	399
	2013	73	55	34	34	41	238	475
	2014	74	50	36	45	34	90	329
Muutos 2010–2014, %		-17,8	-41,9	28,6	12,5	-43,3	-63,4	-40,2
Joista pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaat	2010	287	60	53	136	122	63	721
	2011	277	61	49	132	120	52	691
	2012	253	53	48	132	111	46	643
	2013	221	51	44	111	94	54	575
	2014	156	49	47	100	80	8	440
Muutos 2010–2014, %		-45,6	-18,3	-11,3	-26,5	-34,4	-87,3	-39,0
Lyhytaikaisen laitoshoidon asiakkaiden %-osuus kaikista kehitysvammahuollon asiakkaista	2010	24,2	58,9	34,6	22,7	33,0	79,6	43,4
	2011	21,6	58,6	31,9	28,7	25,9	83,4	43,8
	2012	21,9	48,5	30,4	21,3	27,0	80,0	38,6
	2013	25,3	51,9	43,6	23,4	30,4	81,5	45,5
	2014	32,3	51,5	43,4	31,9	29,8	91,8	43,2

	Vuosi	HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos, %		Muutos, %		Muutos, %		Muutos, %		Muutos, %		Muutos, %		Muutos, %
Kehitysvammaisten laitoshoido															
Laitoshoidon käyttöpäivät	2010	99 661	-3,3	23 563	-4,0	19 011	0,3	48 173	2,9	47 179	-1,9	22 701	-11,0	260 288	-2,5
	2011	95 901	-3,8	22 346	-5,2	18 141	-4,6	47 678	-1,0	39 753	-15,7	20 355	-10,3	244 174	-6,2
	2012	85 580	-10,8	20 573	-7,9	17 740	-2,2	44 409	-6,9	39 111	-1,6	19 517	-4,1	226 930	-7,1
	2013	70 257	-17,9	19 465	-5,4	16 161	-8,9	37 057	-16,6	31 878	-18,5	20 060	2,8	194 878	-14,1
	2014	52 443	-25,4	18 342	-5,8	13 597	-15,9	36 605	-1,2	29 398	-7,8	9 462	-52,8	159 847	-18,0
Muutos 2010–2014, %		-47,4		-22,2		-28,5		-24,0		-37,7		-58,3		-38,6	
Joista lyhytaikaisen laitoshoidon käyttöpäivät	2010	3 993	0,5	4 471	6,4	1 235	25,4	2 724	28,7	4 325	23,7	2 907	17,9	19 655	14,0
	2011	4 168	4,4	3 579	-20,0	1 029	-16,7	2 370	-13,0	3 186	-26,3	3 856	32,6	18 188	-7,5
	2012	4 343	4,2	3 046	-14,9	863	-16,1	2 091	-11,8	3 636	14,1	3 200	-17,0	17 179	-5,5
	2013	5 388	24,1	2 499	-18,0	1 318	52,7	1 508	-27,9	2 842	-21,8	3 898	21,8	17 453	1,6
	2014	3 610	-33,0	2 905	16,2	1 684	27,8	2 011	33,4	2 701	-5,0	3 139	-19,5	16 050	-8,0
Muutos 2010–2014, %		-9,6		-35,0		36,4		-26,2		-37,5		8,0		-18,3	
Lyhytaikaisen laitoshoidon käyttöpäivien %-osuus laitoshoidon käyttöpäivistä	2010	4,0		19,0		6,5		5,7		9,2		12,8		7,6	
	2011	4,3		16,0		5,7		5,0		8,0		18,9		7,4	
	2012	5,1		14,8		4,9		4,7		9,3		16,4		7,6	
	2013	7,7		12,8		8,2		4,1		8,9		19,4		9,0	
	2014	6,9		15,8		12,4		5,5		9,2		33,2		10,0	
Laitoshoidon käyttöpäiviä asiakasta kohti	2010	268	6,8	161	-19,1	235	-0,9	274	3,5	259	-0,9	73	-5,6	206	0,3
	2011	276	3,2	201	24,7	252	7,4	279	1,9	245	-5,3	65	-11,5	208	1,0
	2012	268	-2,9	208	3,2	257	2,0	271	-2,9	257	4,9	85	30,5	220	5,8
	2013	244	-9,1	184	-11,6	207	-19,4	256	-5,6	236	-8,2	69	-19,0	187	-15,0
	2014	229	-6,1	189	3,0	164	-20,9	260	1,6	258	9,2	97	40,5	210	12,4
Lyhytaikaisen laitoshoidon käyttöpäiviä lyhytaikaista asiakasta kohti	2010	44	19,4	52	-20,9	44	25,4	68	41,5	72	13,4	12	24,1	36	15,4
	2011	56	25,3	55	5,9	45	1,4	48	-29,0	76	5,2	15	25,0	35	-1,2
	2012	62	11,6	63	15,2	41	-8,1	60	23,5	89	16,9	17	17,7	43	21,9
	2013	74	19,0	45	-28,4	39	-5,7	44	-25,8	69	-21,8	16	-5,8	37	-14,7
	2014	49	-33,9	58	27,9	47	20,7	45	0,8	79	14,6	35	113,0	49	32,8
Laitoshoidon nettokustannukset euroa	2010	22 852 334	-1,2	5 325 222	-3,5	4 182 252	-2,9	9 375 416	1,4	9 974 213	12,1	5 479 596	-7,1	57 189 033	0,3
	2011	23 047 052	0,9	5 575 824	4,7	4 126 258	-1,3	9 738 869	3,9	8 675 742	-13,0	4 988 170	-9,0	56 151 915	-1,8
	2012	20 879 602	-9,4	5 426 518	-2,7	4 136 999	0,3	9 874 526	1,4	9 376 086	8,1	5 088 253	2,0	54 781 984	-2,4
	2013	19 289 831	-7,6	5 327 197	-1,8	3 869 163	-6,5	9 162 844	-7,2	9 459 636	0,9	6 715 140	32,0	53 823 811	-1,7
	2014	16 992 703	-11,9	5 403 121	1,4	4 077 022	5,4	9 918 396	8,2	9 191 902	-2,8	3 717 120	-44,6	49 300 264	-8,4
Muutos 2010–2014, %		-25,6		1,5		-2,5		5,8		-7,8		-32,2		-13,8	
Laitoshoidon nettokustannusten %-osuus KvH:n kokonaiskustannuksista	2010	33,7		20,0		18,0		43,3		49,3		32,5		32,4	
	2011	33,2		19,0		16,9		42,2		41,1		28,0		30,3	
	2012	29,0		16,9		15,9		38,4		40,0		27,1		27,7	
	2013	25,3		16,2		14,2		32,0		39,6		27,7		25,2	
	2014	20,3		15,3		14,5		33,1		38,2		14,8		21,8	
Laitoshoidon nettokustannukset asiakasta kohti	2010	61 431	9,2	36 474	-18,7	51 633	-4,1	53 269	2,0	54 803	13,4	17 733	-1,4	45 173	3,3
	2011	66 418	8,1	50 233	37,7	57 309	11,0	56 952	6,9	53 554	-2,3	15 937	-10,1	47 748	5,7
	2012	65 453	-1,5	54 813	9,1	59 957	4,6	60 211	5,7	61 685	15,2	22 123	38,8	53 032	11,1
	2013	66 979	2,3	50 257	-8,3	49 605	-17,3	63 192	5,0	70 071	13,6	22 997	4,0	51 555	-2,8
	2014	74 204	10,8	55 702	10,8	49 121	-1,0	70 343	11,3	80 631	15,1	37 930	64,9	64 699	25,5
Laitoshoidon nettokustannukset käyttöpäivää kohden	2010	229	2,2	226	0,5	220	-3,2	195	-1,5	211	14,3	241	4,4	220	2,9
	2011	240	4,8	250	10,4	227	3,4	204	5,0	218	3,2	245	1,5	230	4,7
	2012	244	1,5	264	5,7	233	2,5	222	8,9	240	9,8	261	6,4	241	5,0
	2013	275	12,5	274	3,8	239	2,7	247	11,2	297	23,8	335	28,4	276	14,4
	2014	324	18,0	295	7,6	300	25,2	271	9,6	313	5,4	393	17,4	308	11,7
Kehitysvammaisten perhehoito															
Perhehoidon asiakkaat	2010	142	3,6	101	-14,4	99	-8,3	34	41,7	24	0,0	2	-50,0	402	-3,1
	2011	139	-2,1	107	5,9	99	0,0	32	-5,9	27	12,5	1	-50,0	405	0,7
	2012	126	-9,4	82	-23,4	82	-17,2	40	25,0	29	7,4	1	0,0	360	-11,1
	2013	116	-7,9	77	-6,1	83	1,2	48	20,0	29	0,0	1	0,0	354	-1,7
	2014	114	-1,7	60	-22,1	78	-6,0	35	-27,1	34	17,2	2	100,0	323	-8,8
Muutos 2010–2014, %		-19,7		-40,6		-21,2		2,9		41,7		0,0		-19,7	
Joista lyhytaikaisen perhehoidon asiakkaat	2010	51	4,1	72	-20,9	80	-10,1	22	83,3	10	0,0	2	-50,0	237	-7,1
	2011	49	-3,9	74	2,8	80	0,0	20	-9,1	10	0,0	1	-50,0	234	-1,3
	2012	36	-26,5	56	-24,3	62	-22,5	28	40,0	10	0,0	1	0,0	193	-17,5
	2013	28	-22,2	53	-5,4	65	4,8	37	32,1	12	20,0	1	0,0	196	1,6
	2014	29	3,6	37	-30,2	60	-7,7	25	-32,4	17	41,7	1	0,0	169	-13,8
Perhehoidon asiakkaiden %- osuus kaikista kehitysvammahuollon asiakkaista	2010	7,6		11,6		13,7		4,3		2,9		0,3		6,9	
	2011	7,4		11,8		13,8		3,9		3,3		0,1		6,8	
	2012	6,6		9,6		10,9		4,7		3,2		0,1		5,9	
	2013	6,0		8,8		10,4		5,7		3,3		0,1		5,5	
	2014	5,9		6,8		10,0		4,0		4,2		0,2		5,1	
Lyhytaikaisen perhehoidon asiakkaiden %-osuus perhehoidon asiakkaista	2010	35,9		71,3		80,8		64,7		41,7		100,0		59,0	
	2011	35,3		69,2		80,8		62,5		37,0		100,0		57,8	
	2012	28,6		68,3		75,6		70,0		34,5		100,0		53,6	
	2013	24,1		68,8		78,3		77,1		41,4		100,0		55,4	
	2014	25,4		61,7		76,9		71,4		50,0		50,0		52,3	
Perhehoidon käyttöpäivät	2010	33 421	0,2	11 237	-0,6	9 128	-6,5	5 148	1,6	4 980	1,8	153	1 290,9	64 067	-0,5
	2011	33 231	-0,6	11 013	-2,0	8 700	-4,7	5 042	-2,1	5 883	18,1	23	-85,0	63 892	-0,3
	2012	33 144	-0,3	10 469	-4,9	7 289	-16,2	5 308	5,3	6 491	10,3	37	60,9	62 738	-1,8
	2013	32 356	-2,4	8 998	-14,1	7 613	4,4	4 475	-15,7	6 136	-5,5	158	327,0	59 736	-4,8
	2014	31 603	-2,3	8 959	-0,4	7 540	-1,0	4 337	-3,1	5 987	-2,4	405	156,3	58 831	-1,5
Muutos 2010–2014, %		-5,4		-20,3		-17,4		-15,8		20,2		164,7		-8,2	
Joista lyhytaikaisen perhehoidon käyttöpäivät	2010	1 427	-1,3	1 593	2,6	2 547	-10,0	790	1,7	235	-8,9	153	1 290,9	6 745	-1,9
	2011	1 336	-6,4	1 679	5,4	2 119	-16,8	743	-5,9	204	-13,2	23	-85,0	6 104	-9,5
	2012	952	-28,7	1 406	-16,3	1 668	-21,3	993	33,6	399	95,6	37	60,9	5 455	-10,6
	2013	912	-4,2	1 097	-22,0	1 602									

	Vuosi	HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %
Kehitysvammaisten perhehoito															
Perheoidon nettokustannukset	2010	1 943 131	6,3	791 752	-3,3	419 804	-17,1	215 317	13,1	166 495	-0,5	7 252	447,5	3 543 751	0,9
	2011	1 897 318	-2,4	737 199	-6,9	425 419	1,3	202 503	-6,0	108 215	-35,0	3 030	-58,2	3 373 684	-4,8
	2012	1 987 254	4,7	606 638	-17,7	341 521	-19,7	234 557	15,8	341 987	216,0	3 307	9,1	3 515 264	4,2
	2013	2 034 208	2,4	625 034	3,0	388 193	13,7	257 386	9,7	254 117	-25,7	4 043	22,3	3 562 981	1,4
	2014	2 040 590	0,3	562 927	-9,9	352 652	-9,2	242 973	-5,6	330 239	30,0	20 067	396,3	3 549 449	-0,4
Muutos 2010–2014, %		5,0	-28,9		-16,0		12,8		98,3		176,7		0,2		
Perheoidon nettokustannusten %-osuus KvH:n nettokustannuksista	2010	2,9		3,0		1,8		1,0		0,8		0,0		2,0	
	2011	2,7		2,5		1,7		0,9		0,5		0,0		1,8	
	2012	2,8		1,9		1,3		0,9		1,5		0,0		1,8	
	2013	2,7		1,9		1,4		0,9		1,1		0,0		1,7	
	2014	2,4		1,6		1,3		0,8		1,4		0,1		1,6	
Perheoidon nettokustannukset asiakasta kohti	2010	13 684	2,5	7 839	13,0	4 240	-9,5	6 333	-20,1	6 937	-0,5	3 626	995,0	8 815	4,2
	2011	13 650	-0,3	6 890	-12,1	4 297	1,3	6 328	-0,1	4 008	-42,2	3 030	-16,4	8 330	-5,5
	2012	15 772	15,3	7 398	-5,6	4 165	-1,8	5 864	-7,4	11 793	70,0	3 307	-8,8	9 765	10,8
	2013	17 536	28,5	8 117	17,8	4 677	8,8	5 362	-15,3	8 763	118,6	4 043	33,4	10 065	20,8
	2014	17 900	13,5	9 382	26,8	4 521	8,6	6 942	18,4	9 713	-17,6	10 034	203,4	10 989	12,5
Perheoidon nettokustannukset käyttöpäivää kohti	2010	58	6,1	70	-2,7	46	-11,3	42	11,4	33	-2,3	47	-60,6	55	1,4
	2011	57	-1,8	67	-5,0	49	6,3	40	-4,0	18	-45,0	132	177,9	53	-4,5
	2012	60	5,0	58	-13,4	47	-4,2	44	10,0	53	186,4	89	-32,2	56	6,1
	2013	63	4,9	69	19,9	51	8,8	58	30,2	41	-21,4	26	-71,4	60	6,5
	2014	65	2,7	63	-9,5	47	-8,3	56	-2,6	55	33,2	50	93,6	60	1,2
Kehitysvammaisten asumispalvelut															
Asumispalvelujen asiakkaat	2010	898	2,3	434	8,8	370	6,0	388	9,3	313	1,3	373	2,2	2 776	4,6
	2011	943	5,0	478	10,1	409	10,5	394	1,5	364	16,3	348	6,7	2 936	5,8
	2012	978	3,7	475	-0,6	436	6,6	432	9,6	408	12,1	362	4,0	3 091	5,3
	2013	1 047	7,1	475	0,0	433	-0,7	500	15,7	446	9,3	540	49,2	3 441	11,3
	2014	1 110	6,0	487	2,5	500	15,5	491	-1,8	435	-2,5	552	2,2	3 575	3,9
Muutos 2010–2014, %		23,6	12,2		35,1		26,5		39,0		48,0		28,8		
Joista lyhytaikaisten asumispalvelujen asiakkaat	2010	253	3,3	196	18,1	105	-1,9	119	4,4	28	-40,4	27	-43,8	728	0,1
	2011	259	2,4	227	15,8	121	15,2	114	-4,2	59	110,7	31	14,8	811	11,4
	2012	271	4,6	179	-21,1	124	2,5	141	23,7	64	8,5	24	-22,6	803	-1,0
	2013	257	-5,2	174	-2,8	111	-10,5	150	6,4	46	-28,1	21	-12,5	759	-5,5
	2014	279	8,6	184	5,7	125	12,6	134	-10,7	54	17,4	55	161,9	831	9,5
Asumispalvelujen asiakkaiden %-osuus kaikista KvH:n asiakkaista	2010	47,8		49,8		51,2		49,4		38,1		48,3		47,4	
	2011	49,9		52,9		56,8		47,5		44,6		43,8		49,3	
	2012	50,9		55,6		57,8		51,0		45,5		45,9		51,0	
	2013	54,4		54,3		54,1		59,0		50,1		51,2		53,8	
	2014	57,8		55,1		63,9		55,6		53,6		51,3		56,2	
Lyhytaikaisten asiakkaiden %-osuus asumispalvelujen asiakkaista	2010	28,2		45,2		28,4		30,7		8,9		7,2		26,2	
	2011	27,5		47,5		29,6		28,9		16,2		8,9		27,6	
	2012	27,7		37,7		28,4		32,6		15,7		6,6		26,0	
	2013	24,5		36,6		25,6		30,0		10,3		3,9		22,1	
	2014	25,1		37,8		25,0		27,3		12,4		10,0		23,2	
Asumispalvelujen käyttöpäivät	2010	243 362	1,5	91 140	7,4	92 994	5,9	97 496	5,7	93 114	10,0	121 351	6,4	739 457	5,1
	2011	251 122	3,2	102 176	12,1	101 262	8,9	104 096	6,8	102 548	10,1	127 782	5,3	788 986	6,7
	2012	262 829	4,7	115 729	13,3	110 414	9,0	114 945	10,4	115 270	12,4	131 571	3,0	850 758	7,8
	2013	283 196	7,7	113 519	-1,9	116 022	5,1	129 603	12,8	134 005	16,3	152 280	15,7	928 625	9,2
	2014	306 572	8,3	117 546	3,5	126 417	9,0	128 803	-0,6	128 504	-4,1	164 044	7,7	971 886	4,7
Muutos 2010–2014, %		26,0	29,0		35,9		32,1		38,0		35,2		31,4		
Joista lyhytaikaisten asiakkaiden käyttöpäivät	2010	8 733	-3,0	7 187	31,1	3 038	-31,3	2 991	-8,6	584	-24,4	1 448	-2,0	23 981	-1,8
	2011	8 957	2,6	6 684	-7,0	3 366	10,8	2 619	-12,4	592	1,4	1 593	10,0	23 811	-0,7
	2012	9 900	10,5	6 585	-1,5	3 894	15,7	2 416	-7,8	1 589	168,4	934	-41,4	25 318	6,3
	2013	9 563	-3,4	5 798	-12,0	3 758	-3,5	2 578	6,7	1 381	-13,1	545	-41,6	23 623	-6,7
	2014	10 845	13,4	7 284	25,6	3 830	1,9	3 894	51,0	1 841	33,3	1 144	109,9	28 838	22,1
Lyhytaikaisten asiakkaiden käyttöpäivien %-osuus asumispalvelujen käyttöpäivistä	2010	3,6		7,9		3,1		3,1		0,6		1,2		3,2	
	2011	3,6		6,5		3,3		2,5		0,6		1,2		3,0	
	2012	3,8		5,7		3,5		2,1		1,4		0,7		3,0	
	2013	3,4		5,1		3,2		2,0		1,0		0,4		2,5	
	2014	3,5		6,2		3,0		3,0		1,4		0,7		3,0	
Asumispalvelujen käyttöpäivät asiakasta kohti	2010	271	-0,7	210	-1,3	251	-0,1	251	-3,3	297	8,6	325	4,1	266	0,6
	2011	266	-1,7	214	1,8	248	-1,5	264	5,1	282	-5,3	367	12,9	269	0,9
	2012	269	0,9	244	14,0	253	2,3	266	0,7	283	0,3	363	-1,0	275	2,4
	2013	270	0,6	239	-1,9	268	5,8	259	-2,6	300	6,3	282	-22,4	270	-1,9
	2014	276	2,1	241	1,0	253	-5,6	262	1,2	295	-1,7	297	5,4	272	0,7
Asumispalvelujen käyttöpäivät lyhytaikaista asiakasta kohti	2010	35		37		29		25		21		54		33	
	2011	35		29		28		23		10		51		29	
	2012	37		37		31		17		25		39		32	
	2013	37		33		34		17		30		26		31	
	2014	39		40		31		29		34		21		35	
Asumispalvelujen nettokustannukset	2010	25 826 473	5,6	11 807 651	19,2	12 078 008	13,3	7 730 363	3,4	5 375 526	10,9	8 431 232	4,5	71 249 253	8,9
	2011	26 900 080	4,2	13 943 049	18,1	12 980 793	7,5	8 538 260	10,5	7 040 215	31,0	9 682 300	14,8	79 084 697	11,0
	2012	30 681 174	14,1	16 203 779	16,2	14 248 282	9,8	10 806 425	26,6	7 951 485	12,9	10 256 917	5,9	90 148 062	14,0
	2013	35 495 219	15,7	16 644 363	2,7	15 429 760	8,3	14 141 884	30,9	8 815 512	10,9	13 871 965	35,2	104 398 703	15,8
	2014	43 032 805	21,2	18 461 499	10,9	15 555 760	0,8	14 642 772	3,5	8 970 121	1,8	17 054 674	22,9	117 717 631	12,8
Muutos 2010–2014, %		66,6	56,4		28,8		89,4		66,9		102,3		65,2		
Asumispalvelujen nettokustannusten %-osuus KvH:n kustannuksista	2010	38,1		44,4		52,0		35,7		26,6		49,9		40,4	
	2011	38,7		47,6		53,1		37,0		33,4		54,4		42,7	
	2012	42,6		50,5		54,7		42,0		34,0		54,6		45,5	
	2013	46,5		50,6		56,4		49,4		36,9		57,3		49,0	
	2014	51,4		52,2		55,4		48,8		37,3		68,1		52,0	
Asumispalvelujen nettokustannukset asiakasta kohti	2010	28 760	3,2	27 207	9,6	32 643	6,9	19 924	-5,4	17 174	9,5	22 604	2,3	25 666	4,2
	2011	28 526	-0,8	29 170	7,2	31 738	-2,8	21 671	8,8	19 341	12,6	27 823	23,1	26 936	4,9
	2012	31													

	Vuosi	HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %			
Autettu asuminen															
Autetun asumisen asiakkaat	2010	642	5,9	322	8,1	307	6,2	261	7,4	144	-10,6	250	2,9	1 926	4,7
	2011	672	4,7	413	28,3	333	8,5	272	4,2	206	43,1	278	11,2	2 174	12,9
	2012	700	4,2	383	-7,3	340	2,1	328	20,6	236	14,6	287	3,2	2 274	4,6
	2013	748	6,9	392	2,3	345	1,5	369	12,5	263	11,4	424	47,7	2 541	11,7
	2014	819	9,5	411	4,8	380	10,1	366	-0,8	251	-4,6	381	-10,1	2 608	2,6
Muutos 2010–2014, %		27,6		27,6		23,8		40,2		74,3		52,4		35,4	
Joista lyhytaikaiset autetun asumisen asiakkaat	2010	236	7,8	184	21,1	104	0,0	118	6,3	27	-38,6	27	-27,0	696	4,3
	2011	241	2,1	220	19,6	121	16,3	109	-7,6	59	118,5	31	14,8	781	12,2
	2012	256	6,2	174	-20,9	124	2,5	139	27,5	64	8,5	34	9,7	791	1,3
	2013	244	-4,7	169	-2,9	111	-10,5	149	7,2	46	-28,1	66	94,1	785	-0,8
	2014	268	9,8	168	-0,6	125	12,6	134	-10,1	54	17,4	55	-16,7	804	2,4
Autetun asumisen asiakkaiden %-osuus asumispalvelujen asiakkaista	2010	71,5		74,2		83,0		67,3		46,0		67,0		69,4	
	2011	71,3		86,4		81,4		69,0		56,6		79,9		74,0	
	2012	71,6		80,6		78,0		75,9		57,8		79,3		73,6	
	2013	71,4		82,5		79,7		73,8		59,0		78,5		73,8	
	2014	73,8		84,4		76,0		74,5		57,7		69,0		73,0	
Autetun asumisen käyttöpäivät	2010	150 393	5,5	59 419	11,9	71 548	6,7	53 609	1,7	39 259	13,1	77 108	3,4	451 336	6,3
	2011	157 335	4,6	68 102	14,6	76 485	6,9	57 602	7,4	47 776	21,7	86 841	12,6	494 141	9,5
	2012	165 583	5,2	83 007	21,9	77 896	1,8	65 715	14,1	54 928	15,0	87 749	1,0	534 878	8,2
	2013	180 441	9,0	83 432	0,5	79 049	1,5	82 992	26,3	74 256	35,2	109 575	24,9	609 745	14,0
	2014	201 009	11,4	91 446	9,6	83 292	5,4	85 001	2,4	67 452	-9,2	124 473	13,6	652 673	7,0
Joista lyhytaikaisten asiakkaiden käyttöpäivät	2010	7 867	-0,3	6 755	36,0	3 026	-29,3	2 923	-5,5	579	-22,3	1 448	0,5	22 598	0,8
	2011	8 147	3,6	6 536	-3,2	3 366	11,2	2 619	-10,4	592	2,2	1 593	10,0	22 853	1,1
	2012	9 092	11,6	6 238	-4,6	3 890	15,6	2 416	-7,8	1 589	168,4	934	-41,4	24 159	5,7
	2013	8 863	-2,5	5 281	-15,3	3 758	-3,4	2 578	6,7	1 381	-13,1	545	-41,6	22 406	-7,3
	2014	10 243	15,6	6 781	28,4	3 830	1,9	3 894	51,0	1 841	33,3	1 144	109,9	27 733	23,8
Autetun asumisen käyttöpäivien %-osuus asumispalvelujen käyttöpäivistä	2010	61,8		65,2		76,9		55,0		42,2		63,5		61,0	
	2011	62,7		66,7		75,5		55,3		46,6		68,0		62,6	
	2012	63,0		71,7		70,5		57,2		47,7		66,7		62,9	
	2013	63,7		73,5		68,1		64,0		55,4		72,0		65,7	
	2014	65,6		77,8		65,9		66,0		52,5		75,9		67,2	
Lyhytaikaisen autetun asumisen käyttöpäivien %-osuus autetun asumisen käyttöpäivistä	2010	5,2		11,4		4,2		5,5		1,5		1,9		5,0	
	2011	5,2		9,6		4,4		4,5		1,2		1,8		4,6	
	2012	5,5		7,5		5,0		3,7		2,9		1,1		4,5	
	2013	4,9		6,3		4,8		3,1		1,9		0,5		3,7	
	2014	5,1		7,4		4,6		4,6		2,7		0,9		4,2	
Autetun asumisen käyttöpäivät asiakasta kohti	2010	234	-0,4	185	3,6	233	0,4	205	-5,3	273	26,4	308	0,5	234	1,5
	2011	234	-0,1	165	-10,6	230	-1,4	212	3,1	232	-14,9	312	1,3	227	-3,0
	2012	237	1,0	217	31,4	229	-0,3	200	-5,4	233	0,4	306	-2,1	235	3,5
	2013	241	2,0	213	-1,8	229	0,0	225	12,3	282	21,3	258	-15,5	240	2,0
	2014	245	1,7	222	4,5	219	-4,3	232	3,3	269	-4,8	327	26,4	250	4,3
Autetun asumisen nettokustannukset	2010	20 629 989	8,6	9 807 707	19,9	10 795 099	14,5	6 307 906	4,7	4 112 606	13,9	7 642 130	6,0	59 295 437	10,9
	2011	21 476 693	4,1	11 959 921	21,9	11 702 863	8,4	6 778 544	7,5	5 702 115	38,6	8 842 533	15,7	66 462 669	12,1
	2012	25 045 373	16,6	14 258 092	19,2	12 689 076	8,4	8 631 762	27,3	6 573 002	15,3	9 108 378	3,0	76 305 682	14,8
	2013	29 153 961	16,4	14 994 383	5,2	13 701 357	8,0	12 021 614	39,3	7 344 107	11,7	12 901 599	41,6	90 117 022	18,1
	2014	36 036 767	23,6	16 811 237	12,1	13 663 435	-0,3	12 570 358	4,6	7 103 066	-3,3	15 618 130	21,1	101 802 993	13,0
Muutos 2010–2014, %		74,7		71,4		26,6		99,3		72,7		104,4		71,7	
Autetun asumisen nettokustannusten %-osuus asumispalvelujen nettokustannuksista	2010	79,9		83,1		89,4		81,6		76,5		90,6		83,2	
	2011	79,8		85,8		90,2		79,4		81,0		91,3		84,0	
	2012	81,6		88,0		89,1		79,9		82,7		88,8		84,6	
	2013	82,1		90,1		88,8		85,0		83,3		93,0		86,3	
	2014	83,7		91,1		87,8		85,8		79,2		91,6		86,5	
Autetun asumisen nettokustannusten %-osuus KVH:n nettokustannuksista	2010	30,4		36,9		46,5		29,1		20,3		45,3		33,6	
	2011	30,9		40,8		47,9		29,4		27,0		49,7		35,9	
	2012	34,8		44,5		48,7		33,6		28,1		48,5		38,5	
	2013	38,2		45,6		50,1		42,0		30,7		53,3		42,3	
	2014	43,1		47,6		48,7		41,9		29,5		62,4		45,0	
Autetun asumisen nettokustannukset asiakasta kohti	2010	32 134	2,5	30 459	10,9	35 163	7,8	24 168	-2,5	28 560	27,4	30 569	3,1	30 787	6,0
	2011	31 959	-0,5	28 959	-4,9	35 144	-0,1	24 921	3,1	27 680	-3,1	31 808	4,1	30 572	-0,7
	2012	35 779	12,0	37 227	28,6	37 321	6,2	26 316	5,6	27 852	0,6	31 737	-0,2	33 556	9,8
	2013	38 976	8,9	38 251	2,7	39 714	6,4	32 579	23,8	27 924	0,3	30 428	-4,1	35 465	5,7
	2014	44 001	12,9	40 903	6,9	35 956	-9,5	34 345	5,4	28 299	1,3	40 492	34,7	39 035	10,1
Autetun asumisen nettokustannukset käyttöpäivää kohti	2010	137	3,0	165	7,1	151	7,4	118	2,9	105	0,8	99	2,5	131	4,4
	2011	137	-0,5	176	6,4	153	1,4	118	0,0	119	13,9	102	2,7	135	2,4
	2012	151	10,8	172	-2,2	163	6,5	131	11,6	120	0,3	104	1,9	143	6,1
	2013	162	6,8	180	4,6	173	6,4	145	10,3	99	-17,4	118	13,4	148	3,6
	2014	179	11,0	184	2,3	164	-5,4	148	2,1	105	6,5	125	6,6	156	5,5
Ohjattu asuminen															
Ohjatun asumisen asiakkaat	2010	223	3,2	80	2,6	52	4,0	93	-3,1	73	-1,4	71	-20,2	592	-1,8
	2011	194	-13,0	81	1,3	44	-15,4	96	3,2	71	-2,7	70	-1,4	556	-6,1
	2012	186	-4,1	75	-7,4	58	31,8	104	8,3	73	2,8	66	-5,7	562	1,1
	2013	182	-2,2	74	-1,3	60	3,4	99	-4,8	71	-2,7	90	36,4	576	2,5
	2014	179	-1,6	79	6,8	60	0,0	104	5,1	77	8,5	133	47,8	632	9,7
Ohjatun asumisen asiakkaiden %-osuus asumispalvelujen asiakkaista	2010	24,8		18,4		14,1		24,0		23,3		19,0		21,3	
	2011	20,6		16,9		10,8		24,4		19,5		20,1		18,9	
	2012	19,0		15,8		13,3		24,1		17,9		18,2		18,2	
	2013	17,4		15,6		13,9		19,8		15,9		16,7		16,7	
	2014	16,1		16,2		12,0		21,2		17,7		24,1		17,7	
Ohjatun asumisen käyttöpäivät	2010	63 262	-3,9	22 624	-2,3	16 953	-2,3	31 842	4,4	24 504	-0,1	24 168	2,7	183 353	-0,8
	2011	56 612	-10,5	24 411	7,9	15 189	-10,4	33 343	4,7	24 614	0,4	23 068	-4,6	177 237	-3,3
	2012	55 556	-1,9	24 543											

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Ohjattu asuminen															
Ohjatusi asuminen nettokustannukset	2010	4 010 770	8,0	1 761 157	17,1	1 089 615	-3,6	1 243 320	-5,8	907 244	-2,6	625 410	-16,8	9 637 516	3,1
	2011	4 219 150	5,2	1 722 519	-2,2	968 275	-11,1	1 518 315	22,1	918 923	1,3	706 161	12,9	10 053 343	4,3
	2012	4 628 753	9,7	1 719 353	-0,2	1 166 767	20,5	1 924 477	26,8	946 604	3,0	949 387	34,4	11 335 341	12,8
	2013	5 068 945	9,5	1 411 720	-17,9	1 225 236	5,0	1 808 102	-6,0	862 610	-8,9	694 209	-26,9	11 070 822	-2,3
	2014	5 025 142	-0,9	1 546 510	9,5	1 302 082	6,3	1 943 752	7,5	1 099 584	27,5	1 102 855	58,9	12 019 926	8,6
Ohjatusi asuminen nettokustannusten %-osuus asumispalvelujen nettokustannuksista	2010	15,5	14,9	9,0	16,1	16,9	7,4	13,5		13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5
	2011	15,7	12,4	7,5	17,8	13,1	7,3	12,7		11,9	9,3	12,6	10,6	12,6	12,6
	2012	15,1	10,6	8,2	17,8	11,9	9,3	12,6		9,8	5,0	10,6	11,7	10,6	10,6
	2013	14,3	8,5	7,9	12,8	8,8	6,5	10,2		12,3	6,5	10,2	11,9	10,2	10,2
	2014	11,7	8,4	8,4	13,3	12,3	12,3	12,3		4,5	3,7	5,5	6,4	5,5	5,5
Ohjatusi asuminen nettokustannusten %-osuus KvH:n nettokustannuksista	2010	5,9	6,6	4,7	5,7	4,5	4,4	4,4		4,5	4,0	5,4	5,1	5,7	5,7
	2011	6,1	5,9	4,0	6,6	4,4	4,0	4,0		4,0	3,6	5,2	4,4	5,2	5,2
	2012	6,4	5,4	4,5	7,5	4,0	4,0	4,0		4,6	4,4	5,3	4,4	5,3	5,3
	2013	6,6	4,3	4,5	6,3	3,6	3,6	3,6		17,5	17,5	8 292	7,5	19 019	-1,0
	2014	6,0	4,4	4,6	6,5	4,6	4,6	4,6		12 428	-1,3	8 809	4,4	16 280	5,0
Ohjatusi asuminen nettokustannukset asiakasta kohti	2010	17 986	4,6	22 014	14,2	20 954	-7,3	13 369	-2,8	12 943	4,1	10 088	14,5	18 082	11,1
	2011	21 748	20,9	21 266	-3,4	22 006	5,0	15 816	18,3	12 943	4,1	10 088	14,5	18 082	11,1
	2012	24 886	14,4	22 925	7,8	20 117	-8,6	18 505	17,0	12 967	0,2	14 385	42,6	20 170	11,5
	2013	27 851	11,9	19 077	-16,8	20 421	1,5	18 264	-1,3	12 149	-6,3	7 713	-46,4	19 220	-4,7
	2014	28 073	0,8	19 576	2,6	21 701	6,3	18 690	2,3	14 280	17,5	8 292	7,5	19 019	-1,0
Ohjatusi asuminen nettokustannukset käyttöpäivää kohti	2010	63	12,3	78	20,0	64	-1,3	39	-9,8	37	-2,5	26	-18,9	53	3,9
	2011	75	17,6	71	-9,4	64	-0,8	46	16,6	37	0,8	31	18,3	57	7,9
	2012	83	11,8	70	-0,7	62	-2,1	54	17,8	38	2,9	42	36,9	62	9,8
	2013	90	7,5	62	-11,6	68	9,3	57	6,4	35	-8,8	27	-35,9	62	-1,0
	2014	88	-2,2	76	21,9	67	-1,5	58	2,1	46	30,3	44	64,2	67	8,5
Tuettu asuminen															
Tuetun asuminen asiakkaat	2010	93	2,2	32	28,0	16	33,3	34	17,2	96	17,1	55	22,2	326	14,8
	2011	117	25,8	31	-3,1	37	131,3	35	2,9	97	1,0	53	-3,6	370	13,5
	2012	118	0,9	24	-22,6	56	51,4	38	8,6	101	4,1	66	24,5	403	8,9
	2013	132	11,9	21	-12,5	63	12,5	41	7,9	112	10,9	57	-13,6	426	5,7
	2014	133	0,8	22	4,8	80	27,0	31	-24,4	107	-4,5	38	-33,3	411	-3,5
Tuetun asuminen asiakkaiden %-osuus asumispalvelujen asiakkaista	2010	10,4	7,4	4,3	8,8	30,7	14,7	11,7		30,7	14,7	11,7	11,7	11,7	11,7
	2011	12,4	6,5	9,0	8,9	26,6	15,2	12,6		26,6	15,2	12,6	12,6	12,6	12,6
	2012	12,1	5,1	12,8	8,8	24,8	13,0	13,0		24,8	18,2	13,0	13,0	13,0	13,0
	2013	12,6	4,4	14,5	8,2	25,1	10,6	12,4		25,1	10,6	12,4	12,4	12,4	12,4
	2014	12,0	4,5	16,0	6,3	24,6	6,9	11,5		24,6	6,9	11,5	11,5	11,5	11,5
Tuetun asuminen käyttöpäivät	2010	29 707	-5,0	9 097	5,6	4 493	34,2	12 045	32,7	29 351	15,6	20 075	26,0	104 768	11,9
	2011	37 175	25,1	9 663	6,2	9 588	113,4	13 151	9,2	30 158	2,7	17 873	-11,0	117 608	12,3
	2012	41 690	12,1	8 179	-15,4	13 815	44,1	13 358	1,6	35 708	18,4	21 176	18,5	133 926	13,9
	2013	46 157	10,7	7 301	-10,7	19 010	37,6	14 921	11,7	35 139	-1,6	16 860	-20,4	139 388	4,1
	2014	48 206	4,4	5 625	-23,0	23 750	24,9	10 437	-30,1	36 983	5,2	14 565	-13,6	139 566	0,1
Tuetun asuminen käyttöpäivien %-osuus asumispalvelujen käyttöpäivistä	2010	12,2	10,0	4,8	12,4	31,5	14,2	12,6		31,5	14,2	14,2	14,2	14,2	14,2
	2011	14,8	9,5	9,5	12,6	29,4	14,0	14,9		29,4	14,0	14,9	14,9	14,9	14,9
	2012	15,9	7,1	12,5	11,6	31,0	16,1	15,7		31,0	16,1	15,7	15,7	15,7	15,7
	2013	16,3	6,4	16,4	11,5	26,2	11,1	15,0		26,2	11,1	15,0	15,0	15,0	15,0
	2014	15,7	4,8	18,8	8,1	28,8	8,9	14,4		28,8	8,9	14,4	14,4	14,4	14,4
Tuetun asuminen käyttöpäivät asiakasta kohden	2010	319	-7,1	284	-17,5	281	0,7	354	13,2	306	-1,2	365	3,1	321	-2,5
	2011	318	-0,5	312	9,6	259	-7,7	376	6,1	311	1,7	337	-7,6	318	-1,1
	2012	353	11,2	341	9,3	247	-4,8	352	-6,4	354	13,7	321	-4,9	332	4,6
	2013	350	-1,0	348	2,0	302	22,3	364	3,5	314	-11,3	296	-7,8	327	-1,5
	2014	362	3,7	256	-26,5	297	-1,6	337	-7,5	346	10,2	383	29,6	340	3,8
Tuetun asuminen nettokustannukset	2010	1 185 714	-32,4	238 787	7,8	193 294	89,6	179 137	40,7	355 676	16,9	163 692	49,8	2 316 300	-11,5
	2011	1 204 237	1,6	260 609	9,1	309 655	60,2	241 401	34,8	419 177	17,9	133 606	-18,4	2 568 685	10,9
	2012	1 007 048	-16,4	226 335	-13,2	392 439	26,7	250 186	3,6	431 879	3,0	199 152	49,1	2 507 039	-2,4
	2013	1 272 313	26,3	238 259	5,3	503 167	28,2	312 168	24,8	608 795	41,0	276 157	38,7	3 210 859	28,1
	2014	1 970 896	54,9	103 752	-56,5	590 243	17,3	128 662	-58,8	767 470	26,1	333 689	20,8	3 894 712	21,3
Tuetun asuminen nettokustannusten %-osuus asumispalvelujen nettokustannuksista	2010	4,6	2,0	1,6	2,3	6,6	1,9	3,3		6,6	1,9	3,3	3,3	3,3	3,3
	2011	4,5	1,9	2,4	2,8	6,0	1,4	3,2		6,0	1,4	3,2	3,2	3,2	3,2
	2012	3,3	1,4	2,8	2,3	5,4	1,9	2,8		5,4	1,9	2,8	2,8	2,8	2,8
	2013	3,6	1,4	3,3	2,2	6,9	2,0	3,1		6,9	2,0	3,1	3,1	3,1	3,1
	2014	4,6	0,6	3,8	0,9	8,6	2,0	3,3		8,6	2,0	3,3	3,3	3,3	3,3
Tuetun asuminen nettokustannukset asiakasta kohti	2010	12 750	-33,8	7 462	-15,8	12 081	42,2	5 269	20,0	3 705	-0,1	2 976	22,6	7 105	-22,9
	2011	10 293	-19,3	8 407	12,7	8 369	-30,7	6 897	30,9	4 321	16,6	2 521	-15,3	6 942	-2,3
	2012	8 534	-17,1	9 431	12,2	7 008	-16,3	6 584	-4,5	4 276	-1,1	3 017	19,7	6 221	-10,4
	2013	9 639	12,9	11 346	20,3	7 987	14,0	7 614	15,6	5 436	27,1	4 845	60,6	7 537	21,2
	2014	14 819	53,7	4 716	-58,4	7 378	-7,6	4 150	-45,5	7 173	32,0	8 781	81,2	9 476	25,7
Tuetun asuminen nettokustannukset käyttöpäivää kohti	2010	40	-28,8	26	2,0	43	41,2	15	6,0	12	1,1	8	18,9	22	-20,9
	2011	32	-18,8	27	2,7	32	-24,9	18	23,4	14	14,7	7	-8,3	22	-1,2
	2012	24	-25,4	28	2,6	28	-12,0	19	2,0	12	-13,0	9	25,8	19	-14,3
	2013	28	14,1	33	17,9	26	-6,8	21	11,7	17	43,2	16	74,2	23	23,1
	2014	41	48,3	18	-43,5	25	-6,1	12	-41,1	21	19,8	23	39,9	28	21,1
Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminnan kokonaisuus															
Työ- ja päivätoiminnan kaikki asiakkaat	2010	1 022	2,0	395	5,9	375	5,6	334	1,2	445	-3,7	397	1,0	2 968	1,8
	2011	1 034	1,2	417	5,6	387	3,2	341	2,1	477	7,2	398	0,3	3 054	2,9
	2012	1 063	2,8	436	4,6	393	1,6	357	4,7	489	2,5	401	0,8	3 139	2,8
	2013	1 087	2,3	441	1,1	438	11,5	385	7,8	535	9,4	533	32,9	3 419	8,9
	2014	1 213	11,6	432	-2,0	424	-3,2	406							

	Vuosi	HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %	Muutos, %
Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminnan kokonaisuus															
Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset	2010	12 621 152	6,9	6 208 334	14,4	4 462 616	6,8	2 609 776	11,5	3 932 313	-5,1	2 022 067	-10,6	31 856 258	5,6
	2011	13 078 967	3,6	7 127 024	14,8	4 706 400	5,5	2 893 725	10,9	4 535 149	15,3	1 937 221	-4,2	34 278 486	7,6
	2012	14 519 517	11,0	7 705 234	8,1	4 990 515	6,0	3 126 933	8,1	4 863 285	7,2	2 107 118	8,8	37 312 602	8,9
	2013	15 987 772	10,1	7 978 253	3,5	5 262 589	5,5	3 292 023	5,3	4 431 567	-8,9	3 457 002	64,1	40 409 206	8,3
	2014	17 838 153	11,6	7 959 225	-0,2	5 518 698	4,9	3 529 460	7,2	4 538 366	2,4	3 600 677	4,2	42 984 579	6,4
Muutos 2010–2014, %		41,3	28,2	28,2	23,7	23,7	35,2	35,2	15,4	78,1	15,4	78,1	78,1	34,9	34,9
Työ- ja päivätoiminnan nettokustannuksien %-osuus KvH:n kustannuksista	2010	18,6	23,3	19,2	12,0	12,0	19,4	12,0	19,4	12,0	12,0	10,9	18,1	18,1	18,1
	2011	18,8	24,3	19,3	12,5	12,5	21,5	10,9	21,5	10,9	10,9	11,2	18,8	18,5	18,5
	2012	20,2	24,0	19,2	12,2	12,2	20,8	11,2	20,8	11,2	11,2	14,3	19,0	18,8	18,8
	2013	21,0	24,2	19,2	11,5	11,5	18,5	14,3	18,5	14,3	14,3	14,4	19,0	19,0	19,0
	2014	21,3	22,5	19,7	11,8	11,8	18,9	14,4	18,9	14,4	14,4	14,4	19,0	19,0	19,0
Nettokustannukset asiakasta kohti	2010	12 349	4,8	15 717	8,0	11 900	1,1	7 814	10,2	8 837	-1,5	5 093	-11,5	10 733	3,7
	2011	12 649	2,4	17 091	8,7	12 161	2,2	8 486	8,6	9 508	7,6	4 867	-4,4	11 224	4,6
	2012	13 659	8,0	17 673	3,4	12 699	4,4	8 759	3,2	9 945	4,6	5 255	8,0	11 887	5,9
	2013	14 708	7,7	18 091	2,4	12 015	-5,4	8 551	-2,4	8 283	-16,7	6 486	23,4	11 819	-0,6
	2014	14 706	0,0	18 424	1,8	13 016	8,3	8 693	1,7	8 515	2,8	5 845	-9,9	11 861	0,4
Nettokustannukset suoritetta kohti	2010	76	5,5	94	6,0	83	0,4	49	-3,0	52	-6,8	27	-14,4	65	0,9
	2011	80	5,0	104	10,2	82	-1,5	53	9,6	58	12,6	26	-3,1	69	6,3
	2012	88	9,8	107	3,0	89	8,7	50	-6,3	60	2,6	26	-0,9	72	4,1
	2013	92	5,2	110	2,6	87	-2,3	55	10,5	56	-6,7	30	16,3	72	0,3
	2014	98	6,1	107	-2,1	91	4,2	60	8,6	56	0,6	30	-0,6	74	3,2
Päivä- ja työtoimintakeskukset															
Päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaat	2010	913	-7,6	352	4,8	302	-4,7	280	4,9	395	-2,7	313	-0,6	2 555	-2,8
	2011	935	2,4	359	2,0	327	8,3	285	1,8	357	-9,6	398	27,2	2 661	4,1
	2012	954	2,0	404	12,5	343	4,9	301	5,6	392	9,8	320	-19,6	2 714	2,0
	2013	975	2,2	414	2,5	353	2,9	327	8,6	450	14,8	591	84,7	3 110	14,6
	2014	1 099	12,7	411	-0,7	353	0,0	344	5,2	442	-1,8	497	-15,9	3 146	1,2
Päivä- ja työtoimintakeskusten asiakkaiden %-osuus työ- ja päivätoiminnan asiakkaista	2010	89,3	89,1	80,5	83,8	83,8	88,8	88,8	88,8	78,8	78,8	100,0	86,1	86,1	86,1
	2011	90	86,1	84	83,6	83,6	74,8	74,8	74,8	100,0	100,0	79,8	87,1	87,1	87,1
	2012	90	92,7	87	84,3	84,3	80,2	80,2	80,2	79,8	79,8	110,9	86,5	86,5	86,5
	2013	90	93,9	81	84,9	84,9	84,1	84,1	84,1	110,9	110,9	84,1	91,0	91,0	91,0
	2014	90,6	95,1	83,3	84,7	84,7	82,9	82,9	82,9	80,7	80,7	80,7	86,8	86,8	86,8
Päivä- ja työtoimintakeskusten suoritteet (päivät)	2010	142 315	-0,7	57 013	7,2	42 568	-1,6	44 160	15,7	65 863	2,2	56 703	3,7	408 622	2,9
	2011	140 976	-0,9	59 071	3,6	45 150	6,1	43 977	-0,4	65 306	-0,8	57 015	0,6	411 495	0,7
	2012	142 592	1,1	62 227	5,3	45 419	0,6	52 004	18,3	66 869	2,4	64 051	12,3	433 162	5,3
	2013	149 169	4,6	62 969	1,2	47 054	3,6	48 858	-6,0	66 974	0,2	94 646	47,8	469 670	8,4
	2014	159 968	7,2	64 372	2,2	47 464	0,9	48 878	0,0	66 945	0,0	94 610	0,0	482 237	2,7
Muutos 2010–2014, %		12,4	12,9	11,5	10,7	10,7	1,6	1,6	1,6	66,9	66,9	66,9	18,0	18,0	18,0
Päivä- ja työtoimintakeskusten suoritteen %-osuus työ- ja päivätoiminnan suoritteista	2010	85,6	86,4	79,5	82,2	82,2	87,0	87,0	87,0	75,5	75,5	83,3	83,3	83,3	83,3
	2011	85,9	86,0	78,7	80,9	80,9	84,2	84,2	84,2	76,8	76,8	82,9	82,9	82,9	82,9
	2012	85,9	86,3	81,2	83,0	83,0	82,6	82,6	82,6	78,6	78,6	83,4	83,4	83,4	83,4
	2013	85,9	86,5	78,0	81,8	81,8	84,6	84,6	84,6	82,4	82,4	83,8	83,8	83,8	83,8
	2014	87,6	86,8	78,1	82,9	82,9	83,1	83,1	83,1	78,6	78,6	83,5	83,5	83,5	83,5
Päivä- ja työtoimintakeskusten suoritteet asiakasta kohti	2010	156	7,5	162	2,4	141	3,2	158	10,3	167	5,1	181	4,3	160	5,9
	2011	151	-3,3	165	1,6	138	-2,0	154	-2,2	183	9,7	143	-20,9	155	-3,3
	2012	149	-0,9	154	-6,4	132	-4,1	173	12,0	171	-6,7	200	39,7	160	3,2
	2013	153	2,4	152	-1,3	133	0,7	149	-13,5	149	-12,8	160	-20,0	151	-5,4
	2014	146	-4,9	157	3,0	134	0,9	142	-4,9	151	1,8	190	18,9	153	1,5
Tuettu työtoiminta (avotyötoiminta) ja tuettu työllistyminen (tuettu työ)															
Tuetun työtoiminnan (avotyötoiminnan) ja tuetun työllistymisen (tuetun työn) asiakkaat	2010	220	-8,7	59	-1,7	73	28,1	54	0,0	73	-3,9	84	7,7	563	-0,5
	2011	223	1,4	62	5,1	82	12,3	65	20,4	87	19,2	89	6,0	608	8,0
	2012	257	15,2	66	6,5	60	-26,8	67	3,1	110	26,4	81	-9,0	641	5,4
	2013	270	5,1	70	6,1	86	43,3	69	3,0	91	-17,3	114	40,7	700	9,2
	2014	286	5,9	73	4,3	103	19,8	75	8,7	91	0,0	119	4,4	747	6,7
Asiakkaiden %-osuus työ- ja päivätoiminnan kaikista asiakkaista	2010	21,5	14,9	19,5	16,2	16,2	16,4	16,4	16,4	21,2	21,2	22,4	19,0	19,0	19,0
	2011	21,6	14,9	21,2	19,1	19,1	18,2	18,2	18,2	22,4	22,4	20,2	20,4	20,4	20,4
	2012	24,2	15,1	15,3	18,8	18,8	22,5	22,5	22,5	21,4	21,4	19,3	20,5	20,5	20,5
	2013	24,8	15,9	19,6	17,9	17,9	17,0	17,0	17,0	21,4	21,4	19,3	20,6	20,6	20,6
	2014	23,6	16,9	24,3	18,5	18,5	17,1	17,1	17,1	19,3	19,3	19,3	20,6	20,6	20,6
Tuetun työtoiminnan (avotyötoiminnan) ja tuetun työllistymisen (tuetun työn) suoritteet (päivät)	2010	23 968	15,8	8 937	12,3	10 975	55,6	9 560	12,2	9 826	-1,0	18 440	6,8	81 706	14,4
	2011	23 202	-3,2	9 654	8,0	12 205	11,2	10 383	8,6	12 220	24,4	17 240	-6,5	84 904	3,9
	2012	23 329	0,5	9 898	2,5	10 529	-13,7	10 683	2,9	14 127	15,6	17 415	1,0	85 981	1,3
	2013	24 502	5,0	9 815	-0,8	13 305	26,4	10 872	1,8	12 152	-14,0	20 240	16,2	90 886	5,7
	2014	22 743	-7,2	9 810	-0,1	13 276	-0,2	10 076	-7,3	13 595	11,9	25 804	27,5	95 304	4,9
Muutos 2010–2014, %		-5,1	9,8	21,0	5,4	5,4	38,4	38,4	38,4	39,9	39,9	39,9	16,6	16,6	16,6
Suoritteen %-osuus työ- ja päivätoiminnan kaikista suoritteista	2010	14,4	13,6	20,5	17,8	17,8	13,0	13,0	13,0	24,5	24,5	23,2	16,7	16,7	16,7
	2011	14,1	14,0	21,3	19,1	19,1	15,8	15,8	15,8	23,2	23,2	21,4	16,6	16,6	16,6
	2012	14,1	13,7	18,8	17,0	17,0	14,4	14,4	14,4	21,4	21,4	17,6	16,2	16,2	16,2
	2013	14,1	13,5	22,0	18,2	18,2	15,4	15,4	15,4	17,6	17,6	16,2	16,2	16,2	16,2
	2014	12,4	13,2	21,9	17,1	17,1	16,9	16,9	16,9	21,4	21,4	16,5	16,5	16,5	16,5
Suoritteet asiakasta kohti	2010	109	26,8	151	14,2	150	21,5	177	12,2	135	3,1	220	-0,8	145	15,0
	2011	104	-4,5	156	2,8	149	-1,0	160	-9,8	140	4,4	194	-11,8	140	-3,8
	2012	91	-12,8	150	-3,7	175	17,9	159	-0,2	128	-8,6	215	11,0	134	-3,9
	2013	91	0,0	140	-6,5	155	-11,8	158	-1,2	134	4,0	178	-17,		

Liite 4: Kehitysvammahuollon deflatoidut kustannustietojen aikasarjat vuosilta 2010–2014

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Kehitysvammahuollon kokonaiskustannukset															
Kehitysvammahuollon nettokustannukset DEFL	2010	74 017 085	0,4	29 052 230	7,2	25 369 864	5,1	23 645 255	2,4	22 095 212	4,8	18 433 513	-2,2	192 613 159	2,5
	2011	73 386 865	-0,9	30 975 077	6,6	25 825 286	1,8	24 395 803	3,2	22 307 150	1,0	18 811 910	2,1	195 702 092	1,6
	2012	73 826 607	0,6	32 888 400	6,2	26 713 096	3,4	26 396 057	8,2	24 020 948	7,7	19 263 964	2,4	203 109 072	3,8
	2013	76 873 194	4,1	33 172 321	0,9	27 559 590	3,2	28 846 291	9,3	24 092 552	0,3	24 413 362	26,7	214 957 309	5,8
	2014	83 704 522	8,9	35 342 317	6,5	28 077 404	1,9	29 989 372	4,0	24 068 317	-0,1	25 031 619	2,5	226 213 551	5,2
Muutos 2010–2014, %		13,1		21,7		10,7		26,8		8,9		35,8		17,4	
Kehitysvammahuollon nettokustannukset asukasta kohti DEFL															
	2010	126	-0,5	117	5,6	127	3,9	133	1,7	104	4,0	130	-4,0	123	1,4
	2011	123	-2,0	123	4,7	127	0,3	137	2,4	104	0,0	131	0,5	123	0,3
	2012	122	-0,8	128	4,4	130	2,3	146	7,2	110	6,6	132	0,6	126	2,4
	2013	125	2,6	127	-0,7	132	1,8	158	8,2	109	-1,1	126	-4,2	128	1,6
	2014	135	7,5	133	4,6	133	0,6	163	3,0	108	-1,2	128	1,2	133	3,9
Muutos 2010–2014, %		7,2		13,6		5,0		22,3		4,1		-2,0		8,4	
Kehitysvammahuollon nettokustannukset asiakasta kohti DEFL															
	2010	39 413	-2,6	33 317	4,3	35 138	-2,3	30 083	3,8	26 880	0,3	23 878	-10,3	32 914	-1,4
	2011	38 829	-1,5	34 264	2,8	35 868	2,1	29 428	-2,2	27 337	1,7	23 663	-9,9	32 869	-0,1
	2012	38 391	-1,1	38 466	12,3	35 429	-1,2	31 164	5,9	26 779	-2,0	24 416	3,2	33 489	1,9
	2013	39 976	4,1	37 955	-1,3	34 406	-2,9	34 057	9,3	27 040	1,0	23 141	-5,2	33 634	0,4
	2014	43 573	9,0	39 980	5,3	35 859	4,2	33 963	-0,3	29 677	9,8	23 285	0,6	35 585	5,8
Muutos 2010–2014, %		10,6		20,0		2,1		12,9		10,4		-2,5		8,1	
Kehitysvammaisten laitoshoidon nettokustannukset DEFL															
	2010	24 947 963	-3,9	5 813 561	-6,2	4 565 777	-5,6	10 235 170	-1,4	10 888 878	9,0	5 982 092	-9,7	62 433 442	-2,4
	2011	24 362 634	-2,3	5 894 106	1,4	4 361 795	-4,5	10 294 788	0,6	9 170 975	-15,8	5 272 907	-11,9	59 357 204	-4,9
	2012	21 422 300	-12,1	5 567 563	-5,5	4 244 527	-2,7	10 131 183	-1,6	9 619 787	4,9	5 220 506	-1,0	56 205 866	-5,3
	2013	19 445 395	-9,2	5 370 158	-3,5	3 900 366	-8,1	9 236 738	-8,8	9 535 923	-0,9	6 769 294	29,7	54 257 874	-3,5
	2014	16 992 703	-12,6	5 403 121	0,6	4 077 022	4,5	9 918 396	7,4	9 191 902	-3,6	3 717 120	-45,1	49 300 264	-9,1
Muutos 2010–2014, %		-31,9		-7,1		-10,7		-3,1		-15,6		-37,9		-21,0	
Kehitysvammaisten laitoshoidon nettokustannukset asiakasta kohti DEFL															
	2010	67 064	6,1	39 819	-21,0	56 368	-6,7	58 154	-0,8	59 829	10,2	19 360	-4,1	49 316	0,4
	2011	70 209	4,7	53 100	33,4	60 580	7,5	60 203	3,5	56 611	-5,4	16 846	-13,0	50 474	2,3
	2012	67 155	-4,4	56 238	5,9	61 515	1,5	61 776	2,6	63 288	11,8	22 698	34,7	54 410	7,8
	2013	67 519	0,5	50 662	-9,9	50 005	-18,7	63 702	3,1	70 636	11,6	23 183	2,1	51 971	-4,5
	2014	74 204	9,9	55 702	9,9	49 121	-1,8	70 343	10,4	80 631	14,1	37 930	63,6	64 699	24,5
Muutos 2010–2014, %		10,6		39,9		-12,9		21,0		34,8		95,9		31,2	
Laitoshoidon nettokustannukset käyttöpäivää kohti DEFL															
	2010	250	-0,6	247	-2,3	240	-5,8	212	-4,2	231	11,2	264	1,6	240	0,1
	2011	254	1,5	264	6,9	240	0,1	216	1,6	231	0,0	259	-1,7	243	1,3
	2012	250	-1,5	271	2,6	239	-0,5	228	5,7	246	6,6	267	3,3	248	1,9
	2013	277	10,6	276	1,9	241	0,9	249	9,3	299	21,6	337	26,2	278	12,4
	2014	324	17,1	295	6,8	300	24,2	271	8,7	313	4,5	393	16,4	308	10,8
Muutos 2010–2014, %		29,4		19,4		24,9		27,5		35,5		49,1		28,6	
Kehitysvammaisten perhehoito nettokustannukset DEFL															
	2010	2 121 322	3,3	864 358	-6,0	458 301	-19,4	235 062	10,0	181 763	-3,2	7 917	432,3	3 868 724	-1,9
	2011	2 005 622	-5,5	779 280	-9,8	449 703	-1,9	214 062	-8,9	114 392	-37,1	3 203	-59,5	3 566 262	-7,8
	2012	2 038 906	1,7	622 405	-20,1	350 398	-22,1	240 654	12,4	350 876	206,7	3 393	5,9	3 606 632	1,1
	2013	2 050 613	0,6	630 075	1,2	391 324	11,7	259 462	7,8	256 166	-27,0	4 076	20,1	3 591 715	-0,4
	2014	2 040 590	-0,5	562 927	-10,7	352 652	-9,9	242 973	-6,4	330 239	28,9	20 067	392,4	3 549 449	-1,2
Muutos 2010–2014, %		-3,8		-34,9		-23,1		3,4		81,7		153,5		-8,3	
Perhehoito nettokustannukset DEFL asiakasta kohti															
	2010	14 939	-0,3	8 558	9,9	4 629	-12,0	6 914	-22,3	7 573	-3,2	3 959	964,7	9 624	1,3
	2011	14 429	-3,4	7 283	-14,9	4 542	-1,9	6 689	-3,2	4 237	-44,1	3 203	-19,1	8 806	-8,5
	2012	16 182	12,1	7 590	4,2	4 273	-5,9	6 016	-10,1	12 099	185,6	3 393	5,9	10 018	13,8
	2013	17 678	9,2	8 183	7,8	4 715	10,3	5 405	-10,2	8 833	-27,0	4 076	20,1	10 146	1,3
	2014	17 900	1,3	9 382	14,7	4 521	-4,1	6 942	28,4	9 713	10,0	10 034	146,2	10 989	8,3
Muutos 2010–2014, %		19,8		9,6		-2,3		0,4		28,2		153,5		14,2	
Perhehoito nettokustannukset DEFL käyttöpäivää kohden															
	2010	63	3,1	77	-5,4	50	-13,8	46	8,3	36	-5,0	52	-61,7	60	-1,4
	2011	60	-4,9	71	-8,0	52	3,0	42	-7,0	19	-46,7	139	169,1	56	-7,6
	2012	62	1,9	59	-16,0	48	-7,0	45	6,8	54	178,0	92	-34,2	57	3,0
	2013	63	3,0	70	17,8	51	6,9	58	27,9	42	-22,8	26	-71,9	60	4,6
	2014	65	1,9	63	-10,3	47	-9,0	56	-3,4	55	32,1	50	92,1	60	0,3
Muutos 2010–2014, %		1,7		-18,3		-6,8		22,7		51,1		-4,2		-0,1	
Kehitysvammaisten asumispalvelut nettokustannukset DEFL															
	2010	28 194 840	2,6	12 890 448	15,9	13 185 598	10,2	8 439 261	0,6	5 868 478	7,9	9 204 402	1,6	77 783 027	5,9
	2011	28 435 603	0,9	14 738 952	14,3	13 721 768	4,1	9 025 645	6,9	7 442 088	26,8	10 234 989	11,2	83 599 045	7,5
	2012	31 478 633	10,7	16 624 944	12,8	14 618 620	6,5	11 087 303	22,8	8 158 158	9,6	10 523 513	2,8	92 491 171	10,6
	2013	35 781 471	13,7	16 778 591	0,9	15 554 194	6,4	14 255 931	28,6	8 886 605	8,9	13 983 836	32,9	105 240 628	13,8
	2014	43 032 805	20,3	18 461 499	10,0	15 555 760	0,0	14 642 772	2,7	8 970 121	0,9	17 054 674	22,0	117 717 631	11,9
Muutos 2010–2014, %		52,6		43,2		18,0		73,5		52,9		85,3		51,3	
Asumispalvelujen nettokustannukset asiakasta kohti DEFL															
	2010	31 397	0,4	29 701	6,5	35 637	3,9	21 751	-8,0	18 749	6,5	24 677	-0,6	28 020	1,3
	2011	30 154	-4,0	30 835	3,8	33 550	-5,9	22 908	5,3	20 445	9,0	29 411	19,2	28 474	1,6
	2012	32 187	6,7	35 000	13,5	33 529	-0,1	25 665	12,0	19 995	-2,2	29 070	-1,2	29 923	5,1
	2013	34 175	6,2	35 323	0,9	35 922	7,1	28 512	11,1	19 925	-0,4	25 896	-10,9	30 584	2,2
	2014	38 768	13,4	37 909	7,3	31 112	-13,4	29 822	4,6	20 621	3,5	30 896	19,3	32 928	7,7
Muutos 2010–2014, %		23,5		27,6		-12,7		37,1		10,0		25,2		17,5	
Asumispalvelujen nettokustannukset käyttöpäivää kohti DEFL															
	2010	116	1,1	141	7,9	142	4,0	87	-4,8	63	-1,9	76	-4,5	105	0,7
	2011	113	-2,3	144	2,0	136	-4,4	87	0,2	73	15,1	80	5,6	106	0,7
	2012	120	5,8	144	-0,4	132	-2,3	96	11,2	71	-2,5	80	-0,1	109	2,6
	2013	126	5,5	148	2,9	134	1,3	110	14,0	66	-6,3	92	14,8	113	4,2
	2014	140	11,1	157	6,3	123	-8,2	114	3,4						

	Vuosi	HELSINKI	Muutos, %	ESPOO	Muutos, %	VANTAA	Muutos, %	TURKU	Muutos, %	TAMPERE	Muutos, %	OULU	Muutos, %	KUUSIKKO	Muutos, %
Ohjattu asuminen															
Ohjatun asumisen nettokustannukset DEFL	2010	4 378 570	5,0	1 922 661	13,9	1 189 536	-6,3	1 357 336	-8,4	990 441	-5,3	682 762	-19,1	10 521 306	0,2
	2011	4 459 989	1,9	1 820 845	-5,3	1 023 547	-14,0	1 604 984	18,2	971 377	-1,9	746 470	9,3	10 627 212	1,0
	2012	4 749 063	6,5	1 764 042	-3,1	1 197 093	17,0	1 974 498	23,0	971 208	0,0	974 063	30,5	11 629 966	9,4
	2013	5 109 823	7,6	1 423 105	-19,3	1 235 117	3,2	1 822 683	-7,7	869 567	-10,5	699 807	-28,2	11 160 102	-4,0
	2014	5 025 142	-1,7	1 546 510	8,7	1 302 082	5,4	1 943 752	6,6	1 099 584	26,5	1 102 855	57,6	12 019 926	7,7
Muutos 2010-2014, %		14,8		-19,6		9,5		43,2		11,0		61,5		14,2	
Ohjatun asumisen nettokustannukset asiakasta kohti DEFL	2010	19 635	1,7	24 033	11,1	22 876	-9,9	14 595	-5,5	13 568	-4,0	9 616	1,5	17 772	2,1
	2011	22 990	17,1	22 480	-6,5	23 262	1,7	16 719	14,5	13 681	0,8	10 664	10,9	19 114	7,5
	2012	25 533	11,1	23 521	4,6	20 640	-11,3	18 986	13,6	13 304	-2,8	14 759	38,4	20 694	8,3
	2013	28 076	10,0	19 231	-18,2	20 585	-0,3	18 411	-3,0	12 247	-7,9	7 776	-47,3	19 375	-6,4
	2014	28 073	0,0	19 576	1,8	21 701	5,4	18 690	1,5	14 280	16,6	8 292	6,6	19 019	-1,8
Muutos 2010-2014, %		43,0		-18,5		-5,1		28,1		5,3		-13,8		7,0	
Ohjatun asumisen nettokustannukset DEFL käyttöpäivää kohti	2010	69	9,2	85	16,6	70	-4,0	43	-12,3	40	-5,2	28	-21,2	57	1,1
	2011	79	13,8	75	-12,2	67	-4,0	48	12,9	39	-2,4	32	14,5	60	4,5
	2012	85	8,5	72	-3,6	64	-5,0	55	14,3	39	-0,1	43	32,9	64	6,6
	2013	90	5,6	62	-13,1	69	7,4	58	4,5	35	-10,4	27	-37,0	62	-2,7
	2014	88	-3,0	76	20,9	67	-2,3	58	1,3	46	29,3	44	62,9	67	7,6
Tuettu asuminen															
Tuetun asumisen nettokustannukset DEFL	2010	1 294 447	-34,3	260 685	4,8	211 020	84,3	195 564	36,8	388 293	13,7	178 703	45,7	2 528 712	-14,0
	2011	1 272 978	-1,7	275 485	5,7	327 331	55,1	255 181	30,5	443 105	14,1	141 233	-21,0	2 715 312	7,4
	2012	1 033 223	-18,8	232 217	-15,7	402 639	23,0	256 689	0,6	443 104	0,0	204 328	44,7	2 572 201	-5,3
	2013	1 282 574	24,1	240 181	3,4	507 225	26,0	314 685	22,6	613 705	38,5	278 384	36,2	3 236 753	25,8
	2014	1 970 896	53,7	103 752	-56,8	590 243	16,4	128 662	-59,1	767 470	25,1	333 689	19,9	3 894 712	20,3
Muutos 2010-2014, %		52,3		-60,2		179,7		-34,2		97,7		86,7		54,0	
Tuetun asumisen DEFL nettokustannukset asiakasta kohti	2010	13 919	-35,7	8 146	-18,1	13 189	38,3	5 752	16,7	4 045	-2,9	3 249	19,2	7 757	-25,1
	2011	10 880	-21,8	8 887	9,1	8 847	-32,9	7 291	26,8	4 568	12,9	2 665	-18,0	7 339	-5,4
	2012	8 756	-19,5	9 676	8,9	7 190	-18,7	6 755	-7,4	4 387	-4,0	3 096	16,2	6 383	-13,0
	2013	9 716	11,0	11 437	18,2	8 051	12,0	7 675	13,6	5 480	24,9	4 884	57,8	7 598	19,0
	2014	14 819	52,5	4 716	-58,8	7 378	-8,4	4 150	-45,9	7 173	30,9	8 781	79,8	9 476	24,7
Tuetun asumisen nettokustannukset käyttöpäivää kohti DEFL	2010	44	-30,8	29	-0,8	47	37,3	16	3,1	13	-1,7	9	15,6	24	-23,1
	2011	34	-21,4	29	-0,5	34	-27,3	19	19,5	15	11,1	8	-11,2	23	-4,3
	2012	25	-27,6	28	-0,4	29	-14,6	19	-1,0	12	-15,5	10	22,1	19	-16,8
	2013	28	12,1	33	15,9	27	-8,5	21	9,8	17	40,7	17	71,1	23	20,9
	2014	41	47,1	18	-43,9	25	-6,9	12	-41,5	21	18,8	23	38,8	28	20,2
Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoiminta															
Työ- ja päivätoiminnan nettokustannukset DEFL	2010	13 778 550	3,9	6 777 658	11,2	4 871 852	3,9	2 849 100	8,5	4 292 918	-7,7	2 207 497	-13,1	34 777 575	2,7
	2011	13 825 547	0,3	7 533 852	11,2	4 975 053	2,1	3 058 906	7,4	4 794 026	11,7	2 047 802	-7,2	36 235 186	4,2
	2012	14 896 905	7,7	7 905 507	4,9	5 120 227	2,9	3 208 208	4,9	4 989 690	4,1	2 161 886	5,6	38 282 424	5,6
	2013	16 116 706	8,2	8 042 594	1,7	5 305 029	3,6	3 318 572	3,4	4 467 305	-10,5	3 484 881	61,2	40 735 087	6,4
	2014	17 838 153	10,7	7 959 225	-1,0	5 518 698	4,0	3 529 460	6,4	4 538 366	1,6	3 600 677	3,3	42 984 579	5,5
Muutos 2010-2014, %		29,5		17,4		13,3		23,9		5,7		63,1		23,6	
Nettokustannukset asiakasta kohti DEFL	2010	13 482	1,9	17 159	5,0	12 992	-1,7	8 530	7,2	9 647	-4,2	5 560	-13,9	11 718	0,9
	2011	13 371	-0,8	18 067	5,3	12 855	-1,0	8 970	5,2	10 050	4,2	5 145	-7,5	11 865	1,3
	2012	14 014	4,8	18 132	0,4	13 029	1,3	8 987	0,2	10 204	1,5	5 391	4,8	12 196	2,8
	2013	14 827	5,8	18 237	0,6	12 112	-7,0	8 620	-4,1	8 350	-18,2	6 538	21,3	11 914	-2,3
	2014	14 706	-0,8	18 424	1,0	13 016	7,5	8 693	0,9	8 515	2,0	5 845	-10,6	11 861	-0,4
Muutos 2010-2014, %		9,1		7,4		0,2		1,9		-11,7		5,1		1,2	
Nettokustannukset suoritetta kohti DEFL	2010	83	2,5	103	3,1	91	-2,4	53	-5,7	57	-9,4	29	-16,8	71	-1,9
	2011	84	1,6	110	6,7	87	-4,7	56	6,1	62	9,0	28	-6,1	73	2,9
	2012	90	6,6	110	0,0	92	5,5	51	-9,1	62	-0,4	27	-3,8	74	1,0
	2013	93	3,4	110	0,8	88	-4,0	56	8,6	56	-8,4	30	14,3	73	-1,5
	2014	98	5,2	107	-2,9	91	3,4	60	7,8	56	-0,2	30	-1,4	74	2,4
Kehitysvammahuollon muut palvelut															
Muiden palvelujen nettokustannukset DEFL	2010	4 974 410	0,2	2 706 205	-2,1	2 288 335	10,4	1 886 662	26,9	863 175	6,1	1 031 605	63,3	13 750 392	8,0
	2011	4 757 460	-4,4	2 028 887	-25,0	2 316 967	1,3	1 802 403	-4,5	785 669	-9,0	1 253 008	21,5	12 944 394	-5,9
	2012	3 989 863	-16,1	2 167 980	6,9	2 379 323	2,7	1 728 709	-4,1	902 437	14,9	1 354 667	8,1	12 522 979	-3,3
	2013	3 479 009	-12,8	2 350 903	8,4	2 408 677	1,2	1 775 589	2,7	946 552	4,9	1 71 275	-87,4	11 132 006	-11,1
	2014	3 800 271	9,2	2 955 544	25,7	2 573 272	6,8	1 655 771	-6,7	1 037 689	9,6	639 081	273,1	12 661 628	13,7
Muutos 2010-2014, %		-23,6		9,2		12,5		-12,2		20,2		-38,0		-7,9	

Liite 5: Kehitysvammahuollon Kuusikko-työryhmän jäsenten yhteystiedot

Minna Eronen, puheenjohtaja

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon ta.
Vammaispalvelut
Karsikkokuja 17, 01360 Vantaa
Puh. 050 312 1748
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Mikaela Westergård

Helsingin sosiaali- ja terveystoimi
Vammaisryhmä
PL 6009, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 09 310 43149
etunimi.sukunimi@hel.fi

Anne Lappalainen

Helsingin sosiaali- ja terveystoimi
Tietohuolto- ja tilastopalvelut
PL 6065, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 09 310 43527, 040 334 4642
etunimi.sukunimi@hel.fi

Merja Jänntti

Helsingin sosiaali- ja terveystoimi
Kehittämisen ja toiminnan tuki
PL 7115, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 09 310 43715
etunimi.sukunimi@hel.fi

Anne Siipola (vara)

Helsingin sosiaali- ja terveystoimi
Tietohuolto- ja tilastopalvelut
PL 6065, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 09 310 43779, 050 309 8645
etunimi.sukunimi@hel.fi

Osmo Raaska

Espoon sosiaali- ja terveystoimi
Vammaispalvelut
PL 2513, 02070 Espoon kaupunki
Puh. 050 592 2713
etunimi.sukunimi@espoo.fi

Anu Autio

Espoon sosiaali- ja terveystoimi
Vammaispalvelut
PL 2513, 02070 Espoon kaupunki
Puh. 043 825 9890
etunimi.sukunimi@espoo.fi

Armi Rintala

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon ta.
Vammaispalvelut
Karsikkokuja 17, 01360 Vantaa
Puh. 050 314 6303
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Arja Mäkinen

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon ta.
Vammaispalvelut
Karsikkokuja 17, 01360 Vantaa
Puh. (09) 839 226 28
etunimi.h.sukunimi@vantaa.fi

Tarja Alho

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon ta.
Vammaispalvelut
Karsikkokuja 17, 01360 Vantaa
Puh. (09) 839 340 93
etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Anita Lehtonen

Turun kaupungin hyvinvointipalvelut
Vammaispalvelut
PL 364, 20101 Turku
Puh. 050 342 4542
etunimi.sukunimi@turku.fi

Kaisa Kiiski

Turun kaupungin hyvinvointipalvelut
Vammaispalvelut
PL 364, 20101 Turku
Puh. 02 262 6904
etunimi.sukunimi@turku.fi

Päivi Mattila

Tampereen kaupunki
Vammaispalvelut
PL 98, 33201 Tampere
Puh. 0500 628 038
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Mervi Lehonoksa

Tampereen kaupungin hyvinvointipalvelut
Kehitysvammaisten avopalvelut
Hälläpyöränkatu 8, 33540 Tampere
Puh. 040 800 7688
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Timo Rahkonen

Tampereen kaupunki
Tilajaryhmä, vammaispalvelut
Hatanpäänkatu 3 J, 33900 Tampere
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Marjaana Räsänen (vara)

Tampereen kaupungin hyvinvointipalvelut
Kehitysvammahuolto
PL 41, 33201 Tampere
Puh. 040 800 4712
etunimi.s.sukunimi@tampere.fi

Tuula Soukka (vara)

Tampereen kaupungin hyvinvointipalvelut
Kehitysvammahuolto
PL 41, 33201 Tampere
Puh. 040 589 5287
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lea Järvenpää

Oulun hyvinvointipalvelut
Asumis- ja päiväpalvelut
Arkistokatu 4, 4krs
PL 76, 90015 Oulun kaupunki
p. 044-7036460
etunimi.sukunimi@ouka.fi

Miia Ahlroth

Palveluohjausyksikkö
Vanhantullinkatu 4
90100 Oulun kaupunki
p. 044-7036470
etunimi.sukunimi@ouka.fi

Leena Säävälä

Oulun hyvinvointipalvelut
Asumis- ja päiväpalvelut
Arkistonkatu 4
PL 76, 90015 Oulun kaupunki
p. 0400- 585444
etunimi.sukunimi@ouka.fi

Anssi Vartiainen, sihteeri

Helsingin kaupungin tietokeskus
Tilasto- ja tietopalvelut
PL 5500, 00099 Helsingin kaupunki
Puh. 040 159 7441
etunimi.sukunimi@hel.fi

